СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 17 БЕРЕЗНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 11 VOL. CXII FRIDAY, MARCH 17, 2006 No. 11

Візита Бориса Тарасюка - „надзвичайно успішна"

Міністер закордонних справ України Борис Тарасюк (зліва) і Президент України Джордж Буш *Фото: П. Морс/WH*

Петро Войцеховський

ВАШІНҐТОН. – Перебування міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка у Сполучених Штатах Америки 9-10 березня вашінгтонські аналітики коментують як надзвичайно успішне, називають подією історичного значення, яка є свідченням нової якости українсько-американських взаємин. Останнім акордом цієї події стала зустріч міністра Б. Тарасюка з Президентом США Джорджем В. Бушем 10 березня, хоча її не було передбачено попереднім розкладом так званої „робочої візити" міністра. Напередодні Б. Тарасюк також мав заплянoвані зустрічі з віце-президентом США Діком Чейні, з державним секретарем Кондолізою Райс, з головою Сенатського комітету з закордонних взаємин сенатором Ричардом Лугаром, з сенатором Джоном МакКейном. Крім того, український міністер закордонних справ встиг поспілкуватися з поважними представниками американських ділових кіл на зустрічі у Торговій палаті США, відвідати Департамент оборони Сполучених Штатів, виступити з лекцією в Брукінгсівському Інституті, взяти участь у меморіяльній церемонії біля вашінгтонського пам'ятника Тарасові Шевченкові, а також зустрітися з представниками українсько-американської громади в Посольстві України.

„Ми досі пам'ятаємо вражаючі дні Помаранчевої революції, коли громадяни України обстоювали свободу та демократію. Для Сполучених Штатів Україна є позитивним прикладом підсилення демократичних цінностей у світі", – сказав Президент Дж. Буш, розмовляючи з міністром Б. Тарасюком. Український міністер передав Президентові Сполучених Штатів листа від Президента України Віктора Ющенка з висловленням подяки за американську підтримку зусиль України в проведенні реформ. Президент Дж. Буш також прийняв запрошення В. Ющенка відвідати Україну. Цей приїзд має відбутися цього року.

За оцінками відповідальних працівників вашінгтонської адміністрації, зустрічі з міністром Б. Тарасюком справили найкраще враження на високих американських посадовців. Заступник державного секретаря Ден Фрід відзначив, що розмова з українським міністром в американському Державному департаменті була „позитивним та різким контрастом" на тлі зустрічей такого рівня за часів попередніх українських урядів.

Проте не можна не помітити, що подібні приємні висловлювання на адресу України та оптимістичні заяви щодо перспектив українсько-американських взаємин лунали у Вашінгтоні вже чимало разів. Ще за часів президентства Кучми, а потім з приходом Президента В. Ющенка очікувалося декількох символічних кроків Америки до зближення з Україною: надання їй ринкового статусу (який Росія, наприклад, має з 2002 року), скасування дії додатку Джексона-Веніка, підписання двостороннього протоколу щодо вступу до СОТ (протокол про взаємний доступ на ринки). Але слів було багато, а справи не дуже посувалися... У вашінгтонських політичних колах з часом виник вислів „втома від України" – він відбивав кризу довіри до офіційного Києва, викликану величезним розривом між його деклараціями та реальними діями чи, радше, їх відсутністю.

Висока увага та піднесеність, які супроводжували приїзд Президента Ющенка до Америки рік тому, засвідчили, що Україна знову отримує кредит довіри від Сполучених

(Закінчення на стор. 5)

Два Посли коментують...

І. Яросевич

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Головне досягнення, про яке тут мова – скасування додатку Джексона-Веніка – великою міри є символічним. Але символи в нашому житті, особливо для України, важливі. Як такий, додаток цей не був вже аж такою великою загрозою в економічній співпраці між Україною та Америкою, однак, що також важливо, цей документ постійно нагадував про постсовєтський спадок, за який Україна несла відповідальність без достатніх на те підстав. Минулого року, коли в квітні 2005 року Президент В. Ющенко виступав перед Конгресом, він ще раз нагадав, що Україна, сподіваючись на покращення взаємин, зокрема економічних, з Америкою, ще раз просить відкинути додаток Джексона-Веніка, тобто ту чорну пляму, котра своїм змістом мала ствердження, нібито Україна ще не є демократичною державою. В червні минулого року на конференції, спонзорованій Фундацією „США – Україна", президент якої є Надія МекКанол, темою одного з пленарних засідань була думка, що нарешті наспів час вимагати скасування додатку Джексона-Веніка. Від тієї рекомендації почався рух за створення коаліції за скасування, і протягом пів року понад 250 американсько-українських громадських середовищ, єврейських організацій в Україні і в Америці, різні підприємства об'єдналися в коаліцію за скасування додатку Джексона-Веніка. Її очолили колишні Посли США в Україні Віліям Ґрін Мілер і Стівен Пайфер. Об'єднаними зусиллями ця група організацій і осіб активно впливала на членів Конгресу, і врешті-решт народився проєкт закону з числом HR-1053, який мав шістдесят одного спонзора в Палаті Представників, і 9 березня пройшов успішне голосування: 417 голосів – за скасування, два – проти і три – утрималися. 10 березня обидві палати нашого Конґресу узаконили це рішення.

Конгресмени, підкреслюючи великі зміни, котрі відбулися в Україні протягом останніх 15 років, особливо останніх 18 місяців, все активніше підтримували ідею скасування додатку Джексона–Веніка. Разом з тим, Конгресмен Том Лантос подав 9 березня деякі застереження щодо дотримання людф-

(Закінчення на стор. 3)

Після 15 років - прощання з несправедливим „додатком"

Р.Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Наш Конгрес остаточно проголосував за скасування „додатку Дж-В" 9 березня, в день народження Тараса Шевченка, який мріяв про Джорджа Вашінгтона з праведним законом для України. Додаток Джорджа–-Веніка, очевидно, таким не був, бо з Україною він нічого спільного не мав. Цей закон з 1974 р. мав на меті „лізти під шкіру" Совєтського Союзу, оскільки Союз перешкоджав своїм громадянам у виїзді за кордон. Те, що наш уряд і Конґрес досі тримав закон чинним, у великій мірі є нашою виною. Нашою, себто української громади у США. Ми мали б переконати більшість в Конгресі, що це непорядно – застосовувати до України антисовєтський захід, бо Україна є демократичною, багатопартійною незалежною державою, яка не повинна відповідати за політику тоталітарного СССР.

Але ми цього не зробили, скажімо ще з десять років тому. Щойно протягом останніх пару років заходи за скасування додатку Джексона-Веніка пожвавились, й то завдяки коаліції, яка, крім українських організацій в Америці, включала різні єврейські громади в Україні і в Америці, фірми й корпорації, зацікавлені в Україні, дипломатів, які цікавляться Україною або працювали там, випускників Корпусу Миру, які працювали в Україні.

Ця коаліція активно пропагувала „градуацію" України з-під дії додатку Джексон-Веніка. Хай буде і так, якщо це причинилось до бажаного остаточного результату. Хоч мені особисто ця „градуація" не подобається, адже Україна до цієї „школи" не ходила, тому не може бути її випускником-градуантом. Тоталітарна політика, яка довела до додатку Джексона-Веніка, була формульована давно тому в Москві, ще коли наш американський уряд ніякої України чи УССР не визнавав. Таким чином Росія, яка перебрала мантію Совєтського Союзу (наприклад, місце в Раді Безпеки ООН), мала б мати обмеження в торгівлі з Америкою. Не Україна, яка за період своєї незалежности дозволила мільйонам своїх громадян виїхати за кордон.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко звернувся до молоді

КИЇВ – 11 березня Президент України Віктор Ющенко виступив з радіозверненням до молоді. Нова українська влада робить ставку на молодь, підкреслив Президент, навівши приклад нинішнього уряду Ю. Єханурова – наймолодшого за всю історію держави. До його складу зокрема увійшли Арсеній Яценюк, Юрій Павленко, Вячеслав Кириленко, Віктор Бондар, Павло Ігнатенко, яким від 30 до 40 років. Президент сказав, що практика залучення молодих професіоналів у виконавчу владу, в тому числі й на найвищі посади, буде продовжена. Президент водночас застеріг молодь від спроб окремих політичних сил втягнути її у спекуляції довкола мовного питання. „Вірю, що молодь прекрасно усвідомлює, де насправді є турбота про розвиток культури і духовности, а де - політиканство і виборча кон'юнктура", сказав Віктор Ющенко.

Підготування до IV Всесвітнього форуму українців

КИЇВ. – 20 лютого під головуванням віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Кириленка відбулося перше засідання української частини Організаційного комітету з підготування та проведення IV Всесвітнього форуму українців. На засіданні прийнято протокольне рішення, у відповідності з яким найближчим часом буде створена робоча група та виконавча дирекція, які займуться вирішенням конкретних організаційних питань з підготування Форуму. Визначена дата його проведення – 18-20 серпня ц.р. Учасники засідання відзначили, що IV Всесвітній форум українців має стати одним з головних заходів, присвячених відзначенню 15-ої річниці незалежности України. Важливим засобом доведення до світового українства інформації про оновлену Українську державу, діяльність Президента і Уряду, спрямовану на зміцнення взаємин із співвітчизниками, які проживають поза межами своєї Батьківщини, та нагодою для висловлення їм вдячности за відчутну підтримку демократичних перетворень, які відбуваються в Україні після Помаранчевої революції.

Росіянам не показали інтерв'ю В. Ющенка

МОСКВА. – Російський телеканал „Росія" зняв з етеру інтерв'ю Президента України Віктора Ющенка, яке мали транслювати 11 березня. Наступного дня, 12 березня, на цьому каналі вийшла телепрограма, у якій повідомляли про таємну в'язницю ЦРУ для в'язнів з Афганістану й Іраку, нібито розташовану на території гарнізону „Макаров" у Київській області. В Україні спростували цю інформацію й оголосили у військовій частині день відкритих дверей. Програму з Віктором Ющенком зняли з етеру без жодних пояснень, незважаючи на те, що її анонсували у журналі „Огоньок" і газеті „Ізвєстія". Замість В. Ющенка, російські телеглядачі побачили інтерв'ю з прем'єр-міністром Індії Манмоханом Сінґхом. Прес-секретар Президента України Ірина Геращенко зазначила, що в інтерв'ю, яке мало вийти в етер, В. Ющенко виступав як особистість, говорив дуже тепло, і висловила жаль, що російська авдиторія не побачила програми.

Переможці програми „Людина року - 2005"

КИЇВ. – 12 березня визначено лавреатів 10-ої загальнонаціональної програми „Людина року - 2005". Урочиста церемонія нагородження лавреатів та переможців відбулася в Національному палаці „Україна". Згідно з рішенням Вищої академічної ради, у номінації „Громадський провідник року" переміг Володимир Литвин, голова Верховної Ради України. Переможцями стали також Олександер Черевко – голова Черкаської облдержадміністрації („Реґіональний провідник року"), міський голова Запоріжжя Євген Карташов („Міський голова року"), генеральний директор комбінату „Титан" Євген Дмитрієв („Промисловець року"), журналісти року Сергій Рахманін („Дзеркало тижня") і Юрій Торопчинов (ТРК „Ера"). „Мистцем року" назвали Володимира Гришка – народного артиста України, соліста Національної опери України. „Національною торговельною маркою року" стала торгова марка „Фуршет". Міжнародну премію у галузі суспільно-політичної діяльності було присуджено президенту Литви Валдасу Адамкусу. Міжнародну премію в галузі дипломатії вручено Послу Японії в Україні Кишіро Амаї. Спеціяльну нагороду було вручено тренеру Національної збірної України з футболу Олегові Блохіну. Під час урочистої церемонії данину пам'яті було віддано хвилиною мовчання особам, які за десятиріччя існування програми „Людина року" здобули у ній перемогу, але вже відійшли. Серед них – Вадим Гетьман, Зиновій Кулик, Анатолій Солов'яненко, Анатолій Москаленко.

Богдан Хмельницький - з Вашінґтону

ЛЬВІВ. – 11 березня відбулась прем'єра опери Данькевича „Богдан Хмельницький". Заслужений артист України, соліст Вашінґтон-Опери Стефан П'ятничко грав ролю Богдана Хмельницького. Балетмайстер-постановник опери – Віктор Похиленко (Кіровоград), дириґент-постановник – Василь Василенко (Донецьк). Декорації та костюми для донецької постановки виконали львівські майстри брати Риндзаки та Оксана Зінченко. *Фото УНІАН*

Референдуму про статус російської мови у Криму не буде

СИМФЕРОПІЛЬ. – Референдуму про статус російської мови у Криму не буде. Про це 13 березня на пресконференції заявили його ініціятори – провідники кримських організацій Партії реґіонів і партії „Російський бльок". Усю відповідальність за зрив референдуму про державний статус російської мови провідники бльоку „За Януковича!" поклали на „помаранчеву" владу. Вони заявили, що не залишать своєї ідеї і проведуть референдум про статус російської мови після виборів.

Оприлюднена кількість загиблих у війську

КИЇВ. – У Збройних силах України у 2005 році загинув 101 військовослужбовець, повідомив 9 березня начальник Головного управління військової служби правопорядку Сергій Глєбов. Переважна більшість загиблих (понад 60 відс.) загинули у результаті власної необережности, зловживання спиртними напоями, а також порушення правил безпеки у неслужбовий час. 37 військовослужбовців загинули під час виконання службових обов'язків. З 1992 року по 2005 рік загинув 3,171 військовослужбовець усіх категорій, з них 1,591 –- під час виконання службових обов'язків. У 2005 році за фактом нестатутних відносин було порушено 125 кримінальних справ. Щороку кількість злочинів за фактом нестатутних взаємин зменшується. У грудні 2005 року Верховна Рада затвердила чисельність Збройних сил на 30 грудня 2006 року в кількості 221 тис. осіб.

Українських журналістів не пустили до Мінська

МІНСЬК. – 15 березня білоруські прикордонники, без пояснення причин, висадили з потяга журналіста українського „5-го каналу" Андрія Жиґуліна й оператора Віталія Дорощенка. У знімальної групи були необхідні дозволи від міністерства закордонних справ Білорусі на професійну діяльність у цій країні під час виборів президента. Понад дві години прикордонники, посилаючись на перевірку документів, тримали знімальну групу в маленькій кімнаті. Близько половини четвертої ночі до них прийшов прикордонник і наказав іти за ним до потяга „Мінськ-Київ", який йшов в Україну. 12 березня, у Мінську під час прямого етеру міліція затримала кореспондентку „5-го каналу" Ганну Гороженко. Її звільнили після втручання Посольства України в Мінську і вислали в Україну. До Мінська підтягнуто підрозділи внутрішніх військ з обласних і районних центрів загальною чисельністю до 7.5 тис. осіб, а також всі загони спецпризначення і підрозділи швидкого реагування, полки міліції чисельністю до 10 тис. осіб. Переведена в білоруську столицю вся бронетехніка МВС у кількості 50 одиниць і спеціяльні машини з водометами – 15 одиниць.

В Італії відзначають 20-річчя Чорнобильського лиха

РИМ. – 11 березня в Італійській Республіці розпочалася заходи, присвячені 20-ій річниці аварії на Чорнобильській АЕС, ініційовані Посольством України в Італії. У місті Маростіка, що на півночі країни, відкрилася міжнародна конференція „1986-2006: пам'ятати про Чорнобиль". У ній беруть участь Посол України в Італії Георгій Чернявський, доктор історичних наук Юрій Шаповал, а також відомі італійські науковці. У рамках відзначення сумної дати в Палаці „Кальдоньо", що належить до світової спадщини ЮНЕСКО, розгорнуто виставку творів українського митця Анатолія Гайдамаки. Поруч з творами відомого майстра експонуються дитячі малюнки. У бункері часів Другої світової війни, що біля Палацу, мешканці міста мають змогу ознайомитися з виставкою „Чорнобиль: сповідь репортера", яка представляє твори українського фотохудожника Ігоря Костіна.

Україна на міжнародній виставці

БЕРЛІН. – „Мета України - стати найбільшою туристичною країною Східньої Европи", заявив міністер культури і туризму України Ігор Ліховий 11 березня на Міжнародній туристичній виставці „ITB-2006", що проходить у німецькій столиці. Ігор Ліховий звернув увагу на великий, однак, не повністю використаний потенціял країни у сфері культурного, оздоровчого і спортивного туризму. Демонструючи гостям виставки Національну експозицію України, на якій свій продукт рекламують понад 30 делегатів вітчизняного туристичного та готельного підприємництва, голова Державної служби туризму і курортів Міністерства культури і туризму України Анатолій Пахля звернув увагу на національну окрасу українського туризму. Першочерговою метою залишаються лібералізація правил перетину Державного кордону України, приведення законодавчої бази до стандартів світового туризму, залучення інвестицій та проведення інформаційної політики, додав Анатолій Пахля.

За повідомленнями інформаційних агентств

Самобльокада Придністров'я: Україна і ЕС здивовані, Росія втручається у конфлікт

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Еврокомісія ще 10 березня засудила спроби влади невизнаної Придністровської Молдовської Республіки (ПМР) перешкоджати проходженню вантажів через українсько-молдовський кордон (*див. „Свободу", ч. 10*). Про це наголошується в заяві комісара Европейського Союзу з зовнішньої політики і европейської політики сусідства Беніти Фереро-Вальднер. У заяві зазначається, що Еврокомісія уважно стежить за розвитком ситуації на українсько-молдовському кордоні і високо оцінює зусилля України і Молдови, спрямовані на введення в дію договору про процедуру митного оформлення товарів і вантажів, що підписали в грудні 2005 року прем'єр-міністри двох країн - Юрій Єхануров і Василє Тарлєв. Комісія нагадує, що подібні домовленості діяли в період з травня 2003 до серпня 2004 року між Україною і Молдовою і не спричинили жодних проблем.

Організація з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) також занепокоєна зформованою на придністровській ділянці українсько-молдовського кордону ситуацією. Голова ОБСЕ, міністер закордонних справ Бельгії Карел де Гухт закликав усі сторони, включаючи ПМР, працювати в позитивному напрямі для вирішення проблеми.

Секретаріят Президента України Віктора Ющенка запевнив, що з українського боку кордону немає бльокування вантажів і транспорту. З придністровського боку є затримка вантажів, яка нагадує самобльокування, щоб роздути цю проблему.

Черга авт, що утворилася з української сторони під час бльокування митного пункту пропуску Платоново на придністровській ділянці українсько-молдавського кордону 11 березня 2006 р. *Фото УНІАН*

Проблемні питання функціонування пунктів пропуску на придністровській ділянці кордону пов'язані винятково з діями органів Придністровської адміністрації, оскільки спрямовані на обмеження руху транспортних коштів або повне їхнє бльокування. Результатом таких дій стало нагромадження транспорту не тільки безпосередньо на пунктах пропуску, а й на під'їзді до них на території України.

Штучна самоізоляція Придністров'я не має логічного пояснення і завдає шкоди економічним суб'єктам багатьох країн, що співробітничають із придністровськими партнерами, або використовують цю територію для транзиту товарів.

Міністер транспорту і зв'язку України Віктор Бондар повідомив про те, що Україна і Молдова домовилися про будівництво залізничної гілки в обхід ПМР. Таким чином, будуть вирішені всі соціяльні питання, пов'язані з Придністров'ям – невчасний рух потягів, обмеження за митними, прикордонними процедурами, а крім того, буде даний економічний поштовх для розвитку портів Рені та Ізмаїл. Віктор Бондар заявив, що „Укрзалізниця" щодоби втрачає близько 1.3 млн. грн. через ситуацію в Придністров'ї.

11 березня Президент Молдови Володимир Воронін заявив, що причиною конфлікту на українсько-придністровському кордоні став експорт Придністров'ям зброї. На думку В. Вороніна, влада ПМР говорить про „економічну бльокаду" реґіону, побоюючись, що нові митні правила розкриють факти торгівлі і контрабанди Тирасполем озброєнь.

Росія засудила нові митні правила, запроваджені Україною на придністровській ділянці українсько-молдовського кордону. Відповідну постанову депутати Державної Думи ухвалили 10 березня. За цим документом, новий митний режим на українсько-придністровському кордоні завдає маштабної шкоди економіці Придністров'я і „може викликати гуманітарну катастрофу у невизнаній республіці".

Перший заступник голови Державної Думи Олег Морозов заявив: „Позиція українсько-молдовської сторони щодо Придністров'я не має ні економічної, ні тим більше політичної мотивації. Вона загострює ситуацію в реґіоні"

За матеріялами ЗМІ

Два Посли...

(Закінчення зі стор. 1)

ських прав в Україні, підкреслюючи, що широка антисемітська діяльність в Києві Міжреґіональної академії управління персоналом (МАУП) викликає запитання щодо того, наскільки є реальним захист прав усіх громадян України.

Водночас він наголосив, що українська влада здійснила велику кількість позитивних кроків в напрямі демократичних реформ, тому доцільно підтримувати ідею скасування додатку Джексона-Веніка.

До свого виїзду в Україну на три тижні Посол В. Ґ. Мілер розповів для редакції тижневика „Свобода" про власну діяльність в згаданій коаліції. Зокрема він сказав:

„Скасування додатку Джексона-Веніка є яскравим підкресленням, що Україна, як уряд і як суспільство, підтримує, разом з усіма іншими демократичними державами, цінності людських прав. Це – юридична істина, а не лише емоційне ствердження, в сьогодішній Україні присутні головні елементи демократичної держави, що, в свою чергу, є необхідною умовою для вступу країни в НАТО й Европейський союз. Я був дуже задоволений, що мав можливість працювати з цією коаліцією. Коаліції в політиці Вашінгтону не є щоденною подією. Помаранчева революція, котра дала Україні можливість побудувати довготривалу демократію, була великим поштовхом до об'єднання всіх сил, метою яких було добро України. Надзвичайно багато допомогли єврейські організації, підкреслюючи, що Україна виконала всі свої зобов'язання в ділянці дотримання і захисту людських прав. Ця ініціятива щодо створення коаліції, підтримана такою ефективною організацією, як Надії (МекКанол) Фундація „США –Україна", доклала багато зусиль, щоб плідно скоординувати всю діяльність. Дуже здібні молоді люди несли на собі великий тягар щодених обов'язків, члени коаліції спільно подавали свої експертні аналізи і поради, щоб якнайкраще здійснити нашу мету. А на місцевому рівні – великі українські громади в Чикаго, Філядельфії – спрямували увагу на Україну і виявили міцність українсько-американської спільноти та продемонстрували офіційному Вашінгтонові ефективну дію. І я є дуже щасливий, що був частиною цього незабутнього процесу. Я ставився до проблеми скасування додатку Джексона-Веніка з особливим почуттям. Ті роки, коли я був Послом США в Україні, я прийшов до ясного зрозуміння, що цей документ є анахронізмом і має бути скасований. Після Помаранчевої революції я обіцяв Борисові Тарасюкові, що Америка зробить своє, але він і вся Україна мусять зробити своє. З великим задоволенням я привітав його з рішенням нашого Конгресу 10 березня, під час його робочої візити до Америки".

Посол України в США Олег Шамшур 12 березня, після відзначення Шевченківських днів в Пасейку, Н. Дж., також прокоментував для „Свободи" цю подію.

З усмішкою він визнав, що під час його ще не довгого перебування в Америці відбулися три важливі події в українсько-американських стосунках, і він усвідомлює, що ці досягнення випередили його на багато років. Він сказав, що всі ці здобутки „були б неможливі без тих змін, котрі сталися в Україні впродовж останніх місяців, і що без впливу і праці української діяспори, без багаторічної діяльности американсько-української громади, без цього активного включення єврейських організацій не здійснилася б справа скасування додатку Джексона-Веніка. Все це було чинниками, котрі вплинули на членів Конгресу. І я як Посол України дуже хотів би побачити таку співпрацю й надалі, щоб ми разом усі діяли в ім'я створення ще ширшої мережі типу „Friends of Ukraine", щоб постійно покращувалися двосторонні взаємини між нашими державами".

Президент УККА Михайло Савків, який також брав участь у відзначенні Шевченківських днів у Пасейку сказав:

„Відкликання дії додатку Джексона-Ваніка у великій мірі є заслугою української громади Америки. УККА вже кілька років робив заходи для скасування цього застрілого закону і наша громада брала активну участь у цій праці. Численні листи від українців США до своїх представників в Конгресі та Сенаті допомогли нам створити групу підтримки серед конгресменів та залучити понад 60 їх до співспонсорства цього законопроєкту. Я надзвичайно радий за той успіх, якого досягла Україна та наша громада. Довголітня праця всіх українців США, разом з постійними та систематичними реформами в Україні, допомогли позбавитися ще одного перепону на шляху України до Евро-Атлантичної спільноти".

Короткі новини з України

До списку найбагатших людей потрапили троє з України

КИЇВ. – Три українські підприємці за результатами 2005 року потрапили до списку найбагатших людей плянети, який щорічно складає журнал „Forbes". Власник компанії „Систем кепітал менеджмент" Рінат Ахметов займає 451 місце з 1.7 млрд. дол., зять колишнього президента країни Л. Кучми, глава корпорації „Інтерпайп" Віктор Пінчук займає 645 місце – 1,2 млрд. дол., голова ради директорів корпорації „Індустріяльний союз Донбасу" Сергій Тарута розділив 645 місце з В. Пінчуком (1,2 млрд. дол.).

70 тис. українок – у війську

КИЇВ. – Понад 70 тисяч жінок служать і працюють у Збройних силах України. З них 19 тисяч – офіцери, прапорщики, військовослужбовці за контрактом і курсанти вищих військових училищ, повідомили 7 берез в прес-службі Міністерства оборони України. Декілька десятків жінок служать на традиційно чоловічих посадах, зокрема в авіяції. Єдина в Україні жінка-штурман, старший лейтенант Олена Демідчик налітала на літаку Ан-26 220 годин. А військовий льотчик 3-ої кляси, старший лейтенант Олена Конарева має на своєму рахунку понад 130 годин лету на вертольотах Мі-2 і Мі-8.

АМЕРИКА І СВІТ

Новий звіт з приводу людських прав у світі

ВАШІНҐТОН. – 9 березня Державний департамент Сполучених Штатів Америки оприлюднив чергову щорічну доповідь про стан дотримання прав людини у світі. „Ми сподіваємося, що цей звіт заохотить уряди, організації, засоби масової інформації та громадськість звернути увагу на проблеми з пошануванням прав людини. Ми сподіваємося, що цей звіт стане джерелом інформації та інспірації для шляхетних чоловіків та жінок довкола земної кулі, які працюють над мирними демократичним перетвореннями“, - заявила секретар Державного департаменту Кондоліза Райс, підкресливши, що обов'язок усіх вільних держав - захищати права людини у світі. Згідно зі звітом, після Помаранчевої революції, яку Державний департамент називає найбільшою акцією ненасильницького протесту в історії України, українська влада значно поліпшила ситуацію з правами людини у численних важливих царинах: зокрема йдеться про свободу слова та свободу зібрань.

Президент Ірану: Захід потерпатиме більше

ТЕГРАН, Іран. – 9 березня Президент Ірану Махмуд Ахмадінеджад остеріг проти очолюваних США спроб тиску на його країну щодо іранської ядерної програми. Войовничий іранський провідник сказав, що Тегран ніколи не поступиться під тиском залякувань та принижень: „Наші вороги ніколи не зможуть забрати наше право на мирні ядерні технології. М. Ахмадінеджад запевнив, що західні країни потерпатимуть більше, ніж Іран. Цілком ймовірно, що ця погроза стосувалася готовности зменшити експорт іранської нафти і підштовхнути вгору міжнародні ціни. Разом з цим Іран заявив, що й далі відкритий для переговорів, але при цьому категорично відкинув можливість скасування своїх ядерних програм. Газети, за якими стоять прихильники твердої лінії, закликають Іран негайно вийти з договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Проте реформістські часописи називають теперішні часи складними для Ірану і виступають за стриманість та виваженість у взаєминах з іншими державами.

Іранові дадуть два тижні на згортання ядерних програм

НЮ-ЙОРК. – США й Европа вимагають від Ради Безпеки ООН встановити для Ірану двотижневий термін, протягом якого він має зупинити усі програми, що можуть призвести до створення ядерної зброї. Про це сказано в оприлюдненому 11 березня чорновому варіянті документу Ради Безпеки ООН, що присвячений можливим санкціям проти Ірану, якщо він не відмовиться збагачувати уран на своїй території. У документі сказано, що Рада безпеки ООН має „негайно закликати Іран до повного припинення всієї діяльности, пов'язаної зі збагаченням і переробленням урану“. Автори документу – представники кількох европейських країн - членів Ради безпеки, закликають МАГАТЕ „протягом 14 днів доповісти Раді Безпеки про виконання Іраном усіх вимог“. У свою чергу, Рада Безпеки закликає „висловити серйозне занепокоєння“ з приводу знайденого в Ірані документу, що описує процес виготовлення півсфер з металевого урану. Подібні вироби придатні лише для військових цілей, сказано в проєкті звернення до членів Ради Безпеки. Члени ООН збираються вимагати повного припинення ядерних проєктів Іраном, у тому числі виробництва центрифуг, використовуваних у збагаченні урану. Крім того, Іран має зупинити будівництво реактора на важкій воді в Араку, тому що вироблений ним плутоній також може бути використаний для створення атомної бомби. Згідно з документом, Рада Безпеки також вимагатиме від Ірану ратифікувати додатковий протокол до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Протокол надасть МАГАТЕ додаткові повноваження при проведенні інспекцій в Ірані.

Адміністрація Дж. Буша попередила А. Лукашенка

ВАШІНҐТОН. – Адміністрація Президента Джорджа Буша попередила владу Білорусі про готовність застосувати до них „обмежувальні заходи“ у разі невідповідності призначених на 19 березня президентських виборів міжнародним стандартам, йдеться в поширеній 14 березня у Вашінгтоні заяві офіційного представника Держдепартаменту США Тома Кейсі. „США знову закликають білоруський уряд припинити репресії щодо політичних кампаній і груп громадянського суспільства і поважати права білоруських громадян“, - підкреслюється в документі. Т. Кейсі повідомив, що 7 і 8 березня поліція затримала дванадцять помічників кандидата в президенти від опозиції Олександра Мілінкевича, що в доповіді наглядової групи ОБСЕ зафіксовані випадки „утиску“ інших опозиційних кандидатів і що з Білорусі надходять повідомлення про затримання ряду громадян республіки і України після віча прихильників О. Мілінкевича, який відбувся в неділю, 12 березня. „США поділяють це занепокоєння і приєднується до Европейського союзу у готовності вжити подальших обмежувальних заходів щодо винних осіб, якщо вибори не будуть проведені у відповідності з міжнародними зобов'язаннями Білорусі та її зобов'язаннями перед ОБСЕ“, - говориться в заяві Т. Кейсі.

У Польщі – тиждень солідарности з Білоруссю

ВАРШАВА. – В понеділок, 13 березня, за тиждень до президентських виборів в Білорусі, з Варшави взяли початок загальнопольські заходи під гаслом „Солідарні з Білоруссю“. На одній зі сцен польської столиці разом з забороненими у Білорусі виконавцями виступали також польські колективи. До акції приєдналися відомі актори і Польське телебачення, яке транслювало цей концерт на всю країну. Публіка могла також подивитися фільми про брутальну поведінку білоруської міліції під час зборів опозиції. Учасників концерту привітав зі сцени Анджей Вайда, режисер світової слави, нещодавно удостоєний „Оскара“. Зокрема він сказав: „Рік тому ми мали помаранчеві стрічки, нині підтримуємо Білорусь. Пам'ятаймо, що 15 років тому світ, Европа допомагали нам, щоб ми витримали в боротьбі ті найгірші роки. І я дожив свободи, варто було так довго жити! Сьогодні намагайтеся це чинити для інших“. Українців з синьо-жовтими прапорами, які вигукували з усіма „Живе Бєларусь!“, видно і чути було також під час концерту. Українським акцентом цього концерту був також фільм, на якому видно було білоруських та українських рок-музикантів, котрі у минулому році на відкритій платформі авта з прапорами і музикою їздили вулицями Варшави в час Помаранчевої революції. Згідно з опитуваннями громадської думки, половина поляків підтримує демократичну опозицію в Білорусі. Більшість опитуваних поляків сподівається на зміни в Білорусі через п'ять років. У четвер, 16 березня, відбудеться телеміст - своєрідний ланцюг солідарности Варшави і Мінська з іншими містами Европи. На вулицях Варшави і шляхах до кордону висять гасла білоруською мовою.

У Газі помер Слободан Мілошевич

ГАҐА, Голяндія. – Колишнього президента Югославії Слободана Мілошевича знайдено мертвим у камері в'язниці Міжнародного трибуналу у Газі. Йому було 64 роки. Він перебував під судом Міжнародного трибуналу за звинуваченнями у геноциді й інших воєнних злочинах. Міжнародні політики висловлюють різні думки з приводу смерти одного з найвідоміших керівників XX століття. Міністер закордонних справ Франції Філіп Дуст-Блазі сказав, що тепер, коли головний учасник балканських конфліктів пішов з життя, слід пригадати десятки тисяч чоловіків, жінок та дітей, які стали його жертвами. Чільний представник Европейського союзу з питань зовнішньої політики і політики безпеки Гав'єр Солана висловив надію, що смерть С. Мілошевича допоможе Сербії прийняти своє минуле і турбуватись майбутнім. А сербський міністер закордонних справ Вук Драсковіч шкодує, що С. Мілошевичеві так і не було оголошено вироку за ті злочини, що він вчинив. Проте усі сходяться на тому, що Слободан Мілошевич корінним чином змінив Балкани та Европу в цілому. Минулого місяця трибунал відмовив Слободанові Мілошевичу у проханні поїхати до Росії на лікування. Він мав високе тиснення крови і хворе серце. С. Мілошевич перебував при владі протягом 13 років, до 2000 року.

Англія реформує свою іміграційну систему

ЛОНДОН. – Британський уряд 8 березня оприлюднив деталі докорінної реформи іміграційної системи країни. Вона ускладнює можливості іміграції до країни малокваліфікованих робітників. Пропонується система оцінок, за якою найбільше можливостей матимуть високопрофесійні люди, яким уже запропоноване робоче місце. Переваги надаватимуться також молодим підприємцям та інвесторам. Уряд хоче, аби спеціяльна комісія визначала, яких саме професіоналів потребує країна. Британська іміграційна система відома своєю складністю і зловживаннями нею. Уряд визнає, що в країні нелегально проживає до півмільйона людей. Згідно з чинним законодавством, є 80 різних категорій, за якими до Британії приймають людей з-поза меж Европейського союзу на навчання і працю. Робітники з 25 країн ЕС уже мають право на працю в Сполученому Королівстві. Тепер уряд пропонує спрощену п'ятиступеневу систему, мета якої – ефективніше контролювати міграцію і запрошувати тих, хто міг би найбільше стати в нагоді британській економіці. „Ми змогли зменшити кількість шукачів притулку в нашій країні до найнижчого показника за останні 10 років, – сказав міністер внутрішніх справ Чарльз Кларк. – Але це треба поєднати з системою точок, щоб люди, які нам потрібні, могли приїхати вчитися і працювати на користь нашої економіки“. Подібні схеми вже існують у Сполучених Штатах та Австралії, де іноземці, які прагнуть отримати дозвіл на роботу, мають набирати певну кількість точок за кваліфікацію, досвід, а також знання англійської мови. Найвища і найбільш пріоритетна категорія – це лікарі та фінансисти. Кваліфіковані працівники із середньою освітою одержуватимуть дозвіл, лише якщо матимуть наперед гарантовану працю. А некваліфіковані робітники мають шанси лише на сезонну працю з поверненням додому по її завершенні.

В Туркменистані відсутня свобода слова

АШГАБАТ, Туркменистан. – Правозахисна організація „Комітет захисту журналістів“ стурбована арештом у Туркменистані двох кореспондентів Радіо „Свобода“. Мерета Хомадова та Юмадурди Овезова затримали 7 березня. Влада відмовляється пояснити причину арешту. І досі невідоме місцеперебування затриманих кореспондентів. Правозахисники заявляють, що Радіо „Свобода“ – єдине незалежне джерело інформації в Туркменистані, де зовсім відсутня свобода слова. Президент радіостанції Джеф Трімбл заявив, що незаконне переслідування журналістів – це грубе порушення прав людини.

Емірати не хочуть керувати портами США

ДУБАЇ, Об'єднані Арабські Емірати. – Компанія з Об'єднаних Арабських Еміратів, яка нещодавно набула право контролювати кілька американських портів, відмовилася від управління ними. Компанія „Ді-Пі-Ворд“ повідомила 10 березня, що передає управління портами американській фірмі – щоб не завдати шкоди взаєминам між Сполученими Штатами та Об'єднаними Арабськими Еміратами. Про яку саме американську фірму йдеться, невідомо. Раніше комітет Конгресу США виступив проти передання контролі над шістьма американськими портами компанії з Дубаї.

За матеріялами ЗМІ

Візута ...

(Закінчення зі стор. 1)

Штатів. Але, як і раніше, залишалася ймовірність, що такий кредит знову не приведе до позитивних наслідків. Урядові кризи та запеклі суперечки з принципових політичних питань всередині країни справляли враження, що Україна належить до „зони нестабільности", яка має залишатися відокремленою від евроатлантичної спільноти. В той же час в декого з українських політиків посилювалося відчуття, що ставлення Европи та Америки до України ґрунтується лише на еґоїстичному прагматизмі, й тому треба жорстко відстоювати власні інтереси, не переймаючись тим, якої думки будуть про Україну у Вашінґтоні або Брюселі.

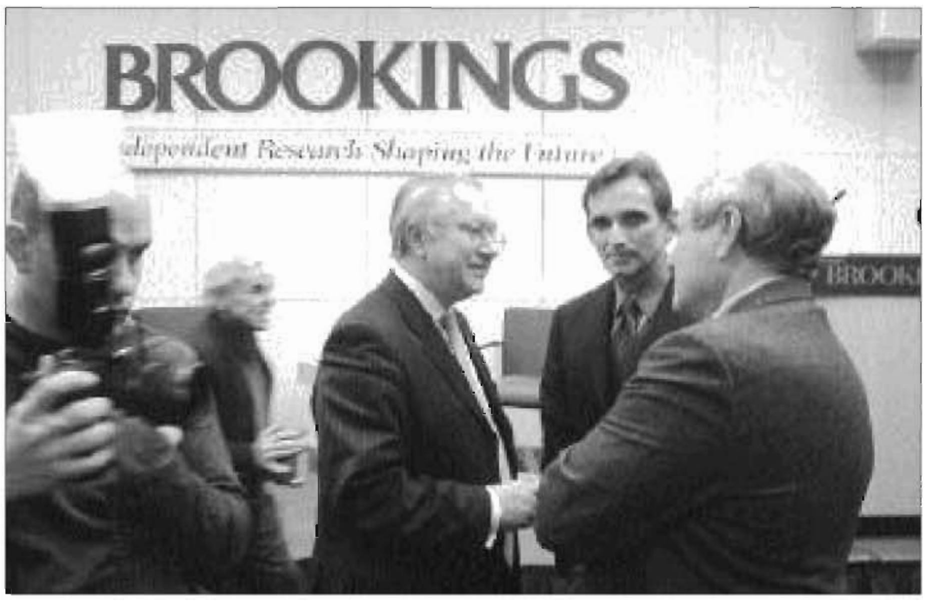
Після такого тривалого періоду сподівань та сумнівів очікувані зрушення відбулися дуже переконливо. 17 лютого Департамент торгівлі США надав Україні юридичний статус країни з ринковою економікою. 6 березня Україна та США підписали двосторонній протокол щодо вступу України до СОТ. Нарешті, 8 і 9 березня обидві палати Конгресу США прийняли рішення про скасування для України режиму торгівельних санкцій, відомих як „додаток Джексона-Веніка", що діяв ще з 1974 року. Таким чином менш ніж за місяць було пройдено три важливі віхи розвитку міждержавних стосунків, і вони сягнули найвищого за всі минулі роки рівня. Як підкреслив Ден Фрід, „кожен з цих актів потребував попередніх дій з боку України... Вони не були просто дарунками від Америки, а стали відповідями Америки на реформи в Україні".

Виглядає, що цього разу, нарешті, як кажуть, „крига скресла". Україна (зокрема в особі свого міністра закордонних справ) все ліпше опановує спільну з Америкою мову. Чому це так добре вдається тепер і не так вдавалося раніше? Що змінилося? І які можуть бути подальші перспективи інтеграції України з західнім світом? Міністер Б. Тарасюк впевнено відповів на ці питання у своїй промові в Брукінгсівському інституті, а також в декількох інших нещодавніх заявах для преси.

Чому саме тепер?

„Демократичний уряд України довів, що він робить те, що каже, і каже те, що думає, не залишаючи при цьому невизначеностей чи можливости для перекручень", – так охарактеризував Б. Тарасюк найважливішу зміну в міжнародних стосунках України. Завдяки цьому змінилося ставлення до України; її все більше сприймають, як передбаченого і послідовного партнера, який, до того ж, і вдома поводить себе у відповідності до норм і цінностей демократичного світу.

Але ж орієнтири зовнішньої політики були визначені з перших днів президентства В. Ющенка. Чому ж тоді стільки часу пішло, щоб досягти перших значних успіхів? З одного боку, час був потрібен для того, щоб згуртувати колективні зусилля уряду в напрямку европейської та евроатлантичної інтеграції. Адже, як слушно зауважив Борис Тарасюк, не Міністерство закордоних справ, а ціла країна ставатиме членом ЕС або НАТО. Щоб інтеграційний поступ України був реальністю, а не порожніми словами, потрібно реально реформувати українське законодавство, економіку, збройні сили, систему освіти тощо... Цим мають займатися відповідні галузі уряду. І їхні зусилля треба професійно координувати, співпрацюючи з зовнішньополітичними партнерами. Саме останнім часом ці координаційні функції в українському уряді все більше виконує МЗС. Міністер Б. Тарасюк одночасно є головою урядового комітету з питань евроінтеграції, якому інші міністри щомісяця звітують про виконання Пляну дій „ЕС-Україна". Щойно після повернення Бориса Тарасюка з Вашінгтону Президент В. Ющенко підписав указ про створення подібного координаційного органу для підготування України до вступу в НАТО, теж під керівництвом МЗС. До речі, так само робили найближчі західні сусіди України, зокрема Польща, коли готувалися до вступу в НАТО та ЕС. Отже, і досвід сусідів, і власний досвід допомагають Україні організувати свої інтеграційні зусилля більш ефективно та професійно. В цьому – важлива запорука подальших успіхів.

Після доповіді міністра Б. Тарасюка (зліва) в інституті „Brookings" його вітають колишні Посли США в Україні Вільям Грін Мілер (справа) і Карлос Паскуаль.

А де Росія?

Звісно, є ще одна важлива обставина, яка дуже сильно впливає на українські перспективи европейської та евроатлантичної інтеграції: стосунки з Росією. Визначним досягненням української зовнішньої політики назвав Борис Тарасюк те, що Україні вдалося „перевести діялог з Росією у вимір рівноправних взаємин". Саме так можна визначити кінцевий зміст всіх великих та малих конфліктів, що останнім часом складають сутність стосунків між Україною та Росією: тут і „цінові війни", і загострення неврегульованих питань щодо Чорноморської фльоти та кордонів, і відверта роздратованість Кремля з приводу „незалежної" української політики щодо колишніх радянських сусідів – Білорусі, Придністров'я, Молдови, Грузії тощо...

Справджуються попередження, які висловлювали міжнародні спостерігачі на адресу російського президента В. Путіна в ті січневі дні, коли Росія погрожувала припинити постачання газу до України: В. Путін шкодуватиме, що так робив, бо втратить більше, ніж здобуде. Вже зараз видно, що політичний результат газового шантажу виявився невтішним для Росії. Принаймні вже тому, що, явивши світові свою ворожість до України, Росія тим самим сприяла зростанню довіри до неї на Заході. Новорічна газпромівська гра з газовими вентилями, як ніякі інші події, переконала західних лідерів, що Україну не треба вважати „троянським конем" Росії. Це підвищує її надійність як потенційного партнера без „подвійного обличчя". В той же час скасування старих схем розрахунків за російський газ позбавило Україну тягара звинувачень в антиринкових формах хазяйнування. Вірогідно, що це полегшило Україні отримання преференцій, передбачених американським законодавством для країн з ринковою економікою.

Українське керівництво не приховує, що прагне випередити Росію у вступі до СОТ. Не може бути випадковим, що приїзд міністра Б. Тарасюка до Вашінгтону відбувся відразу після приїзду міністра закордонних справ Росії Сергія Лаврова, який плянувався та узгоджувався за кілька місяців до того. С. Лавров, який поїхав з Вашінгтону за добу до приїзду Б. Тарасюка, лише зміг поскаржитися Президентові Дж. Бушеві, що Америка „затримує" узгодження двостороннього протоколу щодо СОТ. Дж. Буш, як повідомляють, обіцяв, що візьме цю справу „під свою особисту увагу". А в цілому переговори з С. Лавровим преса охарактеризовала як „слабо приховане приниження". На такому тлі успіх Б. Тарасюка виглядає особливо виразним.

Звісно, на перспективи евроатлантичного партнерства України впливатиме її внутрішня політична стабільність. Напередодні парляментських виборів Борисові Тарасюку довелося відповідати на чимало запитань про очікувані конфіґурації майбутньої влади та можливість перегляду зовнішньополітичних орієнтирів у випадку так званого „реваншу" старої влади. Відповідь міністра була дуже чітка: хоча тема вступу до НАТО дискутується у передвиборчій кампанії, стратегічний вибір України вже визначений безповоротно. Певні політичні сили, зазначив Б. Тарасюк, продовжують спекулювати на фобіях та невігластві, які успадкувало українське суспільство від часів СССР. Також проблемою є брак „консенсусу політичної еліти", на відміну від ситуацій в більш успішних сусідів – Польщі, Угорщині, країнах Балтії. Частина політичної еліти, на думку Б. Тарасюка, думає і дбає не про інтереси своєї держави, а про свої меркантильні інтереси, і через це „намагається сподобатися сусідній державі". Але, підкреслив він, головний опонент теперішньої влади Віктор Янукович разом з усіма союзниками набере не більше 35 відсотків голосів, отже, він залишиться в опозиції. Уряд формуватиме коаліція більшости, основу якої складуть „помаранчеві" бльоки: ющенківська „Наша Україна" та Бльок Юлії Тимошенко.

Міністер Б. Тарасюк переконаний, що інтеграційний шлях України до світової спільноти буде надалі послідовним та впевненим: вступ до СОТ у 2006 році, узгодження нового пляну асоційованого членства в ЕС у 2007-му, офіційний вступ до НАТО у 2008-му, і повне членство в ЕС – у 2015 році.

Після...

(Закінчення зі стор. 1)

Таким чином, гучно святкувати скасування антисовєтського додатку Джексона-Веніка щодо України у нас немає причин. Але ми мали б задуматись над тим, як дійшло до скасування цього додатку. І тут на перше місце треба поставити створення Фундацією „США–Україна" ефективної коаліції під провідництвом колишніх Послів США в Україні Віліяма Ґріна Мілера і Стівена Пайфера, яка складається з дуже різних організацій і окремих осіб. (У "Свободі" від 10 березня список членів коаліції заповнює майже півтори сторінки.) У списку є дуже різні організації – і менш відомі, і дуже відомі, але усі вони спільними зусиллями переконали більшість членів Конгресу в доцільності скасувати анахронічний закон щодо України.

Коаліції в політичних системах грають дуже важливу ролю – як у нас так і в Україні, і я думаю, що і нам, і громадянам України варто мати це на увазі в майбутньому.

Ефективні коаліції не раз включають елементи, які ворогують один з одним, або в яких дуже різні погляди, але яких в даному випадку єднає спільна ціль. Але у нас, закордонних українців, як і тих, що живуть в Україні, творення коаліцій не належить до великих приємностей. Можна навіть іноді помітити опір до творення коаліції з „такими-сякими". А шкода. Якщо ми хочемо бути серйозними гравцями у політиці, без коаліцій далеко не просунемось. Те саме можна сказати про нерівне трактування України або української громади в Америці. Щоб вирівняти це трактування, треба творити коаліції і бути готовим працювати в інших коаліціях заради здійснення цілей інших громад, які виявили схильність до зрозуміння наших справ.

А щодо законодавців, які не хочуть підтримувати українських проєктів, а то й непорядно ставляться до українських питань (скільки разів Україні закидали продаж зброї, в тому числі систем „Кольчуга", хоч Україна тоді була на шостому місці серед продавців зброї, а перше місце тримали США?!), таким законодавцям треба зацитувати Стівена Смита, одного з зятів родини Кенеді. Тим які відмовлялись підтримати кандидата, на якого Смит працював. На прощання він холодним тоном сказав: „Ми цього не забудемо".

В Америці ми маємо можливість „не забувати" що два роки, на виборах.

Жінка в сучасній Україні

В Україні відзначено свято 8 березня – Міжнародний жіночий день. Далеко не всі сприймають цей день як свято, пам'ятаючи, що до його заснування в 1910 році, у Копенгагені, причетні давні соціялістки на чолі з Кларою Цеткін. Але населення України, особливо жіноцтво, прийняло це свято, не зважаючи на його „ліве походження", і вже тут нічого не вдієш. Таке прийняття зумовлене особливою історією України – героїчною і трагічною, бо чоловіки майже завжди були на службі захисту від посягань ворогів, а господинею була дружина, мати. Жінки зберегли усі найголовніші традиції, суть української нації в малюнках і звичаях, у вишивках і писанках, в усьому, що ми маємо.

Український фонд культури вже давно працює над утвердженням свята Дня матері, жінки, який полагодив би усі суперечності. Саме жінки несуть основний тягар домашньої праці, виховання дітей, а в останні часи – матеріяльного забезпечення родин, їдучи на заробітки (переважно обтяжливі) у далекі світи. Через це має бути щоденна, тиха вдячність їм за те, що вони роблять. У совєтські часи життя жінки-селянки було обмеженим у виборі: школа, хата, колгосп, кладовище. Але до цього додалися також неймовірні страждання – від Голодомору через сталінські репресії до Другої світової війни. Тому доля українки у XX столітті особливо трагічна.

У незалежній Україні сільське жіноцтво, як і раніше, має неймовірний тягар побутових турбот. Це – догляд за дітьми, утримання курей, свиней, корів, проблеми з газом, паливом. Щороку Україна втрачає 168 тисяч мешканців – більше помирає, ніж народжується. Перед урядом стоїть проблема заохочення до народжуваности. Жінки будують державу. Недавно Центральна виборча комісія оголосила, що у списках кандидатів у народні депутати жінки становлять п'яту частину замість теперішних 5.3 відс. Якщо це співвідношення залишиться після виборів, то це буде майже европейська ситуація, де прийнято, щоб депутатиі жінки мали не менше, ніж 30 відс. місць у парляментах. Але виборчі програми рясніють деклараціями, у яких проблема рівности прав жінок та чоловіків зафіксована на рівні XIX століття. Елементарні питання, скажімо, щодо жіночої рабської праці за кордоном, просто відсутні у цих програмах. Вибори-2006 покликали на передову лінію жінок-провідників. Тепер їх аж четверо. Справді, на чолі 45 партій у виборчому бюлетені будуть прізвища Юлії Тимошенко, Наталії Вітренко, Інни Богословської та Людмили Супрун. Багато це чи мало? Немає жінок в українському уряді. Серед губернаторів – три жінки. Статистика доволі сумна. Втім, є й інша статистика. Серед засновників дрібних та середніх підприємств жінок значно більше ніж чоловіків. Це стосується й цілої низки професій, зокрема журналістики. Є статистика, є факти, є очевидна проблема, але не має жодної спроби аналізи та порівняння.

Отже, проблем не бракує... Але попри усі труднощі таких жінок як в Україні ніде в світі немає – гарних, мудрих, терпеливих, які мають Бога в серці. І як би їм тяжко не було, але вони будують українську націю. Їм особливо потрібен захист, їм потрібен добрий, мудрий чоловік, який підтримає жінку, зробить її щасливою. Їм також потрібне свято.

8 березня стало приводом для політиків, щоб ще раз „засвітитися", заполонити весь етерний час, покрасуватися перед жінками, ще раз зазначити, що для жінок вони зроблять усе. Хотілося б вірити...

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

— Svoboda —

Головний редактор – Ірена Ярошевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00 [illegible] Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, [illegible] За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Директор видань	– д-р Володимир Прохоренко e-mail: prochorenko@unamember.com	(973) 292-9800 дод. 3034
Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська e-mail: adsukrpubl@att.net	(973) 292-9800 дод. 3040
Передплата	– Марійка Пендзола e-mail: ukrsubscr@att.net	(973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

„It is a long way to Tipparery"

Чомусь мені тепер часто пригадується оця популярна воєнна пісенька, як їду у свою „лонґ вей", тільки не до Тіпперері, а до скромного малого містечка, до його ще скромнішої залізничної станції у Парсипані, в Ню-Джерзі, де знаходиться наша редакція і Головна канцелярія Українського Народного Союзу.

Справді це довгий та дуже нецікавий шлях з великого Ню-Йорку до невідомої нікому зупинки у Моріставні, відтак ще хоч і не довгої, але таки „довгої" дороги до 10-го шляху та „історичного" місця, куди майже 10 літ тому переїхав Український Народний Союз, та обидві редакції наших газет – „Свободи" та „Українського Тижневика".

Коли людина живе у великому Ню-Йорку – це, незалежно від середників подорожування, що їх доля вам саме в цю хвилину дала – принайменше година „доброї їзди", а часом і більше. Для тих, хто працює в редакціях чи інших структурних частинах Українського Народного Союзу, – це щоденно немов частина їхньої „посвяти" для праці, а може для декого і відпочинку?

На кожний випадок, шлях не короткий і не легкий, а для випадкових українських відвідувачів великого Ню-Йорку часто таки неможливий до здійснення і до поборення. Чи це, може, і є причиною, що ми, члени редакцій, тепер так рідко, в порівнянні з нашими довгими роками перебування в серці Джерзі-Сіті, маємо можливість гостити відвідувачів з України чи з інших частин США або Европи? Чи це, може, є причиною, що коли в інших редакціях журналісти почуваються, немов у серці життя та подій, ми тут є далекими обсерваторами того, що діється всередині українського Ню-Йорку чи в інших частинах США?

Якось саме сьогодні, коли доля примусила мене ще довше, як зазвичай, долати довгий шлях з Ню-Йорку до Парсипані, насунулися давні спомини з привітливих приміщень у власній будівлі при вулиці Монтгомері в Джерзі-Сіті, до яких доїзд був незрівняно догідніший і коротший, як сьогодні до Парсипані. А з цим спомином короткого шляху насунулися також, як зазвичай, спомини про давніх членів редакції, яких, на жаль, вже давно немає між нами, а то і декого між живими.

Все це – історія минулого. Але чи хтось колись її напише? Чи залишиться вона для майбутніх поколінь, а передусім для усіх цих, що таки будуть скорше чи пізніше писати історію нашого життя в США, а з цим також історію української журналістики та про тих, що її творили? Хтось скаже, що це одна дуже незначна сторінка оцієї історії українського народу, але все ж вона була і є, а зокрема українська журналістика, що записала на сторінках своєї преси все, що діялося впродовж оцих довгих років і що творило її буття, а з цим історію України, яку скорше чи пізніше може будуть вивчати та про неї писати.

О–КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Зауваження до статті „З науки досягнення фінансових цілей”

Прочитавши статтю п. В. Прохоренка (*„Свобода“, ч. 10*), перш за все, хочу подякувати йому особисто і нашій „Свободі” за те, що надрукували таку статтю. Тема дуже цікава і надзвичайно корисна й потрібна для всіх, а особливо для тих, хто приїхав нещодавно, з так званої „четвертої хвилі”, до якої належу і я. Більшість з нас працює на двох або й більше працях і старається заощаджувати хоч частину з тяжко зароблених грошей. І тут постає питання: куди найкраще вкласти (як ви кажете, інвестувати) ці гроші?

В основному гроші вносяться в банки, або частіше – до наших кредитівок, з ціллю заробити хоч і малий, але надійний відсоток, захищений державою (FDIC) до ста тисяч.

Наступним кроком є або купівля житла, як звичайно, або гроші залишаються на рахунках у фінансових установах. Рідшими є випадки вкладання грошей в пенсійні фонди (за виключенням на місці праці), чи благодійні, або жертовні фонди.

Немає сумніву, що автор статті – людина з великим досвідом в ділянці вкладення капіталів, і написав цю статтю з щирими намірами практично зацікавити читачів і пояснити, що є інші і безперечно вигідніші способи збереження і вкладення грошей з ціллю значно швидшого росту і накопичення капіталу, а найголовніше – його збереження і захисту. З цією метою автор радить звертатись за порадами і рекомендаціями до спеціялістів з вужчим профілем, на що, я думаю, відгукнеться, але дуже мала частина людей, з огляду на недешевість консультантів.

Гострішою проблемою для більшости читачів є засвоєння поданої термінології, хоче деякі терміни вже надруковані з поясненням. Але зустрічаючись з нашими співвітчизниками у зв'язку з моєю професією, я зауважив, що більшість моїх співрозмовників не розуміють слова „інвестиція”. Коли я пояснюю, що це значить вкласти гроші – тоді розуміють всі. А такі слова зукраїнізовані з англійської слова, як „трасти”, „ануїти” і т. п. – взагалі незрозумілі, і це нерозуміння значно знижує цікавість до матеріялу. Пропоную такі слова перекладати з поясненням їхнього значення, або в кінці статті помістити маленький словничок з 10-15 слів, з перекладом і поясненням. На мою думку, це допоможе не тільки зрозуміти краще зміст і значення цих слів, а й викличе більшу зацікавленість читачів, бо кожен хоче, щоб його гроші „приносили гроші”. Як професійний консультант з торгівлі хатами і іншою нерухомістю, я готовий допомогти в своїй ділянці.

Василь Кавацюк,
професійний агент
з торгівлі нерухомістю
Бирклі Гайтс, Н. Дж.

Дата 22 січня в історії України

На титульній сторінці тижневика „Свобода”, ч. 3 від 20 січня ц. р., вгорі над заголовком виділеним шрифтом надруковано: „22 січня – яскрава дата в історії України”. Надруковано без жодних пояснень, бо майже з цілковитою певністю можна стверджувати, що люди, які читають цей часопис, знають, що мова йде про 22 січня 1918 року, коли Центральна Рада у Києві проголосила Четвертим Універсалом: „Відніні Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, Державою Українського Народу”. Оголосила просто, ясно, на всі віки.

Проте також відомо, що в історії України було ще одне 22 січня, вже наступного, 1919 року – т. зв. День Злуки.

Коли читаємо далі згадане тут число „Свободи”, то на сторінці 9-ій редакція пояснює недвозначно, яке 22 січня вона має на увазі. Заголовок через усі шпальти стверджує: „22 січня – День Соборности України – щороку був святом у США”. Отже, „Свобода” відзначає День Злуки, а не 88-му річницю проголошення незалежности України. Автор цього допису живе у США вже 56 років, з того 23 роки працював у видавництві „Свобода” і тому може з усією відповідальністю запевнити, що „Свобода” – і взагалі українська діяспора в усьому західньому світі – відзначала щорічно роковини саме незалежности України.

Роковини злуки згадувалися лише в контексті незалежности. Адже зовсім логічно: без 22 січня 1918 року не було б 22 січня 1919 року, бо просто не було б чого злучати... Ще іншим доказом того, що діяспора святкувала насамперед річницю незалежности, є підписи під знімками з фотоархіву „Свободи”, надрукованими на тій же 9-ій сторінці, де виразно зазначається: „Відзначення (такої-то річниці) проголошення незалежности України у (такій-то) місцевості”. Отже, не відзначення роковин Злуки.

Даруйте, шановні читачі, але це ще не кінець плутанини. Гляньте на текст передової статті в цьому ж таки числі „Свободи” від 20 січня цього року під заголовком: „Майбутність вимагає...”. Автор статті пише правильно, що „... тільки той народ, який пам'ятає і шанує свою минувшину, має право на існування”. Він підкреслює принципове значення обох дат 22 січня в історії України, але вже через кілька речень приходить до дивовижного висновку, цитую: „Нині, незважаючи на недалеке 15-річчя незалежности України, ми все ж таки не сміємо забувати про дати 22 січня, бо вони стали предвісниками того, що здійснилось 24 серпня 1991 року”. Вибачте, 15-річчя якої незалежности? Адже незалежність можна проголошувати лише один раз і назавжди! Незалежність України було проголошено 88 років то́му. Отже, 24 серпня 2006 року ми відзначатимемо лише 15-ту річницю відновлення втраченої через ряд історичних обставин незалежности України.

З'ясована вище суперечність вже довгими роками триває не тільки в Україні, але останніми роками вона охопила й українську діяспору. Оту діяспору, яка вважала своїм священним обов'язком зберігати для наступних поколінь пам'ять про Визвольні змагання 1918–1920 років. Без проголошення української державної незалежности 22 січня 1918 року не було б героїчного бою під Крутами, не було б Акту Злуки 22 січня 1919 року, не було Зимових походів і бою під Базаром, не було б навіть маріонеткової Української ССР, також не було б Української Народної Республіки в екзилі, не було б УВО, ОУН, 1-ої Дивізії УНАрмії, Українського юнацтва, УГВР, УПА, не було б шістдесятників, Української Гельсінської Групи і вкінці – не було б проголошення про відновлення незалежности України від 24 серпня 1991 року.

Дуже прикро, що українські історики і політологи в Україні, зокрема в діяспорі, досі ґрунтовно не осмислили суттєве значення для існування самостійної України проголошеного 22 січня 1918 року Акту про незалежність України. Та незалежна Україна мала всі атрибути державности: Національну раду (парлямент), уряд (чи уряди), державну адміністрацію, військо, дипломатичний корпус і посольства в багатьох країнах. За збереження своєї незалежности проляли кров сотні тисяч найкращих синів і дочок України.

І просто блюзірством звучать слова деяких необізнаних людей – мовляв, проголошення про (відновлення – цього слова в офіційному документі, на жаль, немає) незалежности України 24 серпня 1991 року відбулося без пролиття єдиної краплі крови. Ні, це жахлива неправда!

Основу для відновлення незалежности дали ті незліченні гекатомби людей попередніх поколінь, які віддали своє життя за ідеал незалежної, соборної держави Україна.

Пора покінчити з хаосом навколо питання про те, від якої дати слід рахувати незалежність України. Отож слово за вами, шановні історики і політологи з НАНУ, НТШ, УВАН, Українського історичного товариства, гарварду, Торонтського і Едмонтонського університетів. А якщо ви вже давно це питання з'ясували, то, будьте ласкаві, дайте про це знати нам, звичайним українським людям.

Роман Ференцевич,
Вірджінія

Від редакції:

Цілком погоджуємося з автором: національно-визвольна боротьба нашого народу справді надає ще великий простір для історичних досліджень, зокрема для уточнення всіх обставин і подробиць складного періоду 1917– 1920 років. Стосовно ж того, яка дата у святкуванні річниць чи ювілеїв є важливішою, то тут відповідь може бути тільки одна: кожна історична дата є по-своєму важливою і дорогою. В наших громадах ніколи не протиставлялися січневі річниці – 22 січня 1918 року і 22 січня 1919 року, тобто День проголошення самостійної Української Народної Республіки і День Злуки українських земель. Обидві дати становлять єдиний комплекс наших національних асоціяцій, дві сторони визвольного процесу: державна самостійність України розумілася як головна запорука остаточного зформування нації, а з'єднання усіх українських земель в єдиній державі, соборність українців – як духовна основа цього зформування. Не випадково й тепер у незалежній Українській державі офіційно святкуються обидві дати – і День Незалежности (24 серпня), і День Соборности (22 січня 1918 р.), і День Злуки (22 січня 1919 р.).

Тепер, разом з Україною, „Свобода“ так само розрізняє ці свята.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Дарія–Паріс Шипилява, доня Роксани і Данила Шипилявих з Філядельфії, Па., – нова членка 13-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабуся Юлія і дідусь Тарас Шипиляві.

Микола С. Вольтаґіо, син Християни та Христофора Волтаґіо з Стетен Айланд Н.Й., - новий член 372-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечила бабуня Софія Лонишин.

Павло і Андрій Віліямси, сини Християни та Андрія Віліямсів з Кротон-он-Гадсон, Н.Й., – нові члени 353-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечила бабуся Лідія Кросієн.

УНС повідомляє, що

ПОМИНАЛЬНЕ ЗІБРАННЯ

в околиці Вашінгтону в пам'ять

ЕВГЕНА ІВАНЦІВА

котре організує

Клюб Оптимістів, який очолював Покійний,

відбудеться

в суботу, 1 квітня о год. 10:30 ранку

в Каплиці ім. Вокера в Арлінгтоні, Ва.

Адреса: Walker Chapel United Methodist Church, 4102 North Glebe Rd., Arlington, Va 22207

Тел. (703) 538-5200.

Можна також у цій справі контактуватися з Beth Wolffe E-mail – WolffeLaw@verizon.net

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПІВНІЧНОГО НЮ-ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п'ятницю, 31 березня 2006 р., о год. 2-ій по пол.

в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу члени Управи окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 171, 172, 214, 234, 287, 340

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Стефан Качарай, Президент УНСоюзу
Христина Е. Козак, Головний секретар УНСоюзу
Рома Лісович, Касир УНСоюзу
Евген Осціславський, Радний УНСоюзу

За управу Округи:

Степан Вельгаш, голова
Дарія Семеген, секретар
Володимир Гончарик, касир

ЗБОРИ 8 ВІДДІЛУ УНС

ЧЕТВЕР, 16 БЕРЕЗНЯ 2006

Йонкерс, Н.Й. Річні збори 8 Відд. відбудуться о год. 7-ій веч. в домі СУМА, 301 Palisade Ave. У програмі вибір нової Управи та вибір делегата на 36 Конвенцію УНС.

Володимир Косіцький, голова
Галя Тимош, секретар

ЗБОРИ 47 ВІДДІЛУ УНС

НЕДІЛЯ, 26 БЕРЕЗНЯ 2006

Бетлегем, Па. Річні збори 47 відд. Т-ва ім. Ольги Басараб відбудуться о год. 11:30 ранку в залі церкви св. Йосафата при West Union Blvd and Kenmore Ave. У програмі вибір нової Управи і делегата на 36 Конвенцію УНС.

Оксана Козяк, секретар

ЗБОРИ 450 ВІДД. УНС

П'ятниця, 31 березня 2006

Ню-Йорк, Н.Й. Річні збори 450 Пластового відділу УНС відбудуться о год. 6-й веч в пластовому домі, 144 Друга Авеню. У програмі вибір делегата на 36-ту Конвенцію УНС та вибір нової управи.

Володимир Прощик, голова
Мотря Мілянич, секретар, тел. (917) 841-0962

Стипендійний Фонд ім. Евгена Іванцева

Евген Іванців, другий заступник президента Українського Народного Союзу, дуже цікавився молоддю та був переконаний, що розвиток світогляду нового покоління українсько-американських провідників у нашій громаді є конечним, щоб забезпечити її майбутність.

Незадовго до його передчасного відходу у вічність він заініціював проєкт стипендії для молоді українського походження, випускників середніх шкіл, які мають намір продовжувати навчання в коледжах чи університетах. Метою цієї післяреферативної стипендії є висвітлення тем, які б заохочували та допомагали українсько-американським студентам застановитися над собою та своїм місцем у нашій громаді.

Вшановуючи пам'ять Евгена Іванцева, ми хочемо до кінця втілити його задум. Український Народний Союз повідомляє про створення Стипендійного фонду ім. Евгена Іванцева, який буде доповнений приватними і громадськими пожертвами. Щорічно та стипендія буде виділена випускникові середньої школи, що є членом УНС і котрий представить ним чи нею написаний реферат на проголошену тему року. Названим фондом буде управляти Українська Народна Фундація – зареєстрована і звільнена від податку 501(c)(3) організація.

Звільнені від податку пожертви треба вкладати до Української Народної Фундації – на Стипендійний фонд ім. Евгена Іванцева та висилати на адресу:

Ukrainian National Foundation,
Eugene Iwanciw Heritage, Scholarship Fund
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Читачі пишуть про „Свободу“

Досить однієї фотографії

Мене дуже турбує те, що у „Свободі” весь час збільшується число фотографій. Деколи фотографії стосуються тієї самої теми. Однієї фотографії було б досить для тієї чи іншої рубрики. Ми передплачуємо „Свободу”, щоб довідатися дещо з України. Тут, у США, кожний має радіо і телевізор, то бачить найновіші новини зі світу. Ми, українці, хочемо знати, що діється у Харкові, Донецьку, Маріюполі, у Криму та Львові.

Василь Смерека,
Вільмінгтон, Делавер

Просимо вживати більші літери

Ми, люди старшого віку, є довголітніми передплатниками „Свободи”. Чи не можна подавати в тижневику менше статтей, але друком виразнішим, більшим? Ми мусимо уживати побільшуючі скла, а це знеохочує до читання. Будемо вдячні.

Лідія Марковська,
Балтімор, Мериленд

„Не переправляти людських імен...“

Звертаюся до вас з проханням не переправляти людських імен. Коли у правописі в українській мові, на вашу думку, дві приголосні не можуть бути, в імени, котре я ношу понад 70 літ, вони є. Є у всіх моїх легальних документах включно з метрикою хрещення з Львівської епархії.

З щирим привітом,

Ларісса Пенцак,
Рокавей, Н. Дж.

***Пояснення:** Авторка листа подала своє ім'я двічі, по-різному: **Лярісса** і **Ларісса**. У „Правописному словнику” Г. Голоскевича, яким користується „Свобода”, – **Лариса**. Тому „Свобода“ так подали.*

Президент України Віктор Ющенко – збирач українських старожитностей

Майже кожного місяця у Києві проводиться міжнародна зустріч колекціонерів. Серед чотирьох тисяч нумізматів, фалеристів, збирачів антикваріяту з багатьох країн світу можна побачити і Президента України Віктора Ющенка, котрий є великим цінувальником українських старожитностей.

Зустріч проводиться у великій залі, де можна знайти різноманітні предмети колекціонування – монети, нагороди та відзнаки, військові пам’ятки різних часів та народів, старовинні меблі, предмети побуту, історичну зброю та інші старожитності. Поява Президента України не стає несподіваною для присутніх. Слава щирого збирача предметів українського побуту закріпилася за ним вже давно. Знавці говорять, що у його колекції є унікальні предмети: рідкісні картини та ікони, дерев’яні ковші, навісні замки, українська вишивка XIX-XX століть, вироби з глини, розписні тарілки тощо. Цікаво бачити, як Президент оглядає предмети українського антикваріяту, з великою шаною бере їх до рук, приймає рішення, чи поповниться його зібрання новим експонатом.

Колекціонування захоплювало багатьох визначних людей. Як розповідає головний редактор журналу „Однострій”, збирач української військової атрибутики Сергій Музичук, нумізматами були великий поет Петрарка, французькі королі Генріх IV та Людовик XIV. Голяндська королева Вільгельміна збирала сірникові наклейки, а єгипетський король Фарук – червоні „ролс-ройси”. Французький король Карл IX мав колекцію годинників, Наполеон та Герберт Велс – олов’яних вояків, Чарльз Дарвін колекціонував мушлі та мінерали…

Справжній колекціонер намагається дослідити та клясифікувати предмети своєї збірки, експонувати їх на виставках, видати каталог чи книгу з їх описом. Чимало приватних колекцій стало прикрасою державних музеїв, куди вони були передані. В Україні я знаю багатьох людей, які спочатку почикали просто колекціонувати наші національні та історичні пам’ятки, а згодом це переростало у серйознішу справу – з’являлися написані ними наукові статті, захищалися дисертації… Напередодні Різдва в Українському домі у Києві Президент України Віктор Ющенко відкрив виставку, на якій були представлені експонати з його власного зібрання. Тепер виставка перебуває у Харкові і користується великою популярністю серед шанувальників української історії та мистецтва. З Харкова експозиція переміститься до Дніпропетровська, а далі її шлях проляже у міста західніх областей України.

Віталій Манзуренко,
Львів

Кожен пише про своє, але іншим цікаве

У багатьох листах, які надійшли до редакції в перші весняні дні, порушуються питання, увага до яких свідчить, що читачі тижневика уважно стежать за подіями в світі, котрі так чи інакше стосуються України.

Президент СКУ **Аскольд Лозинський** переслав копію свого листа до Президента Франції Жака Ширака, в якому звертає увагу на писання французької професорки Лакруа-Різ, котра перекручує історію України, зневажає пам’ять жертв Голодомору, зневажливо висловлюється про Українську Католицьку Церкву.

Василь Дудка з Канади у великій статті-відгуку на статтю д-ра Івана Гвозди „Доктрина Монро по-московськи“ пише про ролю УПЦ Московського патріярхату як „п’ятої колони“, котра продовжує курс Москви на руйнування української духовности.

Йосип Сірка з Канади в статті „Комуністам до демократії – як бабі Парасці до вершини Ельбрусу“ відгукується на статтю проф. Ю. Вільчинського „Комунізм як хемічна реакція“ в газеті „День“ і критикує українських комуністів за їхню непослідовність – вони вимагають від нового уряду відбудови за лічені місяці того, що самі руйнували впродовж десятиліть.

Зеновій Квіт з Філядельфії надіслав копію статті „Мова – священна власність народу і держави“ з газети „Українське слово“, яка вмістила огляд думок української молоді про стан і майбутнє державної мови.

З приводу мови вчитель з Філядельфії **Богдан Тодорів** звернувся з відкритим листом до голови Верховної Ради В. Литвина і копію переслав до „Свободи“. Він критикує В. Литвина за висловлене ним припущення, ніби економічні взаємини між Україною і Росією зумовлюють використання на урядовому рівні російської мови.

Галина Воскобійник переслала статтю письменника Олега Чорногуза „Окупація і зрада почалися“, у якій теж розглянуто експансію Росії в Україні в площині державної мови.

Від **Михайла і Анни Токарів** з Випані, Н. Дж., прийшла копія статті Оксани Пахолко „Нащо вам ті москалі?“ з газети „Експрес“, яка оглядає листи з України до В. Путіна з нагоди „газової війни“.

Маркіян Кунаш прислав електронного листа про вояка-українця Дем’яна Петрика, який у війську США перебував в Іраку, захворів і тепер лікується в Америці. Йому 23 роки, він сам з Рочестеру, Н. Й. Вчився у „Рідній школі“, в школі танців Роми Прийми-Богачевської. Автор листа закликає до молитви за його одужання.

Анна Веренко (1709 Hartzell Ave., Youngstown OH 44509; тел.: (330) 799-8816) шукає сім’ю, яка хотіла б всиновити її племінників-сиріт з України – дівчинку 4 років і хлопчика 6 років.

Кілька читачів надіслали свої вірші – **Василь Шляхтич** з Польщі, **Богдан Заблоцький** зі Львова, **Іван Павлюк** з Мілінгтону, Н. Дж., а **Олександер Кобаса** прислав коломийки з Ватри у серпні 1955 року, які були поміщені в „Честерському Лисі Микиті“.

Іларіон Хейлик переклав з тижневика „Тайм“ статтю про льодовики Ґренляндії. Дякуємо!

Координатор Товариства інвалідів „Надія“ у Чорткові Юлія Курська написала до „Свободи“ про закінчення передплати тижневика (*ч. 52 за 2005 р.*) і на цю потебу відгукнулася **Оксана Зозуля** з Лос-Анджелесу, яка переплатила для інвалідів газету. Дякуємо!

Голова Фундації ім. Д. Бурлюка в Симферополі **Всеволод Сєдов** пише, що бібліотека україніки (вул. Крейзера, 14 Симферопіль, 95006 Ukraine) потребує допомоги для придбання копіювальної техніки.

Відомий колекціонер і дописувач тиженвика **Андрій-Даріян Сольчаник** з Мідії, Па., прислав копії своїх статтей з журналу „Америкен філателіст“, присвячених українській тематиці.

З думкою про українське село

Москва знала національно-свідому силу українського села, тому організувала в Україні три Голодомори: 1921 року, 1932–33 років та 1947 року, коли загинуло близько 15 мільйонів національно свідомої інтеліґенції та селян. Були розстріли та вивезення до Сибіру мільйонів селян.

Сучасне українське село потребує підтримки з боку держави. Про це я написав до Президента України В. Ющенка і незабаром отримав листа від заступника міністра аґрарної політики України В. Пабата, який зокрема, пише:

„Міністерство аграрної політики за дорученням Секретаріяту Президента України розглянуло Вашого листа з проханням підтримати розвиток українського села – джерела життя української нації та державности і повідомляє, що на виконання Указу Президента України та відповідного доручення Кабінету міністрів України розроблено проєкт Загальнодержавної комплексної програми підтримки українського села на період до 2010 року.

Заходи, визначені Програмою, передбачають створення умов для продуктивної зайнятості сільських жителів, стимулювання розвитку підприємництва, що забезпечить створення робочих місць та істотне збільшення доходів, заохочення молоді до роботи і проживання в сільських населених пунктах, формування соціяльної інфраструктури, спроможної задовольнити різноманітні потреби сільського населення, зокрема газифікації, будівництва доріг з твердим покриттям, водопостачання та інше, що сприятиме створенню належних умов для життєдіяльности сільського населення. Дякуємо за активну громадську позицію”.

Іван Ільків,
Вайтінґ, Н. Дж.

ВИБОРИ – 2006

ЦВК затвердила порядкові номери партій і бльоків

Центральна виборча комісія затвердила порядкові номери політичних партій і бльоків, за якими їхні назви будуть розміщені у виборчому бюлетені на парляментських виборах 26 березня 2006 року (подаємо в порядку затвердження).

1. Всеукраїнська партія народної довіри
2. Український народний бльок Костенка й Плюща
3. Українська національна асамблея
4. Партія екологічного порятунку
5. Партія „Зелена плянета"
6. Бльок НДП
7. Партія політики Путіна
8. Комуністична партія України
9. Партія „Віче"
10. Бльок „Наша Україна"
11. Українська консервативна партія
12. „Народний рух України „За єдність"
13. Партія чести й боротьби з корупцією й організованою злочинністю
14. Бльок Юрія Кармазіна
15. Партія „Нова сила"
16. Партія „Відродження"
17. Бльок „За союз"
18. Партія регіонів
19. Селянська партія України
20. Громадський бльок „Пора-ПРП"
21. Партія патріотичних сил України
22. Бльок „Євген Марчук - Єдність"
23. Партія національно-економічного розвитку України
24. Бльок „Держава - Трудовий союз"
25. Бльок безпартійних „Сонце"
26. Всеукраїнське об'єднання „Воля"
27. Соціялістична партія України
28. Соціяльно-християнська партія
29. Ліберальна партія
30. Партія „Европейська столиця"
31. Партія соціяльного захисту
32. Бльок Н. Вітренко „Народна опозиція"
33. Партія „Третя сила"
34. Партія зелених України
35. Бльок Лазаренка
36. БЮТ
37. Бльок „Влада народу"
38. Бльок „Патріоти України"
39. Народний бльок Литвина
40. Бльок Б. Олійника і М. Сироти
41. Партія „Вперед, Україно"
42. Партія „Союз, Чорнобиль, Україна"
43. Партія пенсіонерів України
44. Опозиційний бльок „Не так!"
45. Партія „Трудова Україна"

КИЇВ. – Зліва: прем'єр-міністер України Юрій Єхануров (третій зліва), керівник виборчої кампанії бльоку „Наша Україна" Роман Безсмертний та його заступник Микола Катеринчук під час акції „Помаранчева хвиля – прапор перемоги", присвяченої річниці створення партії „Наша Україна" 12 березня. *Фото УНІАН*

Про організацію виборів інформують...

Міністерство закордонних справ України

До списків українських громадян, які зможуть голосувати на парляментських виборах 26 березня, перебуваючи або проживаючи за кордоном, включено майже 400 тисяч осіб.

Вперше складено електронний список таких громадян не лише за допомогою консульських установ, а й різних українських організацій, клюбів, церковних приходів.

Цей список включає в чотири рази більше виборців, ніж на минулих президентських виборах. До списку увійшли і ті громадяни, які вважаються у країні їх перебування нелегалами.

На минулих виборах в Росії плянували відкрити додатково більше 400 виборчих дільниць, що сприяло б серйозній фальсифікації виборів. Нове виборче законодавство обмежує такі можливості. В Росії буде створено дільниці лише у Москві, Санкт-Петербурзі, Ростові, Тюмені і Владивостоці.

У Придністров'ї українські громадяни будуть змушені їхати голосувати до Кишинева або Бельц, у Молдові. Таке фактичне позбавлення громадян права голосу може викликати серйозну критику з боку міжнародних організацій.

МЗС України вчергове підтвердило позицію Києва – не запрошувати на вибори спостерігачів від СНД, яка не є суб'єктом міжнародного права.

Посольство України в США

Громадянин України, який проживає або перебуває в період підготування і проведення виборів за межами України, незалежно від правових підстав перебування на території чужоземної держави та перебування чи не перебування на консульському обліку, має право голосу на виборах депутатів, реалізація якого забезпечується його включенням до списку виборців на відповідній закордонній виборчій дільниці.

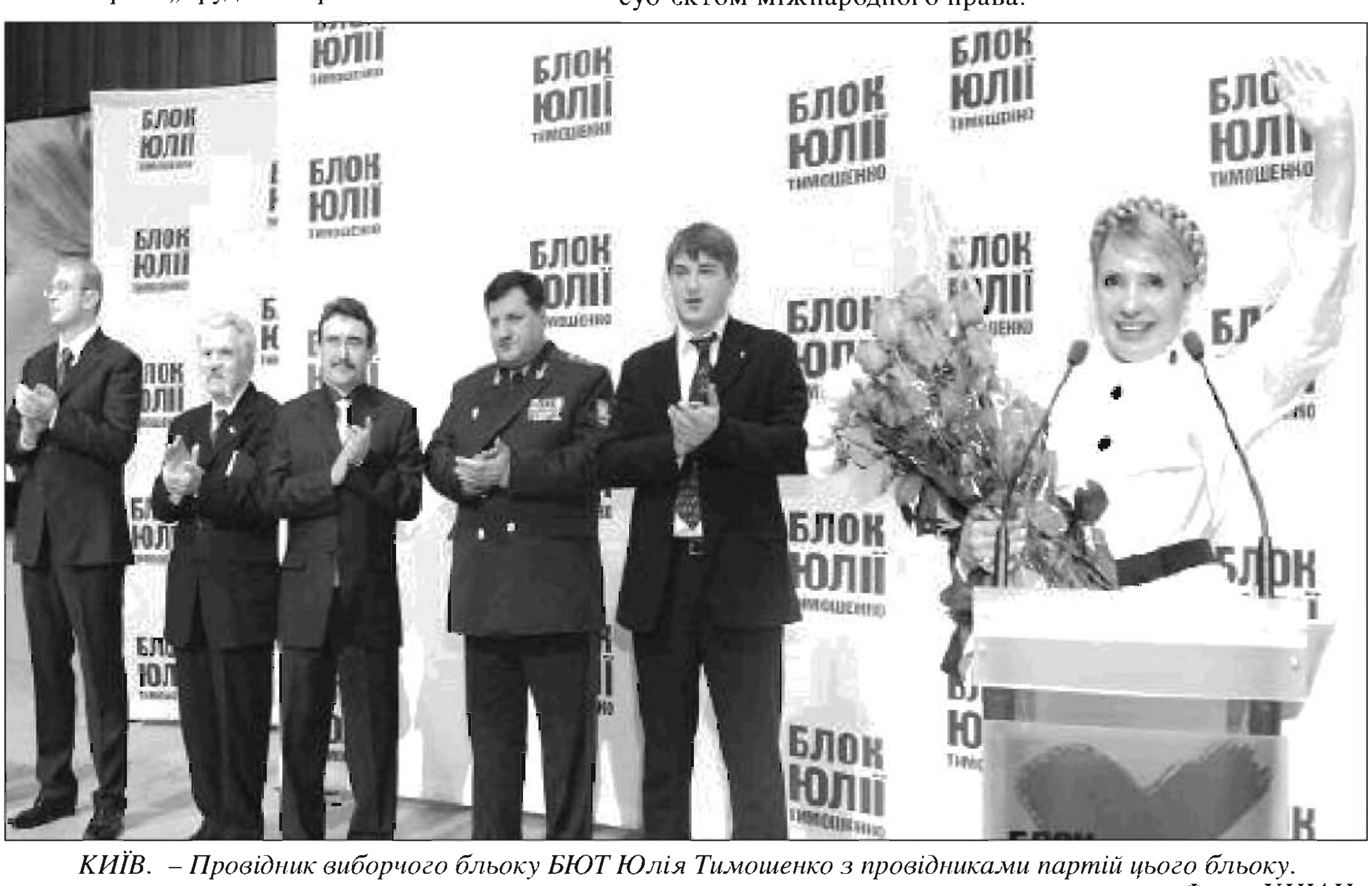
Кожен громадянин має право ознайомитися із списком виборців у приміщенні дільничної виборчої комісії та перевірити правильність відомостей, внесених до списку виборців.

Пашпорти колишнього СССР, що використовувалися для поїздок за кордон, втратили чинність з 1 січня 1998 р. Такі пашпорти не є дійсними, не можуть посвідчувати особу громадянина України та його належність до громадянства України, і не можуть бути надані громадянином з метою участи у виборах народних депутатів України.

Громадянин має право оскаржити до дільничної виборчої комісії допущені при складанні списку виборців неправильності, в тому числі невключення, неправильне включення або виключення із списку виборців його або інших осіб. Громадянин особисто подає скаргу до дільничної виборчої комісії щодо обставин, зазначених вище. Скарга може бути подана до відповідної дільничної виборчої комісії не пізніш як за п'ять днів до дня виборів (до 20 березня 2006 року включно).

Скарга щодо невключення, неправильного включення або виключення із списку виборців у день виборів 26 березня 2006 року дільничною виборчою комісією не приймається і не розглядається.

(Закінчення на стор. 12)

КИЇВ. – Провідник виборчого бльоку БЮТ Юлія Тимошенко з провідниками партій цього бльоку. *Фото УНІАН*

ВИБОРИ – 2006

Хто очолює виборчі списки партій і бльоків?

Подаємо перелік кандидатів у народні депутати України ряду бльоків і партій, які ввійшли до перших „п'ятірок" у виборчих списках

Бльок Юлії Тимошенко

1. **Тимошенко Юлія**, 1960 р. н., голова політичної партії „Батьківщина",
2. **Турчинов Олександер**, 1964 р. н., перший заступник голови політичної партії „Батьківщина",
3. **Томенко Микола,** 1964 р. н., член Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина",
4. **Онопенко Василь**, 1949 р. н., член Української соціял-демократичної партії,
5. **Шевченко Андрій**, 1976 р. н., безпартійний, журналіст.

Комуністична партія України

1. **Симоненко Петро,** 1952 р. н., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики,
2. **Мартинюк Адам**, 1950 р. н., перший заступник голови Верховної Ради України,
3. **Герасимов Іван,** 1921 р. н., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів,
4. **Самойлик Катерина,** 1951 р. н. голова Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту та туризму,
5. **Парубок Омелян,** 1940 р. н., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Партія регіонів

1. **Янукович Віктор,** 1950 р. н., голова Партії регіонів
2. **Карпачева Ніна,** 1957 р. н., уповноважена Верховної Ради з прав особи,
3. **Скудар Георгій**, 1942 р. н., генеральний директор закритого акційного товариства „Новокраматорський машинобудівний завод",
4. **Чорновіл Тарас**, 1964 р.н., народний депутат України,
5. **Богуслаєв Вячеслав,** 1938 р.н., голова акційного товариства „Морор-Січ".

Соціялістична партія України

1. **Мороз Олександер**, 1944 р. н., народний депутат України,
2. **Семенюк Валентина**, 1957 р.н., голова Фонду державного майна України,
3. **Ніколаєнко Станіслав**, 1956 р. н., міністер освіти і науки України,
4. **Сподаренко Іван**, 1931 р. н., народний депутат України,
5. **Червонописький Сергій**, 1957 р. н., голова Державного комітету України у справах ветеранів.

Бльок „Наша Україна"

1. **Єхануров Юрій**, 1948 р.н., прем'єр-міністер,
2. **Кінах Анатолій**, 1954 р. н., секретар РНБО,
3. **Тарасюк Борис**, 1946 р.н., міністер закордонних справ,
4. **Герасим'юк Ольга**, 1958 р.н., генеральний продюсер ТРК „1 плюс 1"
5. **Лижичко Руслана,** 1973 р.н., заступник директора студії звукозапису.

Український народний бльок Ю. Костенка та І. Плюща

1. **Костенко Юрій**, 1951 р.н., голова Української народної партії,
2. **Плющ Іван,** 1941 р. н., почесний голова Партії вільних селян та підприємців,
3. **Слободян Олександер,** 1956 р.н., президент акційного товариства „Оболонь"
4. **Заєць Іван,** 1952 р. н., перший заступник голови партії,
5. **Скрипник Ганна**, 1949 р.н., директор Інституту мистецтвознавства, фолкльористики та етнології ім. М. Рильського НАНУ.

Народний бльок В. Литвина

1. **Литвин Володимир,** 1956 р. н., голова Верховної Ради України,
2. **Євдокименко-Ротару Софія**, 1947 р.н., солістка Кримської державної філармонії,
3. **Каденюк Леонід,** 1951р. н., народний депутат України
4. **Смолій Валерій**, 1950 р. н., директор Інституту історії України НАНУ,
5. **Маляренко Василь**, 1941 р. н., голова Верховного суду України.

Адреси закордонних виборчих дільниць

ч. 92: 3350 M Street, NW, Washington, DC 20007
ч. 93: 240 East 49th Street, New York, NY, 10017
ч. 94: 530 Bush Street, Suite 402, San Francisco, CA 94108
ч. 95: 10 East Huron Street, Chicago, IL 60611
ч. 96: 25628 101st Ave SE, Kent, WA 98030

Про організацію...

(Закінчення зі стор. 11)

Виборець, який прибув не пізніше, ніж за сім днів до дня виборів (до 18 березня 2006 року включно) до закордонної виборчої дільниці без відкріпного посвідчення, особисто подає до відповідної дільничної виборчої комісії письмову заяву про включення до списку виборців на цій дільниці із зазначенням місця проживання, а також один із документів, який підтверджує особу та громадянство України виборця, наведених вище.

Виборець, який не раніше, ніж за тридцять днів до дня виборів включно (24 лютого 2006 року) повертається з-за кордону в Україну, може звернутися до дільничної виборчої комісії з письмовою заявою з проханням видати йому відкріпне посвідчення на право голосу на виборах депутатів та виключити його зі списку виборців. У заяві зазначаються причина, з якої він не може проголосувати за місцем свого проживання, та номер територіального виборчого округу, в якому він має намір проголосувати у день виборів. Така заява може бути подана виборцем не пізніше 20 години останньої п'ятниці перед днем голосування (20 година 24 березня 2006 року). На підставі цієї заяви та одного з документів, який підтверджує особу та громадянство України виборця, наведених вище, два члени дільничної виборчої комісії видають виборцю відкріпне посвідчення.

Відкріпне посвідчення, видане на закордонній виборчій дільниці, є підставою для включення виборця до списку виборців лише на звичайній виборчій дільниці в Україні.

Виборець, який прибув до дня виборів включно (до 26 березня 2006 року) до закордонної виборчої дільниці з відкріпним посвідченням, особисто подає до відповідної дільничної виборчої комісії письмову заяву про включення до списку виборців на цій дільниці та відкріпне посвідчення, а також документ, у якому зроблено відмітку про видання відкріпного посвідчення. Таким чином, дільнична виборча комісія у день виборів 26 березня 2006 року має право включати до списку виборців виключно громадян України, які мають відповідні відкріпні посвідчення.

Довідкове бюро для закордонних виборців

На запитання читачів „Свободи" відповідає консул Генерального консульства України в Ню-Йорку Андрій Олефіров:

Коли проводиться голосування?

Голосування проводиться в день виборів, 26 березня 2006 року, з 7-ої години ранку до 10-ої години увечорі без перерви. На закордонних виборчих дільницях голосування проводиться за місцевим часом країни, де утворені ці дільниці.

Що є підставою для реалізації виборцем свого права голосу?

Підставою для реалізації виборцем права голосу на виборах є його включення до списків виборців на виборчій дільниці.

Хто може проголосувати на закордонній виборчій дільниці, зокрема в США?

У день голосування на закордонній виборчій дільниці можуть проголосувати громадяни України, які включені до списку виборців, за умови пред'явлення ними одного з наступних документів: пашпорта громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичного або службового пашпорта, посвідчення особи моряка.

У день голосування також можуть проголосувати виборці, які прибули до виборчої дільниці з відкріпним посвідченням.

Які існують терміни прийняття заяв про включення до списку виборців (т.зв. реєстрація на вибори)?

Виборець, який прибув не пізніше ніж за сім днів до дня виборів (тобто до 18 березня включно) до закордонної виборчої дільниці без відкріпного посвідчення, особисто подає до відповідної дільничної виборчої комісії письмову заяву про включення до списку виборців на цій дільниці.

З порядком прийняття заяв можна ознайомитись, зателефонувавши до дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці № 93 з виборів народних депутатів України 26 березня 2006 року: (212) 371-58-95 або відвідавши вебсторінку Генерального консульства України в Ню-Йорку: розділ Вибори/перепис населення.

Чим визначено порядок розташування партій (бльоків) у виборчому бюлетені?

Назви партій (бльоків) у виборчому бюлетені розміщуються у порядку їх номерів, визначених жеребкуванням, яке проводить Центральна виборча комісія за участю представників партій (бльоків). З результатами жеребкування та, відповідно, порядковим номером партій (бльоків) у виборчому бюлетені можна ознайомитись на офіційному веб-сервері Центральної виборчої комісії: www.cvk.gov.ua/

Який існує порядок голосування?

У день виборів виборець пред'являє члену комісії пашпорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний або службовий пашпорт або посвідчення особи моряка. За наявності виборця у списку виборців виборець розписується за отримання виборчого бюлетеня у списку виборців та на визначеному місці на контрольному талоні виборчого бюлетеня. Після цього

А. Олефіров

(Закінчення на стор. 17)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Курт Левін – у Науковому Товаристві ім. Шевченка

На фото (зліва): Василь Махно, о. Григорій Гриньків, Курт Левін, Микола Галів, Владика Павло Хомницький, о. мітрат Іван Терлецький, проф. Тарас Гунчак.

НЮ-ЙОРК. – 4 березня 2006 року відбулася доповідь Курта Левіна про Митрополита Андрея Шептицького та його брата ігумена Климентія Шептицького в контексті трагічних подій Другої світової війни. Представляючи оповідача, проф. Тарас Гунчак наголосив на важливості обміну думками щодо болючих точок нашої спільної історії.

Курт Левін, народжений в Галичині, – один з небагатьох, хто пережив Голокост завдяки особистому заступництву ієрархів Української Греко-Католицької Церкви. У своїй книзі „Мандрівка крізь ілюзії" („A Journey Though Illusions",1994) він розповів про шлях галицького єврея, свій особистий досвід від 1930-их років до сучасности. На цьому шляху найбільш трагічним періодом долі Курта Левіна і його народу був Голокост.

У доповіді Курт Левін зосередився на ролі двох духовних провідників українського народу – Митрополита Андрея і його брата ігумена Климентія, подавши історичне тло та свої власні спостереження від спілкування із ними.

Тема, на якій зосереджений Курт Левін ось уже кілька десятиліть, неодмінно пов'язана із українсько-єврейськими взаєминами під час Другої світової війни, іменами братів Шептицьких і перспективами з'ясування історичних фактів та параісторичних мітів, якими обросли за багато років історичні джерела та особисті спогади.

У дискусії порушувалися питання про беатифікацію Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

На зустрічі були присутні Владика Павло Хомницький, Єпископ Стемфордський, о. мітрат Іван Терлецький та о. Григорій Гриньків.

Пресова група НТШ-А

З дій фундації „Українська наука і освіта"

Фундація „Українська наука і освіта" має офіційний статус благодійної установи США й впродовж трьох років творчо та напружено працює. Здавалося б, що можна зробити за короткі три роки з крихітним бюджетом? Але зробили. Це – видання Львівської обласної Малої Академії Наук „Весняний легіт" – творчий доробок юних літераторів; збірник тез науково-дослідних робіт „Пошуки та знахідки".

Ми придбали посібники для Лісотехнічного інституту у Львові, в бібліотеках вищих шкіл України розповсюдили авторський дар американського науковця українського походження Адріяна Сливоцького – катедра біохемії Львівського Національного університету (ЛНУ) отримала кошти для реактивів, факультет геології – дві дуже цінні для навчання таблиці, які довго мандрували з Голяндії до США, а звідти – до України. Пожертва Братства ветеранів 1-ої Дивізії УНА дозволила Любі Лаповець, доньці колишнього дивізійника, перевидати посібник з імунології для студентів медицини і практикуючих лікарів. Авторка подарувала 100 книг у бібліотеки профільних інститутів для загального користування. Передано комп'ютери: на катедру екології та фізіології рослин НАНУ та до Буртинської центральної бібліотеки на Сумщині. Наша особлива подяка проф. Володимирові Бандері, директорові освітянських програм УФА за прихильність і допомогу.

Кожен рік приносить цікаві події. В 2004 році відбулась Міжнародна конференція з питань екології рослин на базі ЛНУ. Оксана Сновидович-Мазяр – співзасновниця Фундації, була запрошена до Оргкомітету й зразково виконала свої обов'язки. Фундація виділяє стипендії для творчої молоді зі Львова і Києва. Завдяки сприянню Фундації запрацювала благодійна організація „Молодь і місто" у Львові, яка виступає проти паління, вживання алкоголю та наркотиків серед підлітків і молоді.

В рамках проєкту „Милосердя" здійснили збірку для лікаря-чорнобильця св. п. П. Курила: маленька Христинка навчається англійської мови й мріє бути корисною людям, намагаємося допомогти одужати Мирославчикові, 2-річному синові о. Франкова з селища Рудно на Львівщині.

2005 рік відзначився ще однією подією – заснуванням „Золотої відзнаки" для вчителів. Нею нагороджено Марію О. Гальків, доцента катедри фізіології тварин біологічного факультету ЛНУ ім. І. Франка.

Від багатьох добродіїв до фундації надходять пожертви. Подружжя Стебельських вшанувало датками св. п. Михайла Сновидовича, В. Шевчук – пам'ять Віри Тарнавської-Мазяр та Галини Пітушевської. Ми вдячні Володимирі та Стефанові Сливоцьким, Наді Мандрусяк, Марії Величковській, проф. Володимирові Бандері, Оксані-Марії Бачинській, Дарії та Ігореві Витвицьким, Богданові Крайнику, Тані Ясінській, Ірині Гулі, Полові Трамблеєві, Василеві Шевчукові, Марті Тарнавській, Наталі Пуйді, Лесі та Миронові Стебельським, Олі Матулі і сестрицтву св. Ольги Української православної церкви св. Андрія Первозваного (Мериленд), Славі Бучкович, Р. Д. Паркеру, Михайлові Козюпі, Ігореві Ляшкові, Всеволодові Саленкові, Квітці Семанишин, Іванові Матіяшеві, Василеві Боднару, Ярославі Ґеруляк, Лаврентії Туркевич, Романові Колінснику, Анні Забігач, організаціям, з якими співпрацюємо – Українській Федерації Америки, Товариству українських інженерів, Братству колишніх ветеранів 1-ої Дивізії УНА, Ґалерії „Маяна", підприємцям Ґрей-Паркеру та Мойну (Сомервіл, Н. Дж.); управі та працівникам Українського Національного банку в Ню-Йорку, Бавнд-Бруку, Н. Дж., та „Самопомочі" в Парсипані-Ньюарку. Щира подяка головному редакторові тижневика „Свобода" Ірені Яросевич та усій редакції за поміщення статтей та інформацій про нашу діяльність, президентові УНСоюзу Стефанові Качараєві.

Без посвяти директора Малої академії наук Іванни Бородчук та працівників, адміністрації та викладацького складу ЛНУ ім. Франка, Людмили Максимів, вчителів і учнів школи-гімназії у Буську (дир. Ольга Антонишин), школи-інтернату с. Стрілки Старосамбірського району (дир. Тетяна Левченко), дітей та творчого колективу Дитячої школи народних мистецтв (дир. Галина Виховнська), Валентини Охріменко з Буртинської бібліотеки, Олександра Капітоненка з Фундації ім. Д. Бурлюка з Симферополя, наших добровольців Галини Закалик, Наталі Лаповець, Наталі Карбач, Наталки Шувар, Андрія Каписа, Лілеї Амбіцької-Квасниці ми б не змогли осягнути усього цього. Усі ці люди творять кращий і добріший світ, повний тепла, розуміння і світла.

Ми щиро сподіваємося, що й ви зробите пожертву для Фундації „Українська наука і освіта" на адресу: „Foundation for Ukrainian Science and Education", 855 Strykers Rd. Phillipsburg, NJ 08865. Тел.: (908) 454-4413. Датки звільнені від податку за нашою посвідкою.

Оксана Сновидович-Мазяр

Про Голодомор – у школах Бостону

У першому ряді зліва: д-р Л. Гайда, пані Ранюк, одна з тих, які пережили Голодомор – М. Вальцер, д-р Зайцев, другий ряд – о. Р. Тарнавський, Сид Сміт, о. Я. Налисник.

БОСТОН, Мас. – 17 листопада група українських американців, яка складалася з Анни Ранюк, о. Ярослава Налисника, о. Романа Тарнавського, д-ра Любомира Гайди з Гарвардського університету, д-р Зайцева з Українського Католицького університету, Марії Вальцер (заступник президента УККА Бостонського Відділу) зустрілися з Сидом Смітом, головою історичної програми міських шкіл Бостону, щоб обговорити включення матеріялів про Український Голодомор на мережу сторінки історії для учителів шкіл Бостонської округи.

С. Сміт, після перегляду даних йому матеріялів про Голодомор, погодився помістити їх на мережу сторінки історії для учителів історії публічних шкіл Бостону. Це допоможе українським американцям у змаганні за визнання Голодомору.

С. Смітові передано відповідні матеріяли про Голодомор, включно з копіями частин, що стосувалися слухань перед Комісією Українського Голодомору уряду США. Там також була включена бібліографія книжок, сторінок мережі та фільмів стосовно цієї теми та інші матеріяли.

Згадані матеріяли можна придбати за три дол., виписуючи чек на УККА, Відділ в Бостоні та вислати на адресу: Maria Walzer, 11 Green Valley Road, Medway MA 02053.

Ми заохочуємо всіх придбати ці матеріяли про Голодомор і передати їх до відділу історії у школах вашої округи. Чим більше буде відомо про цей злочин, тим більше це знання заохотить глибше студіювати цю тему.

М. Вальцер

Рятувальникам вручено нагороди

САН КАРЛОС, Каліфорнія. – 28 жовтня у „Свободі" було вміщено розповідь про дії оперативного загону рятувальної служби з Каліфорнії з усунення наслідків гурагану „Катріна" в Новому Орлеані. Загін очолював 44-річний капітан Герольд Шапельговман, зять відомої української мисткині Катерини Кричевської. 12 лютого в місцевому Інституті авіяції Гілера („Hiller Aviation Institute") відбулося нагородження рятувальників і їхнього командира за мужність, виявлену при рятуванні людей. Герольд Шапельговман впродовж трьох годин розповідав учасникам зустрічі про рятувальну акцію.

Л. Хм.

Герольд Шапельговман з дружиною Ладою і дочкою Меґан в інституті авіяції.

Проведено збірку на каплицю

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. – 18 грудня 2005 року дітей Школи Українознавства, членів Осередку СУМ та парафіян Української католицької церкви свв. Петра і Павла відвідав св. о. Миколай.

Напередодні голова 7-го Відділу Організації оборони Лемківщини Володимир Блажейовський на засіданні Управи запропонував, щоб парохові церкви о. Василеві Путері св. о. Миколай приніс в дарунку книжку про Лемківщину „Анали дослідження Лемківщини том VI". Книжку видала Фундація дослідження Лемківщини.

7-ий Відділ ООЛ у Джерзі Сити має на списку 45 членів, але активними є 20 з них. Все ж таки Відділ помітний у житті громади – допомагає Школі Українознавства та Осередкові СУМ, його голова бере участь з прапором Відділу на річницях та Панахидах за героїв, пам'ятає про потреби наших церков на Лемківських землях.

Збірку на будову Лемківської каплиці в пам'ять жертв акції „Вісла" здійснили секретар і скарбник Відділу Дмитро Тхір і Павло Лукочин, а громада щедро на цю збірку відгукнулася.

Зенко Галькович

Голова Відділу В. Блажейовський в присутності голови Крайової управи ООЛ Зенка Гальковича вручає о. В. Путері VI том „Аналів дослідження Лемківщини". Перший справа – лемко Д. Демянич з осередку СУМ, який виступив з вітанням на адресу отця..

Відбудеться форум на тему іміграції

ПАСЕЙК, Н. Дж. – У неділю, 2 квітня, після останньої Служби Божої в церкві св. о. Миколая (12:30 по полудні) в залі навпроти церкви у шкільній авдиторії відбудеться форум на тему „Іміграція: що дозволяється, а що ні". Його проводить Юридична школа ім. Пітера Родіно Сітон-Гол університету – Клініка соціяльної справедливости. Форум спонзорований 18-им Відділом Союзу Українок Америки, при співучасти УККА і Української католицької церкви св. о. Миколая.

УКРАЇНА І СВІТ

ДО 20-РІЧЧЯ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

В ООН відбудеться „Чорнобильський тиждень"

НЮ-ЙОРК. – Продовжується підготування в квітні ц.р. в штаб-квартирі ООН „Чорнобильського" тижня з нагоди 20-ої річниці трагедії на ЧАЕС.

Питання спільних заходів в ООН були в центрі уваги під час координаційної наради, за участю представників української громади, яка відбулася цими днями під головуванням Постійного представника України при ООН Валерія Кучинського. Серед учасників засідання – керівники провідних українських жіночих, культурно-просвітницьких організацій, а також місцевих неурядових установ, які активно допомагають Україні у подоланні Чорнобильського лиха, представники ЗМІ.

В.Кучинський поінформував зібрання про основні події в рамках „Чорнобильського" тижня в ООН. Ключовою з низки запланованих заходів стане спеціяльна пам'ятна сесія Генеральної Асамблеї ООН, яка відбудеться 28 квітня.

Участь у сесії візьмуть Генеральний секретар ООН К. Анан, голова 60-ої сесії Генеральної асамблеї Я. Еліасон, адміністратор програми розвитку ООН К. Дервіш, а також високі представники країн-членів та численних неурядових організацій і фондів.

Протягом тижня плянується проведення „Чорнобильської" фотовиставки, благодійного базару та 15-ої Міжнародної науково-практичної конференції „Здоров'я та довкілля", присвяченої вивченню медичних наслідків катастрофи.

Результатом наради стало узгодження спільних плянів дипломатів та місцевої громади з організації та інформаційного висвітлення пам'ятних „Чорнобильських" подій в штаб-квартирі ООН.

Постійне представництво України при ООН

Відзначено 60-річчя ліквідації УГКЦ

ЛЬВІВ. – 8 березня єпископат, духовенство і миряни Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) відзначили 60-ту річницю Львівського псевдособору 1946 року, коли за прямим розпорядженням Сталіна було ліквідовано УГКЦ в Галичині, а її структури підпорядковано Російській Православній Церкві. Після псевдособору почалися репресії проти греко-католиків, тисячі єпископів, священиків та вірних пішли на заслання, були кинуті в тюрми, були розстріляні, зникли.

8 березня у Святоюрському соборі, саме у час початку псевдособору 60 років тому, відбулась Служба Божа в пам'ять тих, хто страждав за віру. Якщо у 1946 на псевдособор, під примусом і погрозами, влада зібрала 216 священиків, то тепер у храмі ніде було стати. Люди прийшли за покликом душі, аби подякувати Богові за врятовану Церкву.

З цієї нагоди Президент України Віктор Ющенко надіслав листа вірним УГКЦ, в якому підкреслив, що „це був час жорстокої розправи над тими, чию віру і патріотизм не могла зламати тоталітарна машина. Ці сторінки історії мають вчити українців толерантности й співпраці заради миру в суспільстві та злагоди".

Святіший Отець Бенедикт XVI, який теж надіслав своє звернення з нагоди річниці ліквідації УГКЦ, висловив жаль, що „у сумні дні березня 1946 року група церковників, зібраних на псевдособорі, присвоїла собі право представляти Церкву, вчинивши важкий злочин. Але, незважаючи на важкі роки підпілля і випробування, спільнота залишилась міцною і зберегла свої традиції". Впродовж 1946-1989 років УГКЦ діяла у підпіллі, з Заходу перевозили часописи і книжки, працювали підпільні семінарії, монастирі, по хатах таємно відправляли Богослужіння і висвячували священиків.

Слова підтримки і визнання прозвучали і від провідника римо-католиків в Україні Митрополита Мар'яна кардинала Яворського. На події 60-річної давнини не було відгуку православних владик в Україні.

Патріярх УГКЦ Любомир кардинал Гузар у своїй проповіді під час Служби Божої сказав: „Настав час, коли треба осмислити те, що сталось. Це не лише згадка дат, відзначення події, це бажання зробити історичний підсумок". Він підкреслив, що Церква вижила у важкі роки завдяки мученикам та сповідникам, всім людям доброї волі.

Радіо „Свобода"

Довідкове...

(Закінчення зі стор. 12)

член виборчої комісії відокремлює від виборчого бюлетеня контрольний талон та видає виборцеві виборчий бюлетень для голосування. Виборчий бюлетень заповнюються виборцем особисто в кабіні для таємного голосування.

У виборчому бюлетені виборець робить одну позначку „плюс" („+") або іншу, що засвідчує його волевиявлення, у квадраті навпроти назви партії (бльоку), за кандидатів у депутати від якої (якого) він голосує. Виборець може голосувати за кандидатів у депутати лише від однієї партії (бльоку) або не підтримати кандидатів у депутати від жодної партії (бльоку). У разі непідтримання кандидатів у депутати від жодної партії (бльоку) виборець робить позначку „плюс" („+") або іншу, що засвідчує його волевиявлення, у квадраті навпроти слів „Не підтримую кандидатів від жодної політичної партії, виборчого бльоку політичних партій". Після цього виборець особисто опускає заповнений виборчий бюлетень до виборчої скриньки.

Де можна ознайомитись з виборчими списками кандидатів у депутати, переліком територіяльних виборчих округів тощо?

Про це можна дізнатися на офіційному веб-сервері Центральної виборчої комісії: www.cvk.gov.ua (розділ „Вибори до Верховної Ради 2006").

З інформацією про принципи й засади виборчого процесу в Україні та здійсненням виборчих прав громадян України можна ознайомитись на веб-сторінці Центральної виборчої комісії України http://www.cvk.gov.ua

Нарешті: в освіті України узаконено предмет богослов'я

ЛЬВІВ. – 2 березня Державна акредитаційна комісія Міністерства освіти і науки України прийняла рішення надати Українському Католицькому університетові ліцензію на підготування бакалаврів богослов'я.

Дотепер Україна залишалася єдиною країною в Центральній та Східній Европі, де богослов'я не було визнано як предмет вивчення на університетському рівні. Досить пригадати, що одною з двох тем розмови покійного Папи Івана Павла II з колишнім Президентом України Леонідом Кучмою у червні 2001 року було відновлення гідного статусу богослов'я в Україні.

Довголітні старання задля акредитації богослов'я увінчалися успіхом завдяки політичним змінам у державі, які відбулися після Помаранчевої революції. Провідну ролю у справі визнання богослов'я в Україні відіграв Український Католицький університет. Справу визнання богослов'я особисто підтримав Президент Віктор Ющенко

12 років УКУ працював у цьому напрямі. З кожним кроком ставало все більше осіб та інституцій, які підтримували ідею акредитації богослов'я в Україні: православні архиєреї різних юрисдикцій, Всеукраїнська Рада Церков, ректорати семінарій різних конфесій, Рада ректорів Львівщини, посли різних країн, політики, такі наукові центри за кордоном, як Гарвард, Канадський інститут українських студій, Центр ім. Петра Яцика, різні міжнародні університети та фундації, консорціюм восьми українських університетів, які змагаються за автономію, зокрема Києво-Могилянська академія, Університет економіки та права „Крок" та Чернівецький національний університет.

Особливу практичну і духовну допомогу протягом років УКУ отримував від ректора Львівського національного університету ім. Івана Франка Івана Вакарчука, проректора Марії Зубрицької та декана філософського факультету Володимира Мельника, а також декана філософського факультету Київського національного університету Анатолія Конверського, голови експертної ради з гуманітарних та соціяльних наук у Києві.

„Від початків нашої історії до такої епохальної події, як Помаранчева революція, Церква і християнські принципи були стрижнем української самобутности. – говорить ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк. – Сьогодні ми є свідками великого прориву – християнська думка знаходить належне місце в науковому та суспільному житті України, де народ глибоко зранений драматичною історією XX століття. Ми є свідками демографічного спаду та кризи моральних принципів в Европейській спільноті. Не виключено, що Україна, яка значною мірою саме завдяки церковному опору пережила тоталітарні режими, може стати місцем, де народжується нова світоглядна пропозиція для Европи XXI ст. Богослов'я має відіграти у цьому процесі важливу ролю. Україна повинна заговорити богословським голосом – тонко, критично, творчо, з усмішкою та з усвідомленням складности гльобальної ситуації у світі. Формування такої школи, яка не закриває очі на біль сучасної людини, на її глибинні духовні прагнення та на соціяльні, економічні несправедливості, є ключовим завданням УКУ".

Петро Дідула

Нелеґальна міґрація в Україні

Україна стає привабливою для нелегальних мігрантів, які прямують до Европейського союзу. Потік нелегальної міґрації через Україну не є найбільшою міґраційною загрозою для Евросоюзу, але сам факт, що такий шлях проходить через українську територію, створює тиск на галузі охорони здоров'я, будівництво житла та зайнятість, не кажучи вже про державний бюджет, тому що потрібно встановлювати особу, затримувати та повертати нелеґальних міґрантів.

Спеціялісти з питань міграції кажуть, що шлях до вирішення проблем з нелегальною міграцією полягає у встановленні спільної політики щодо повернення нелегальних міґрантів з тими країнами, звідки вони прибувають, та тими, куди прямують.

Після розпаду Радянського Союзу Україна стала відкритою зоною для неконтрольованого руху міґрантів, перевезення зброї та інших видів контрабанди. Дві третини українського кордону не були демарковані на міждержавному рівні і майже не охоронялися. Україна стала привабливою для різних міґрантів, включаючи нелегальних.

Одна з рис нелеґальної міґрації – високий рівень транснаціональної організованости, фінансова і технічна підтримка міжнародних кримінальних груп. До того ж, нелеґальні міґранти зазвичай скупчуються у містах: їх кількість в міській місцевості в два рази більша, ніж у сільській. Це створює додаткові проблеми: зростає тиск на систему соціяльного забезпечення, житлову сферу та зайнятість, а також неминучою є соціяльна напруга, яка викликається таким тиском.

Повний текст цієї статті був вперше надрукований 6 березня 2006 року англійською мовою в бюлетені Міжнародного центру політичних досліджень в Києві. Перекладений і скорочений варіянт друкується з дозволом.

Маґістралі міґрантів у світі

Спеціялісти Центру збору та обміну інформацією з перетинання кордонів та міграції Евросоюзу (CIREFI) визначили основні шляхи світової нелегальної міґрації, які ведуть до Евросоюзу:

Балтійський шлях. Використовується міґрантами з Росії, країн СНГ та Південно-Східної Азії, він проходить через Росію та балканські країни до Скандинавії.

Балканський шлях. Використовується міґрантами з Середнього Сходу, Туреччини та балканських країн, які не належать до Шенгенської зони. Цей шлях проходить через Туреччину та Балкани до Греції та Австрії. За оцінками експертів, він є однією з найбільших загроз. Це один з найпопулярніших шляхів для нелегальних міґрантів.

Північноафриканський шлях. Використовується міґрантами з Середнього Сходу та Африки для того, щоб переправитись через Суецький канал та Середземне море і потрапити до портів Франції, Еспанії та півдня Італії. Це також один з наймасовіших шляхів.

Південноамериканський шлях. Використовується міґрантами з Центральної та Південної Америки, які в основному прибувають до Західної Европи.

Центральноевропейський шлях. Використовується міґрантами з Далекого та Середнього Сходу, Південно-східньої Азії та СНГ. Він проходить через Росію, Україну, Польщу та Словаччину до Західньої Европи, і хоч не становить найбільшої загрози для Европи, сам факт існування такого шляху має серйозні негативні наслідки для України: ситуація з міґрацією у країні може вийти з-під контролю та стати некерованою, коли у країні з'явиться значний прошарок нелеґальних міґрантів. Це може привести до зростання соціяльної напруги та розповсюдження захворювань. В той же час існує додатковий тягар для державного бюджету, тому що державні кошти використовуються на ідентифікацію, затримання та депортування нелегалів. За оцінками експертів, запровадження широкомасштабних заходів по всій країні з метою нейтралізації нелеґальної міґрації може коштувати до 28 млн. долярів США на рік.

Канали притоку міґрантів в Україну

Загальний потік міґрантів в Україну можна розділити на декілька шляхів, беручи за основу національність міґрантів:

В'єтнамський канал. В'єтнамці, які приїжджають до різних колишніх республік Радянського Союзу як контрактні робітники, залишаються після закінчення терміну візи, і фактично стають нелеґальними міґрантами. Існує тенденція до збільшення кількости в'єтнамців, які намагаються перетнути український кордон з виготовленими в Москві такими фальшивими документами, як службові пашпорти та пашпорти, видані на основі дозволів на роботу.

Пакистано-індійський канал. Індійці та пакистанці отримують українські та російські туристичні візи у Делі. Потім група таких „гостей" переїжджає через українську територію до Европи.

Шріланкійсько-банглядешський канал. Були спроби встановлення постійного каналу пересування шріланкійців та банглядешців через західньоукраїнську ділянку кордону за допомогою поводирів з України, Польщі, Угорщини, Румунії та інших країн.

Афганський канал. Втікачі з Афганістану, які отримали притулок в Україні, Росії чи країнах Центральної Азії, разом з афганцями, які легально живуть у Києві, Москві та інших великих містах СНГ, організовують „підприємства" з виготовлення фальшивих документів для нових груп міґрантів.

Китайський канал. Вербувальники, в основному маляйзійці та в'єтнамці, формують групи китайців, і леґально приїжджають до Москви за туристичними візами. Потім їх нелегально переправляють через українську територію до Західньої Европи. За інформацією поліції, у Празі існує спеціяльний центр, який координує рух і діяльність цих груп китайських міґрантів.

Курдський канал. З 1995 року, після початку воєнних дій у Курдистані, збільшилась кількість іранців, іракців та турків курдського походження, які прибувають в Україну з недійсними документами або за допомогою міжнародних кримінальних угруповань.

Узбецький та таджицький канал. В результаті етнічних конфліктів та релігійних переслідувань значно зріс потік міґрантів з Узбекистану та Таджикистану, які еміґрували до Росії, а зараз намагаються дістатись Західньої Европи через територію України.

Чеченський канал. Цей канал відкрився у 2002 році, і багато громадян Росії чеченського походження використовують його, щоб досягти східньоевропейських країн – Польщі, Словаччини та Чеської республіки, де сподіваються отримати статус втікачів.

Нелеґальна міґрація поступово стає все більше організованою і контрольованою з боку міжнародних кримінальних груп і перетворюється на високоприбуткове підприємництво.

Найпривабливішими місцями нелегального в'їзду на Захід є українсько-словацька та українсько-угорська ділянки державного кордону, де затримується понад 70 відсотків нелеґальних міґрантів. Хоча механізми та тактика організаторів руху нелеґальних міґрантів час від часу змінюються, загальний підхід залишається таким самим. Як правило, більшість міґрантів каже, що вони спочатку прибули до Москви. Там їхні друзі-земляки формують групи, які потім нелегально перевозяться через російську територію та східній кордон України або через територію Білорусі та північний кордон України.

Неконтрольована нелегальна міґрація є коренем проблем, пов'язаних з концентрацією міґрантів у певних реґіонах, змінами у міжетнічній ситуації, помітним дисбалянсом між національними та культурними інтересами міґрантів та місцевого населення, та розповсюдженням в країні постійних кримінальних груп, зформованих за етнічним принципом.

Останнім часом нелеґальна міґрація та суміжні процеси все помітніше впливають на соціяльно-політичну та кримінальну ситуацію в Україні.

Зобов'язання щодо повернення нелегальних міґрантів (реадмісії)

Одним з найефективніших шляхів протидії нелегальній міґрації є угоди про реадмісію (депортацію) та встановлення спільної політики щодо реадмісії, яка уповільнить неконтрольований рух великих груп людей в реґіоні і у світі в цілому.

Одна з головних цілей Угоди про реадмісію між Україною та Евросоюзом – це встановлення процедури швидкої, ефективної ідентифікації та безпечного, організованого повернення осіб, які не відповідають вимогам в'їзду та перебування на території України або країн Европейського союзу. Угода про реадмісію з Евросоюзом стосується громадян країн – сторін Угоди, громадян третіх країн або осіб без громадянства.

Після підписання Угоди про реадмісію з Евросоюзом Україна буде працювати над встановленням спільної політики щодо реадмісії на основі двосторонніх угод. На даний момент Україна підписала двосторонні угоди з Грузією, Угорщиною, Молдовою, Польщею, Словаччиною, Швайцарією, Туреччиною та Туркменістаном.

Нагальним завданням є підписання подібних угод з Росією та Білоруссю. Однак, переговори стосовно підписання такої угоди з Росією були складними. Росія відмовляється приймати громадян третіх країн, які складають основну частину нелегальних міґрантів, які транзитом проходять через Україну до Евросоюзу. Це повинно стати однією з головних цілей для українських дипломатів, і в цьому країни Евросоюзу повинні підтримати Україну.

Судді, політика та вибори в Україні

Богдан Футей

Останні декілька місяців в українській пресі часто обговорюються майбутні вибори та криза Конституційного суду. Незважаючи на те, що Конституція та закони України забороняють суддям брати участь у будь-якій політичній діяльності та мати представницький мандат, імена деяких суддів можна зустріти у виборчих списках політичних партій. До того ж, є очевидним, що кворуму в Конституційному суді України (КСУ) не буде аж до нових парламентських виборів, які відбудуться 26 березня. Хоча ці проблеми попередньо обговорювались, на деяких питаннях варто повторно наголосити, оскільки парламент нічого не зробив, щоб виправити ситуацію, яка склалась.

Згідно з Конституцією та законами України, для того, щоб не виникав конфлікт інтересів, суддям заборонено бути членами партій та профспілок. Ця норма часто ігнорується як самими суддями, так і політичними партіями. Особливу стурбованість викликає той факт, що деякі судді, включаючи голову Верховного суду та голову Вищого господарського суду, є в списках партій, які в березні кандидуватимуть до парламенту. Дуже дивує, що ні в депутатів парламенту, ні в самих суддів не виникло заперечень щодо порушення Конституції та Закону України „Про статус суддів".

Одним з основних принципів демократії та Конституції України є принцип розподілу влади на три гілки, саме тому Конституція України забороняє суддям займатись політичною діяльністю. Те, що судді є в списках партій, в найкращому випадку вказує на неприйнятність ситуації, а в найгіршому така політична активність впливатиме на прийняття суддями рішень. Саме тому судді, які хочуть обіймати виборні посади чи бути в списках політичних партій, повинні спочатку піти у відставку. Але події чомусь перед виборами так не розвиваються. Навпаки, перед парляментськими виборами провідники партій включили в свої списки імена багатьох суддів. Навіть бльок В. Литвина – партія голови Верховної Ради України – включив суддів у свій список. Так не повинно бути. Обов'язком депутатів Верховної Ради є не тільки дотримуватись закону, але і пропагувати його дотримання. Депутати, особливо провідники парляменту, повинні публічно засудити включення суддів у списки партій, а також домогтись того, щоб імена тих суддів, які не пішли у відставку були виключені зі списків політичних партій і блоків.

Варто частіше повторювати, що ніхто не поважатиме суддів чи парламент, допоки судді та обрані посадові особи, в першу чергу, не поважатимуть себе самі. І хоча після прийняття Верховним судом України 3 грудня 2004 року рішення у справі В. Ющенка проти ЦВК з'явились великі сподівання, проте включення суддів у списки політичних партій є кроком назад. Крім того, судді та народні депутати повністю знехтували рішенням КСУ про подвійні мандати, де чітко вказано, що отримання народними депутатами України іншого представницького мандатуа чи перебування на державній службі є неконституційним. На превеликий жаль, навіть на сьогоднішній день є депутати, які обіймають дві посади. Чи зможе пересічний українець повірити, що він живе в демократичній державі, коли обрані посадовці так зухвало порушують закон?

Починаючи з середини жовтня 2005 року, КСУ не може отримати кворуму. КСУ складається з 18 суддів. Президент, зїзд суддів України та Верховна Рада призначають та обирають по 6 суддів. КСУ вважається таким, що має кворум, для того, щоб прийняти чи не прийняти справу в своє провадження (щонайменше 6 суддів повинні проголосувати за те, щоб справу прийняти), коли є 11 суддів, проте 12 суддів повинні брати участь у пленарних засіданнях і 10 суддів повинні проголосувати позитивно у прийняті рішення чи висновку. Ситуація, яка уже існує декілька місяців, полягає в тому, що парлямент уникає обрання 6 суддів КСУ, оскількі ці вибори постійно відкладаються. 21 лютого „Українська правда" повідомила, що голосування не відбудеться аж до 15 березня, за 2 тижні до парляментських виборів. На сьогоднішній день КСУ налічує тільки 5 суддів.

Закон про Конституційний суд передбачає, що кожен суддя, незалежно від того, чи він був призначений Президентом, чи обраний з'їздом суддів чи Верховною Радою України, повинен скласти присягу в парламенті України. Конституція України передбачає присягу Президента та народних депутатів, проте не має такої вимоги для суддів Конституційного суду України. Саме тому, на мою думку, вимога присяги у Верховній Раді є неконституційною, оскільки це дозволяє Верховній Раді керувати життєдіяльністю цього органу, що є прямим порушенням принципу розподілу влади. Закон „Про Конституційний суд України" не може наділити Верховну Раду особливою владою, яка не передбачається Конституцією України, при цьому ст. 153 Конституції України не може бути інтерпретована як така, що передбачає присягу. Цей закон можна застосовувати до суддів, яких обирає Верховна Рада, але не до тих, що призначаються Президентом чи обираються з'їздом суддів. Проте, починаючи з жовтня, немає Конституційного суду, який розглянув би питання конституційности процедури присяги суддів Конституційного суду, оскільки Верховна Рада не може заприсягти тих суддів, які були призначені Президентом та обрані з'їздом суддів. З цього випливає, що Верховна Рада, не призначаючи своїх суддів та не дозволяючи уже призначеним суддям прийняти присягу, ефективно бльокує діяльність Конституційного суду. Тяжко повірити, що після Помаранчевої революції парламент залишається настільки недбалим щодо свого обов'яз-

(Закінчення на стор. 22)

Богдан Футей є суддею Федерального суду США у Вашінгтоні, призначений на посаду Президентом Р. Рейганом в травні 1987 року. Б. Футей – активний учасник різноманітних програм з верховенства права та демократизації в Україні з 1991 року. Він працював в дорадчій групі з проєкту Конституції України.

Вшанували день народження Тараса Шевченка

УЖГОРОД. – Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час покладення квітів до пам'ятника Т. Шевченкові 11 березня.

Фото УНІАН

КИЇВ. – 9 березня, в день народження Тараса Шевченка, Президент України Віктор Ющенко разом з прем'єром Юрієм Єхануровим, урядовцями і депутатами поклали квіти до пам'ятника Кобзареві у столиці. Біля пам'ятника відбулося політичне віче, яке завершилося великим святковим концертом. Віктор Ющенко виступив з лекцією перед студентами Національного університету ім. Шевченка.

ДОНЕЦЬК. – 9 березня біля пам'ятника Тарасові Шевченкові відбулося урочисте покладання квітів, у якому взяли участь керівники обласної державної адміністрації Вадим Чупрун, заступники голови обласної адміністрації, громадськість міста.

ПРАГА, Чехія. – У липні ц.р., з нагоди 130-річчя видання у Празі першого нецензурованого „Кобзаря", буде відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку. Про це повідомив Посол України у Чеській Республіці Іван Кулеба. Пам'ятник плянується виготовити в Україні і подарувати українській громаді міста. Для розміщення пам'ятника чеська сторона надасть Україні ділянку землі у безкоштовну довготривалу оренду.

ТБІЛІСІ – Пам'ятник Тарасові Шевченкові для встановлення у грузинській столиці Тбілісі буде виготовлено в Києві. Замовником виступило комунальне підприємство „Дирекція реставраційно-відновлювальних робіт", а виконавцем – київський творчо-виробничий комбінат „Художник" Національної спілки художників України.

МОСКВА. – 9 березня українська громада, представники російської громадськости зібралися біля пам'ятника Тарасові Шевченкові на Кутузовському проспекті. Член Ради Федерації Федеральних зборів Росії, голова Рад Об'єднання українців Росії та Федеральної національно-культурної автономії українців Росії Василь Дума поклав квіти до підніжжя монумента, які були увінчані стрічкою з написом „Великому Кобзареві – від українців Росії". Квіти поклав також Тимчасовий повірений у справах України в Російській Федерації Леонід Осаволюк. Українська народна хорова капеля Москви під орудою Заслуженого працівника культури Росії та України Вікторії Скопенко, за участи всіх присутніх, заспівала „Реве та стогне…". Після завершення офіційної частини ще довго лунали вірші поета та українські пісні.

Олена Гончар

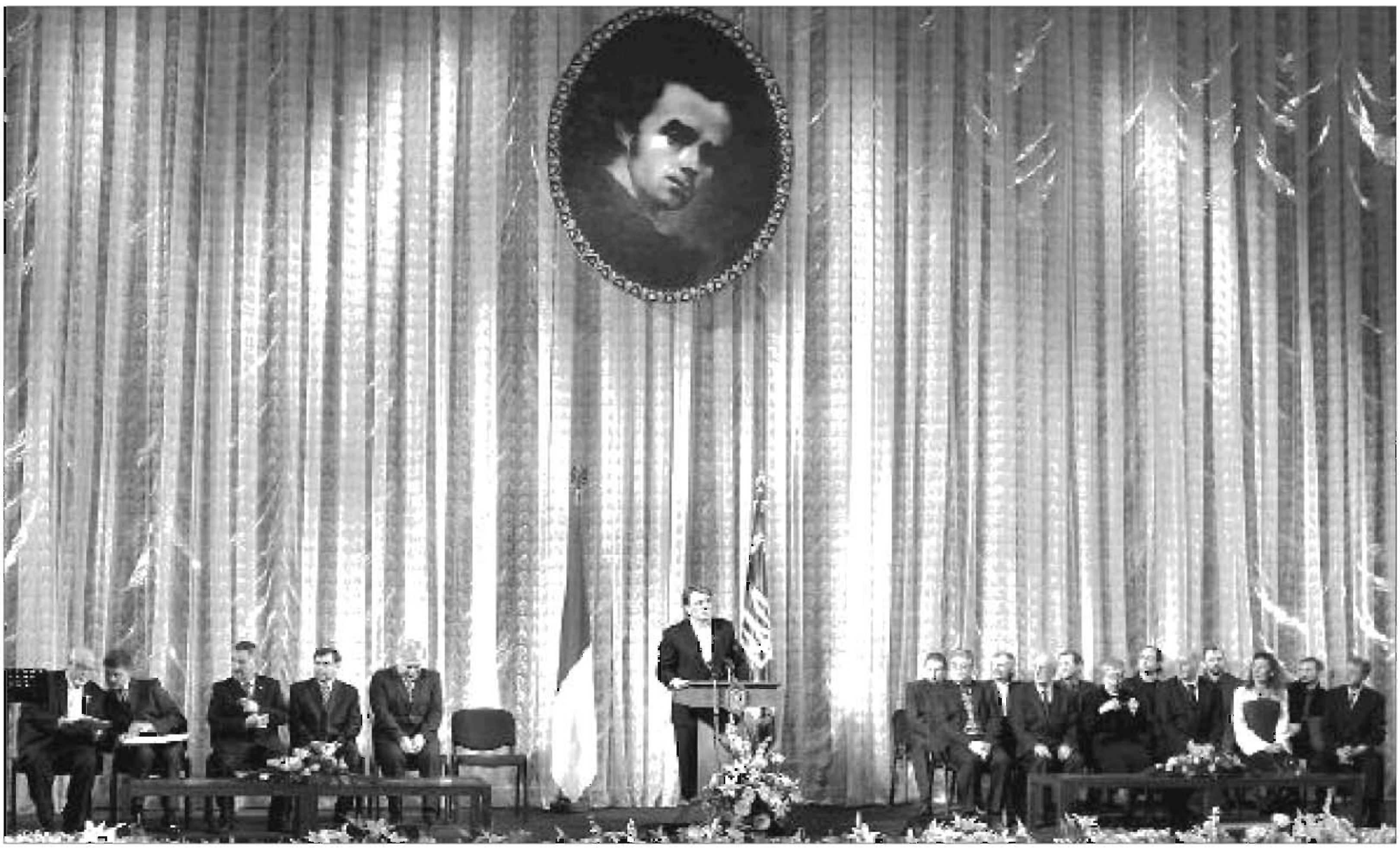

Українці Москви біля пам'ятника Кобзареві

Присуджено Національні нагороди України ім. Тараса Шевченка 2006 року

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко підписав указ про присудження Національної нагороди України імені Тараса Шевченка, яку вручено художникові Євгенію Безноскові за серію ілюстрацій до творів Івана Франка; письменникам Григорію Гусейнову – за художньо-документальний життєпис у 9-ти книгах „Господні зерна", Ігореві Качуровському – за книжку „Променисті сильветки"; поетові Анатолію Кичинському – за книжки поезій „Пролітаючи над листопадом" і „Танець вогню"; режисеру-постановнику Володимирові Кучинському, акторам Олегові Стефанову, Наталії Половинці, Андрієві Водичеву – за вистави за творами Платона, Г. Сковороди, В. Стуса у Львівському театрі імені Леся Курбаса; головному диригентові Національного ансамблю солістів „Київська камерата" Валерієві Матюхіну – за музично-художній проєкт „Музика від старовинних часів до сьогодення"; мистцеві Володимирові Недякові за ілюстровану історію українського козацтва „Україна – козацька держава"; кобзарю-лірнику Василеві Нечепі – за концертну програму „У рокотанні, риданні бандур"; публіцистові Анатолієві Погрібному – за публіцистичну трилогію „По зачарованому колу століть", „Раз ми є, то де?", „Поклик дужого чину"; мистецтвознавцеві Зої Чегусовій – за альбом-каталог „Декоративне мистецтво України кінця XX століття. 200 імен".

Указом також встановлений на 2006 рік розмір нагороди – 100 тисяч гривень кожна.

Під час урочистого вручення нагород в Києві 9 березня. *Фото: УНІАН*

УНІАН

День Кобзаря відбувся в „Рідній школі"

Промовляє директор школи Н.-Л. Хойнацька

ЧИКАҐО. – 11 березня в „Рідній школі" урочисто відзначили дні Тараса Шевченка. Відповідальність за відзначення цієї дати цього року мала вчителька мови та літератури Богдана Наливайко, яка уклала сценарій, учні відповідально поставилися до завдання, тому інсценізація уривків з творів Т. Шевченка вдалася. Діти читали уривки з творів Великого Кобзаря, відмінно вивчені напам'ять.

Традиційно з вступним словом про значення Тараса Шевченка в житті кожного українця, про необхідність рік за роком поглиблювати свої знання його творчости виступила директор школи Н.-Л. Хойнацька. На сцену вийшли учні, що зобразили хлопчину Тараса, його Долю і Недолю, а далі, через всю виставу, Тарас на наших очах ріс, виходив сам, з сусідкою-дівчиною, врешті юнаком з дівчиною (у виконанні учнів випускної кляси).

Звучали поезії, а також пісні, які співав шкільний хор (вчитель Оксана Чуйко). Доречно вжито й фонограми мистецьких колективів України (хор „Думка"), що змушували всю залю підвестися в єдиному пориві вшанування. Вистава сприймалася органічно, природно, світло і подарувала глядачам справжню насолоду.

Колеги, батьки, усі глядачі висловили Б. Наливайко і її помічниці Ірині Пехевич подяку за велику і важливу працю.

Наступного дня, в неділю, цю дату відзначав УККА, де теж брали участь учні „Рідної школи" під проводом вчительки Надії Ільків.

Віра Журавська

На сцені Володимир Скиба і Христина Бонковська

Хор школярів завершує свято

КОРИСНІ ПОРАДИ

Нове в оподаткуванні

Федеральне „IRS“ впровадило деякі зміни в системі оподаткування в США за 2005 рік, анкети, які мають бути доставлені в „IRS“ до 15 квітня ц.р. Збільшується „personal exemption“, тобто звільнення від податку певної суми заробітку з 3100 дол. за 2004 рік до 3200 дол. за 2005 рік. Збільшується „standard deduction“, тобто стандартне списання з родини з 9700 дол. до 10 тис. дол.

В цьому році батьки, які не мають опікунства над своїми дітьми, теж можуть дістати „child tax credit“ при заповненні відповідної форми нарівні з тими, які мають опікунство. Однак, опікун може оформити свій „income tax return“ за статусом голови родини, тобто „head of household“ і отримати „child and dependent care credit and EIC“. Це буде відчутною допомогою батькам, які платять „child cupport“, котрі не списуються з податків. Водночас опікуни нічого не втрачають. Діти до 21 року, які не є на утриманні батьків або інших дорослих, можуть заповнити відповідну форму тільки для отримання „child tax credit“ у випадку, коли платник податку чи шлюбний партнер, оформлюючи спільний „income tax“, може бути також утриманцем. Наприклад, одружені син чи дочка до 21 року, оформлюючи спільний „income tax“ одночасно, можуть бути включені до „income tax“ своїх батьків чи опікунів. Те ж саме., коли одружені діти до 21 року оформлюватимуть свій „income tax“ окремо одне від одного.

До анкети 1040 „Income Tax Return“ додано опис витрат власників будівельних, архітектурних та інших компаній.

Це тільки частина змін. За докладнішою інформацією радимо звернутися до веб-сторінка „IRS“ - www.irs.gov.

За матеріялами ЗМІ

Школа Роми Богачевської привітає весну

НЮ-ЙОРК. – 26 березня, о год. 2-ій по полудні, учні Школи імені Роми Приймі-Богачевської привітають весну окремим концертом, що відбудеться в приміщенні школи св. Юра (215 Схід 6-та вулиця в Ню-Йорку). Танцювальна Школа в Ню-Йорку постала завдяки леґендарній мисткині танцю Ромі Приймі-Богачевської в 1964 році. Р. Богачевська перед своєю передчасною смертю вивела на сцену три покоління українських молодих людей у мистецтві танку і проводила вимогливу програму, яка включала балет, що є підставою усіх танців – клясичних і народних. Цього творчого принципу дотримується сьогоднішній директор школи Орландо Паган та його асистент Лариса Паґан. Окремими гістьми вечора буде дівочий хор „Пролісок", який запрошений до участи. Хор під дириґентурою Андрія Стасева, складається з дівчат у віці 13 до 20 років, що плекають культуру української хорової пісні – традиційної і сучасної. Програму підготовляє і веде Аня Богачевська-Лонкевич, директор Фундації. Квитки на визначені місця в ціні 10 дол. можна отримати, завчасу телефонуючи на число: (212) 533-0100.
На фото: юні вихованці танцювальної школи.

Судді...

(Закінчення зі стор. 19)

ку уможливити функціонування Конституційного суду, який просто необхідний для панування верховенства права та для країни в цілому.

Як і передбачалось, ще в серпні 2004 року, фракціям, які постійно сваряться, стало складно співпрацювати. До того ж, відсутність консенсусу не дала поставити на розклад питання присяги суддів КСУ, процедуру, яка вимагає 226 голосів. На сьогоднішній день присяги суддів КСУ немає на порядку денному Верховної Ради (що як уже обговорювалось навряд чи є конституційним) і боротьба за кандидатури продовжується.

З часів проголошення незалежності України багато з нас працювали радниками з питань верховенства права і демократії в різних інституціях та комітетах. Більше того, ми допомагали робочій групі працювати над проєктом Конституції України. З роками ми потоваришували з багатьма, дії кого ця стаття критикує. Було нелегко зробити цю публічну заяву, але обов'язок перед демократією, верховенством права, і найголовніше перед самою Україною вимагають цього.

Д. Степовик: як розуміти ікону?

Здається, що ікона в українському світі належить до найзвичніших для ока і душі речей. Насправді тема дуже глибока і ледве чи вичерпна в кожному з обох своїх аспектів – богословському і естетичному. На прохання нашої редакції, київський професор Дмитро Степовик написав статтю про іконографію, і ми певні, що читачі з цікавістю її читатимуть. Коли хтось може наблизити нас до цієї ніби ясної і водночас таємничої, містичної сфери, то найкраще це зробить професор Д. Степовик – доктор богослов'я і доктор мистецтвознавства, автор монографій „Історія української ікони X–XX століть", „Українська ікона. Іконотворчий досвід діяспори", „Іконологія й іконографія", „Сучасна українська ікона. З іконотворчости Христини Дохват", багатьох інших дослідницьких книг, котрі користуються великим попитом в Україні. І це добрий знак, це добре говорить не тільки про автора, але й про Україну, де за 15 років незалежности і релігійної свободи три конфесії святої київської традиції – УПЦ Київського патріярхату, УАПЦ і Українська Греко-Католицька Церква збудували майже дві тисячі храмів, а ще стільки ж будується тепер. І якщо виходити з того, що кожен іконостас вміщує 20 ікон, то за цей період їх намальовано щонайменше 20 тисяч. Тим більше є підстав замислитися: що таке ікона і як її розуміти?

Ікона (гр. „eikon" – зображення, образ) – це мальоване фарбами, викладене мозаїчною смальтою, скомпоноване у вигляді скляного вітража, різьблене на дереві і камені чи відлите з металу у вигляді невисокого барельєфа зображення Ісуса Христа, Богородиці Марії, апостолів, пророків і численних канонізованих Православною і Католицькою Церквами святих. Ікона – виключний священний атрибут християнської релігії, зокрема православ'я. Менше вживана ікона у католицтві і зовсім не вживана у протестантизмі. Інші релігії, як монотеїстичні (юдаїзм, іслам), так і політеїстичні (індуїзм, кришнаїзм, буддизм, синтоїзм тощо) не використовують у місцях моління ікон своїх святих, хоч вживають інші зображення неіконного характеру для поклоніння чи прикрашення своїх божниць.

Всупереч твердженню деяких християн протестантського віровизнання, а також нехристиян, що ікона небажана, бо розвиває ідолопоклонські нахили віруючої людини (з посиланням при цьому на Другу заповідь Божу – Книга Повторення Закону, 5:7-10), насправді Ісус Христос, за переказами Церкви, лишив по собі три автентичні власні зображення: два так звані нерукотворні образи на тканинах, і погребальне полотнище з зображенням свого тіла в момент воскресіння з мертвих (так звана Туринська плащаниця). В апостольські часи (I ст. н. е.), був намальований апостолом і євангелистом Лукою образ Богородиці Марії. Це – основоположні й канонічно обгрунтовані підвалини розвитку іконотворчости в наступні віки – аж до нашого часу. Крім Туринської плащаниці, усі інші ранні зображення святих досьогодні не збереглися через природний розпад матеріялів. Однак, вони постійно копіювалися, тому майже без змін – у своїх формальних рисах та іконографічних особливостях – дійшли крізь віки до нашого часу. З перебігом канонізацій все нових і нових святих помісними (територіяльними, регіональними, національними) церквами число святих у християнстві сягає сьогодні кількох тисяч осіб. Традиційно, з кожного канонізованого святого малюється ікона на основі збереження даних про його зовнішність або опису цієї зовнішности. Проте у храмах представлено досить обмежене число ікон, згрупованих в іконостасі: мучеників, святителів, чудотворців Ранньої Церкви (I–IV століть) та Церкви Середньовіччя (V–XV століть). Серед християн було багато жертв – вони і склали так званий „клясичний корпус святих". Як приклад, можна назвати св. Юрія Змієборця (Георгія Переможця), св. Івана Воїна, св. Катерини, св. Варвари, св. Параскеви П'ятниці, св. Миколи; а в Київській Русі-Україні – св. Бориса і Гліба, св. Володимира й Ольги, св. Антонія й Феодосія тощо.

Богоматір з немовлям. Ікона з іконостасу Троїцької надбрамної церкви в Києво-Печерській лаврі. Початок XVIII ст.

Феодосій Печерський. Ікона з іконостасу церкви Феодосія Печерського. XIX ст.

Цей корпус давніх святих домінує й сьогодні в іконостасах храмів візантійської церковної традиції східньої обрядовости – православних і греко-католиків. Святі, канонізовані упродовж останніх чотирьох-п'яти століть, дуже численні в різних помісних Церквах. Греки поповнили число своїх святих, болгари, серби, українці, грузини, росіяни, сирійці та інші переважно православні народи – своїх. Оскільки іконостаси можуть вмістити обмежене число ікон, навіть коли йдеться про найвищі іконостаси з п'яти ярусів, то для нових ликів святих кожної окремо взятої помісної (національної) Церкви традиційно у храмах відводяться бічні вівтарі або стіни за престолом головного вівтаря, або стіни і стовпи, кіоти й аналої (тобто вертикальні стояки та скісні столики) в основному приміщенні храму, де моляться віруючі. Так вирішується проблема представництва у храмах давніх і сучасних канонізованих святих на іконах.

(Продовження на стор. 26)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Рід, котрий заслужив на вдячну пам'ять нащадків

НЮ-ЙОРК. – В липні 2005 року відбувся величавий з'їзд роду Шухевичів у селі Тишківцях на Городенщині (колишній Станиславівський повіт, тепер Івано-Франківська область). В ньому взяли участь нащадки цього роду не лише з України, але також і з різних країн світу, зокрема з Америки. Тому з'їзд розбудив зацікавлення минулим нашого роду, хвилюючою темою „Хто ми і чиї ми діти?".

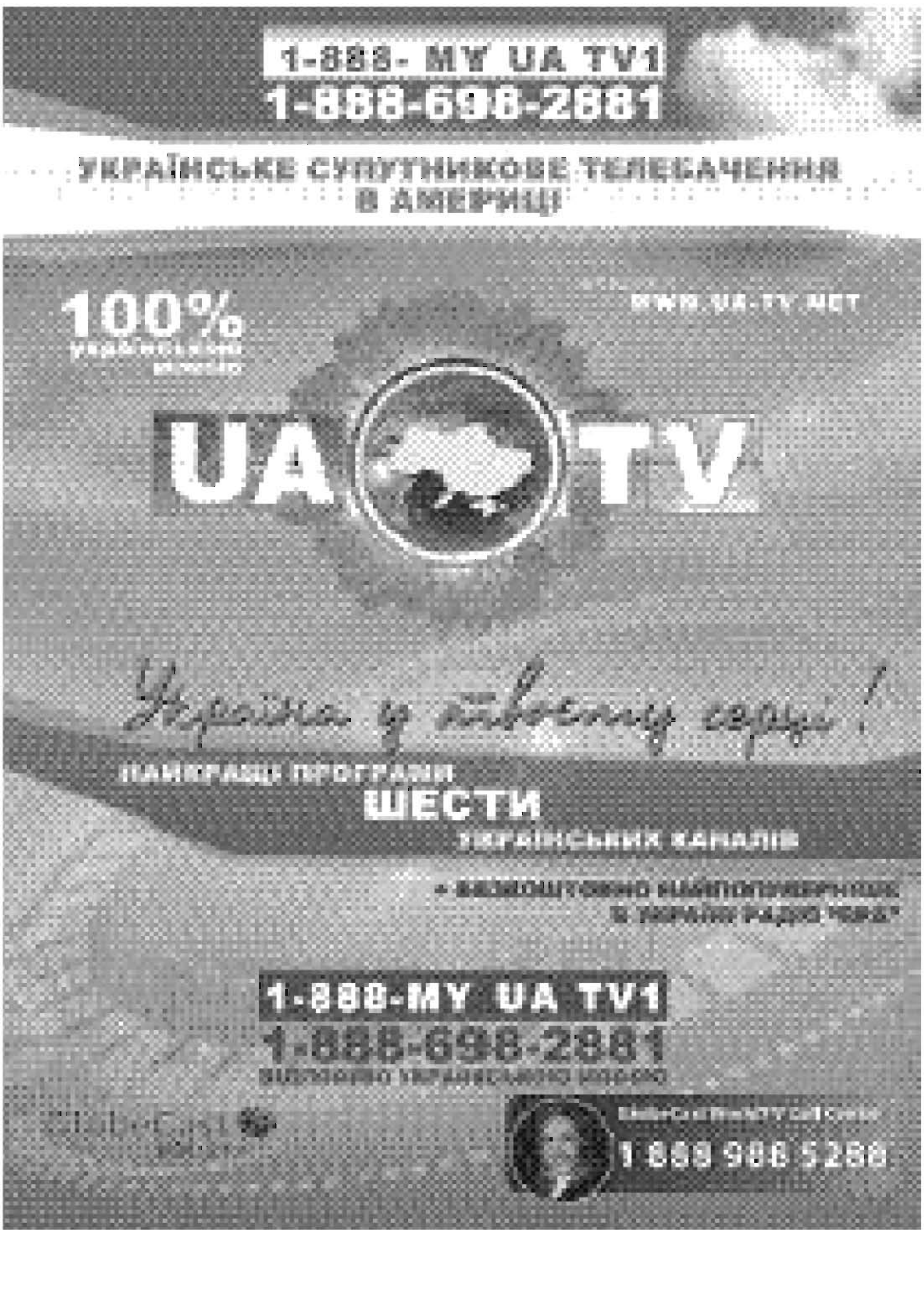
Український Літературно-Мистецький клюб у Ню-Йорку вирішив закінчити свою діяльність у будинку ООЧСУ програмою про славний рід Шухевичів, яка відбудеться у п'ятницю, 31 березня, о 7-ій годині вечора.

Як відомо з історії, рід Шухевичів був активним носієм національних ідеалів у Галичині. Члени роду брали участь у формуванні української національно-політичної думки, твердо стояли на принципах української державної незалежности. На культурному полі вони відзначилися разом з когортою інших культурних діячів, піднісши рівень просвітянської праці в Галичині.

Родовід Шухевичів – це дерево, яке об'єднує багато родів, через подружжя він споріднений з різними родами галицької України. До них належать Балицькі, Балухи, Бурачинські, Величковські, Ганкевичі, Ґеруляки, Кисілевські, Левицькі, Ленцики, Литвини, Лукашевичі, Миндюки, Рожанковські, Руденські, Соневицькі, Старосольські, Яримовичі та багато інших.

Деякі члени згаданих родин прибудуть на цей вечір і поділяться з нами своїми споминами. У приміщенні Ґалерії „Маяна" діятиме виставка світлин „Шухевичі: родинний альбом", яка триватиме до п'ятниці, 7 квітня.

Уляна Старосольська,
Ярослава Ґеруляк

Музей – дитя київського мецената

КИЇВ. – Поблизу Андріївської церкви розмістився міський музей „Духовні скарби України" – перший в Україні. Це дитя українського підприємця, мецената Ігора Пономарчука, за фахом – кардіолога. Наслідком його багаторічної збиральницької діяльности, в якій перевагу надавав переважно українській іконі (а їх зібрав більше тисячу) став музей, який відкрився 30 квітня 2005 року. Все зроблено в п'ятиповерховій споруді власними силами й завдячуючим особистим зв'язкам за півтора року.

Директор музею Ірина Горбачова, яка раніше працювала в Національному художньому музеї, розповідає, що в музеї розміщено понад 300 творів українських іконописців Галицько-Волинської та Києво-Печерської шкіл іконопису з усіх реґіонів України. Хронологічні межі творів – кінець XV – початок XX ст. На п'ятому поверсі виставлено 50 картин української художниці Марії Приймаченко з села Болотні на Київщині.

Ігор Пономарчук ще в 1994 році відкрив Благодійний культурологічний фонд „Український ренесанс" і передав на постійне зберігання до музею Лесі Українки 204 експонати, до музею Михайла Старицького – 302 експонати, до музею Миколи Лисенка – 20 експонатів. Але тепер цей фонд припинив свою діяльність через надмірні податки на благодійність. Бути щедрим невигідно. А це ставить під загрозу існування неприбуткових благодійних організацій, для яких меценат – єдиний, хто дає гроші. Але Ігор Пономарчук не втрачає надії.

Тетяна Курінна

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшов збірник праць Б. Винара

В останніх днях минулого року український книжковий ринок поповнився новим цікавим виданням авторства Богдана Винара „Економічний колоніялізм в Україні". Вступне слово Аркадія Жуковського. Ню-Йорк-Париж-Львів: Українське Історичне Товариство, Наукове товариство ім. Шевченка в Европі, Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України, 2005, 476 с.

До збірки праць відомого українського економіста увійшли дослідження, опубліковані в різний час в часописах і окремими виданнями в Европі та США. В них розглядаються різні аспекти економічної експлуатації України, розвитку українсько-російських економічних взаємин, економічної думки. Збірка включає однойменну студію про генезу колоніяльного статусу господарства України, монографію „Розвиток економічної думки в Київській Русі XI – XII ст." та інші матеріяли.

Книжка коштує 40 дол., і її можна придбати, пишучи на адресу: Ukrainian Historical Association, Inc. P.O. Box 312 Kent, Ohio 44240.

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Вірі

Звертаюся із проханням надрукувати у „Свободі” вірш-поздоровлення Вірі Ворскло з її 80-літтям. Віра – з останніх могікан діяспорної поезії – зміни тут не маємо, хібащо переселенці з України часом озиваються ностальгічними віршиками... Віра й тепер активна в громадському житті, пише, але не видає книжок. Зрозуміло, чому. А шкода! Я написала великий огляд двох її книжок поезії, що у свій час були дуже популярні.

Ганна Черінь,
Порт Шарлот, Фльорида

Чудовій поетесі Вірі Ворскло з побажанням щастя й довголітття на 80-ий день народження

Річниці бувають різні:
Веселі – а часом і грізні...
Вони, як признатись, умовні,
Прикрашені лаком назовні...
А все ж – це щоденно й щорічно
Майно, що придбали навічно.
Було в нім бадилля – і квіти,
Скляні камінці – й самоцвіти...
І з того, що нам дарували,
Ми дещо у серці складали.
Назад оглянувшись уважно –
В життя, що пройшли
Ви відважно,
Відкрийте свої творчі книги,
Де пролісок квітне з-під криги,
Всміхніться до сонця й блакиті
Й промовте:
Як гарно на світі!

Спомин про гірке минуле

„Чого прийшли з рушницями
до мене?
Я є трудящий в полі селянин”.
„Все, що ти маєш,
заберем від тебе,
В колгоспі робити будеш не один!
Ти є кулак, твоє добро для бідних.
В цей день ми мусимо усе забрати.
Ніщо не лишим для твоїх рідних,
Ми лишимо для тебе твою хату!”.
Почувши це, бідолаха заплакав:
„Чим же я буду сім’ю годувати?”.
„Йди до колгоспу, –
йому ті сказали, –
Харчі за роботу будуть давати”.
Бідний селянин в журбі опинився:
„Мій батько й дідусь
такого не чули,
Сам сатана в селі появився”.
Бідні селяни нарешті збагнули,
Той, хто не вміє поле обробляти,
Один із гірших в селі ледащо,
Став безумно селом керувати,
На Сибір зсилати людей нізащо.
Сталін, найгірший з усіх кровопийців,
Глумні закони став видавати.
Не міг це збагнути кожен европеєць!
Страждання селян тяжко описати...
Склонімо обличчя,
подяку віддаймо,
Єдиному Богу, що світом керує.
Без вини померлих
в молитвах згадаймо,
Хай голос моління
Господь наш почує!

Костянтин Хвостик,
Де Плейнс, Іл.

Тяжка доля молодих українців

У „Свободі” 10 лютого вміщено допис О. Мудрої „Спогади про юних остарбайтерів”. Я була „остарбайтером” 1942–45 роках. Мене німці вивезли, як багатьох, на роботу в Німеччину з Києва. В моїй книжці „День подорожі” є рядки про „остарбайтерів”, які є маленьким доповненням на „остарбайтерську” тему...
Зі щирим привітом,

Діма,
Ню-Йорк

З книжки Діми „День подорожі” подаємо уривок про смерть малого хлопчика Сергійка:

Була війна, 1942 рік. Суворої зими того року Сергійкова мати тяжко захворіла. Жив Сергійко з матір’ю на околиці Києва у маленькому будиночку. Батька його, як і багато інших батьків, забрали на війну. Два тижні лежала Сергійкова мати в ліжку, не маючи сил піднятися. Впродовж тих двох тижнів до них приходила сусідка, палила піч, варила їсти, а раз навіть попрала Сергійкові штанцята та залатала дірки на колінах.

Одного ж ранку сусідка зайшла не запалити піч, а попрощатись... Вона їхала на село до своїх далеких родичів, щоб звідти привезти в заміну на пальто картоплі, хліба, а може й сала. Сергійкова мати дала їй найкращі батькові черевики, що тільки раз були в шевця, і свою святкову сукню. Може, пощастить і їх обміняти на сало, борошно або пшоно. Сусідка обіцяла повернутися через три-чотири дні, як все йтиме гаразд. Та все, мабуть, не йшло гаразд, бо минув і п’ятий день, а вона не поверталась...

Тепер Сергійко сам кожного ранку розпалював піч, прибирав у кімнаті, варив їсти за вказівками мами, що кілька разів намагалася встати допомогти синові, але, зробивши кілька кроків, мусіла лягати в ліжко, бо ноги тремтіли, підкошувалися і в очах починало темніти. Якось прийшов лікар (сусідка вже давно просила його прийти) і сказав, що головне тепер для хворої – це тепло.

– Не зашкодило б і молоко з медом, але.., – лікар сумно посміхнувся, – нелегко їх тепер дістати.

Мати вийняла з-під подушки гроші, але лікар відмовився брати їх.

– Що ви, що ви, у вас таке становище... Дитина...

Пішов, пообіцявши навідатись через кілька днів.

– Мамо, лікар казав, що тобі тепло потрібне, а у нас вугілля більше немає, – сумно промовив хлопчик, коли надворі заскрипіла за лікарем хвіртка.

– Немає вугілля?

Мати піднялася на ліжку, подивилася у кошик біля печі.

– Немає вугілля... – повторила вона чужим, далеким голосом.

– Нічого, Сергійку, нічого... Завтра напевно повернеться Марія Павлівна (так звали сусідку) і принесе вугілля. Лягай спати, синку, не сиди так, щоб не змерзнути.

Мати заплющила очі і одразу ж заснула. Останнім часом вона багато спала. Тоді Сергійко вирішив іти шукати вугілля. Взяв кошика і тихими, нечутними кроками вийшов з кімнати. Адже він добре чув, як лікар казав, що головне тепер для матері – це тепло.

Хлопчик пригадав, що недалеко залізничної колії є велика купа вугілля. Правда, біля того вугілля вздовж колії ходить німецький вартовий з рушницею, але тепер вже вечір, темно, він непомітно підлізе до вугілля, набере повний кошик і цього вже вистачить на цілий день, або й на два, якщо ощадливо палити.

Вичекавши, коли німецький вартовий повернеться до нього спиною, Сергійко вужем підліз до вугілля і почав швидко наповнювати кошика блискучими чорними грудками. Коли ж кошик був уже повний і хлопчик приготувався нечутно відповзати назад від колії, – сталася прикра несподіванка: з будинку напроти, що був не далі, як сорок метрів від колії, вийшов другий німець з рушницею і почав ходити біля того будинку, несучи варту. Втікати тепер було небезпечно, бо коли один німець відходив від хлопчика, повернувшись до нього спиною, то другий саме в той час наближався. Сергійко притулив кошика до грудей і вирішив чекати: може, один з вартових надумається зайти в будинок, тоді буде набагато легше втікати. Тим часом надворі, як завжди взимку, темніло дуже швидко. Разом з темрявою дужчав мороз...

Хлопчик змерз, почав тремтіти від дошкульного холоду. Але потім йому стало тепло, на диво тепло, так, ніби він не лежав на промерзлій землі, а був у себе дома, на ліжку укритий ватяною ковдрою. Біля нього сиділа мама. Вона вже не була хвора і читала йому якусь надзвичайно цікаву книжку. Часу від часу гладила його по голівці і натягала на плечі ковдру, щоб не змерз. Та Сергійкові ані трохи не було холодно. Йому було тепло і затишно...

Сергійко заснув тієї ночі назавжди, худенькими посинілими рученятами міцно стискаючи кошика з вугіллям...

Про село Улюч

Дуже дякую за поміщення мого листа та віршів у 38-му числі „Свободи”. Посилаю новий твір. Може, знайдуться колишні жителі Улюча, які схочуть написати про минуле нашого села.

Василь Шляхтич,
Вільканово, Польща

Улюч.
Село над Сяном
Між горами.
Коли почую,
Стаю рано,
Думками
Окрашую його,
Моє село,
Наше село.

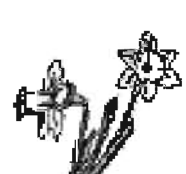
Улюч.
Він є,
Хоч нема його.
В думках живий
А в дійсності – руїна.
Були хати,
Нема.
Де вони?
Питаю я,
Питає дитина
Моя.

Улюч.
Село велике
Було.
Діди і прадіди
Прожили там
Свої літа,
Сумні і веселі.
Є село,
Й нема села.
В попелі
Воно.

Улюч.
Батьків моїх земля.
Родила їх
І харчувала,
А коли йшли
У вічну пам’ять,
Відкривала
Своє нутро
І ховала грішне тіло.
Живі клали
На могилу
Хрест і камінь.
А дерева вчились
На пам’ять
Пісень розлуки.
Тепер внуки
Стають на ній,
Для нас святій
Землі
І питають,
Шукають,
Хочуть знайти хоч камінь,
Хоч кусочок хреста.
Не всім вдається.
Нема.
Знищене на амінь!

Улюч.
На його руїні
Стоять люди.
І плачуть.
Тіні,
Померлих, забутих
Все це бачать.
Вогонь гріє думки,
Заклик надію будить.
Улюч є!
Улюч буде!
Поки живуть його сини.
Застраховані.
Розкинені.

Настане час,
Скріплять себе.
Один одного приведе.
Поставлять хату
На Крайниках,
Чи десь Долов.
Настане свято.
Любов.
Закличуть і тебе,
І тебе,
І тих зі Сходу.
Щоб прийшли,
Щоб повернули
До свого гнізда.
Закличе дзвін з Дубника,
Закличе зозуля,
Закличе вужоватий Сян.
Ті, в яких серце є,
Почують.
І повернуть на своє.
Так!
На СВОЄ!

Д. Степовик...

(Продовження зі стор. 23)

Ікона має спільні риси з таким жанром малярства, як світський портрет (в обох випадках об'єктом зображення є людина), але суттєво відрізняється від портрета як своїм призначенням, так і стилістичними особливостями. Якщо портрет передає тільки зовнішній вигляд і внутрішній психологічний стан людини, то ікона має насамперед молитовне призначення: молільник-християнин у храмі чи вдома, стоячи перед іконою і споглядаючи на святого, прикладає в молитві безсмертну душу святого у співмолільники за те, за що він молиться. Крім цієї функції, ікона має ще чотири: 1. Вона є зоровим образом найважливіших персонажів Священного Писання (Біблії) – Господа Ісуса Христа, Богородиці, апостолів, пророків; 2. Вона є зоровим образом багатьох святих так званого Священного Передання, тобто двотисячолітньої історії Церкви; 3. Вона є сутнісним елементом при здійсненні Богослужінь у храмах, зокрема найважливішої з них – Божественної Літургії; 4. Вона є незмінною прикрасою храму чи приватного помешкання.

Усі ці п'ять функцій ікони – віронавчальні, чого нема у світському портреті. Завдяки цим функціям, ікона не тільки тісно пов'язана з богословською наукою (церковним вченням про Бога), але й є органічною частиною богослов'я, її зображальною стороною – іконологією. Велике значення богословської суті ікони Церква виборювала у тривалій борні з єресями (неправдивими та спотвореними богословськими вченнями) та з супротивниками іконошанування – так званими іконоборцями, які ледь не призвели в 726–843 роках Візантійську державу до стану громадянської війни. Супротивники ікон або зовсім заперечували віронавчальне значення зображень святих, сприймаючи ці зображення як ухил в ідолопоклонство, або, визнаючи ікону лише як ілюстрацію до священного тексту, трактували її як і звичайний портрет. Щоб ствердити віронавчально-богословське значення ікони, уся спільнота християнських помісних церков, так звана Вселенська Церква, соборно утвердила канон ікон (тобто церковно-законодавчу їх обов'язковість) на трьох представницьких соборах єпископів та інших чільних церковників усього світу: на церковному соборі в Константинополі в 691-692 роках; на Сьомому Вселенському соборі в Нікеї в 787 році, на Константинопільському соборі 843 року, коли було встановлено свято Торжества Православ'я. Від середини IX століття Вселенська Церква створенням обов'язкових правил-канонів очистилася від іконоборчих єресей і низкою реформ ввела ікону в богословський канон у таких трьох моментах: іконології (богословському вченні про ікони), іконографії (категорії святих, які мають бути змальовані на іконах), іконотехніки (засобів, матеріялів, стилістичних прийомів малювання ікон). Ці три моменти становлять суть глибокої реформи іконотворчости, яка здійснювалася упродовж IX–X століть у Візантії і країнах так званої візантійської традиції – від Закавказзя до Балкан, від Київської Руси-України на Півночі до Єгипту й інших країн Східнього Середземномор'я на півдні.

Утвердження канону ікон збіглося з християнізацією багатьох країн і народів Сходу й Заходу. Разом із Священним Писанням та візантійською обрядовістю офіційний Константинополь передавав новохрещеним народам завершену у своїй богословській та мистецько-естетичній суті ікону. Хоч закавказькі народи Вірменії та Грузії були охрещені ще в перші віки християнської ери, але лише на межі першого й другого тисячоліть формуються національні школи іконотворчости, особливо щодо стилю і матеріялів виготовлення ікон. Вірменія практикувала ілюстративний принцип ікон, часто ігноруючи столичні константинопольські приписи, кого і як треба малювати на іконах. Вірменські храмові зображення багато в чому залежать від мальованої книжної мініятюри на рукописних пергаментних кодексах (зшитих книгах) і сувоях. Грузія пильніше слідує візантійським приписам, хоч місцеві майстри, поряд з малярством, прихильні до металевої чеканки, до вирізьблювання ікон-барельєфів на камені.

Цікаво формуються регіональні школи ікони на Балканах і в Київській Русі. Материкова й острівна Греція найбільш послідовно впроваджувала в життя церковні приписи щодо ікон. Греки утворювали чимало льокальних шкіл ікони, важливішими з яких були: столична константинопольська, нікейська, солунська, кипрська, критська, містрійська, трапезундська. До початку XI століття у цих ікономалярських школах спостерігалося значне розмаїття в іконографії й стилістиці. Цим були незадоволені Константинопольська патріярхія й імператорський двір. З утвердженням сильної влади держави і Церкви при царській династії Комнінів (1057–1204) Константинополь домагається єдности іконографії по всій Візантійській імперії. Ікони набувають монументального вигляду; святі дуже суворі; на зображеннях переважають темні тони коричнево-брунатних та синьо-зелених відтінків. Стиль цих ікон дістає назву „комніновського" – і цей стиль нав'язується слов'янським народам Балканського півострова – болгарам, македонцям, сербам, боснійцям, чорногорцям.

Дещо іншим шляхом розвивалася іконотворчість у Київській Русі. Прийняття християнства 988 року стало спонукою інтенсивного розвитку ікономалярства, адже в найбільш ранніх мурованих храмах Києва, в Десятинній церкві (989–996) та соборі св. Софії (перша пол. XI ст.) були іконостаси. Вони не збереглися, тому складно говорити про їх зміст, характер і стиль. Але судячи з опису в Києво-Печерському патерику життя і творчости визначного майстра київських ікон Алимпія Іконописця (новела „Преподобний Алимпій Іконописець") та про заснування малярської майстерні в Київській лаврі

(Закінчення на стор. 29)

Многая літа – професорові Володимирові Процикові!

Д-р Володимир Процик серед своїх дітей, внуків і правнуків.

З приємністю повідомляємо учительську громаду та українську спільноту, що 20 січня цього року д-рові Володимирові Процикові сповнилося 95 літ. Прожив він ці роки у самовідданій праці для родини і громади, в щирій допомозі родині в Україні. Вдячні діти і внуки, зокрема його син д-р Юрій Процик та його добра невістка й опікунка д-р Марія-Лідія Клодницька, влаштували йому пишне прийняття, на яке запросили найближчу родину (мецената Ореста і Сузанну Казанівських, інж. Романа і мгр. Галину Пачовських, швагра Павла і Орисю Пундіїв, д-ра Андрія і Лідію Пундіїв), а також його колишніх учениць-гімназисток з української таборової гімназії в Регенсбурзі – Рому Яхторович, Лялю Савин, Оксану Теодорович, Богдану Попель, Зеню Ванджуру, Таню Рейнарович і двох помічниць (Ольгу і Аню). Вдоволений ювілят проф. В. Процик подякував та запросив всіх гостей на свій 100-літній ювілей – за 5 років.

Це родинне свято – добра нагода згадати про життєвий шлях і діяльність нашого ювілята. Народився він 20 січня 1911 року в Камінці Струміловій, в родині Стефана і Теофілії з (з Малиновських) Процкиків. В Камінці закінчив гімназію, а потім клясичну філологію у Львівському університеті, в 1939 р. Освіту завершив магістерським і докторським дипломами в 1950 р. в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Під час навчання належав до Української студентської громади та давав приватні лекції. Також був активним членом ОУН, кілька разів зазнавав арештів, поляки кинули його до концентраційного табору в Березі Картузькій.

В 1939 році, з приходом більшовиків, він одружився з учителькою Надією, дочкою отця-пароха Василя Склеповича із Замочка. Отця Склеповича більшовики вивезли в Сибір, в Караганду, де він загинув. Також в 1939 р. проф. Процик розпочав свою педагогічну діяльність, учителював в українських гімназіях – спершу в Камінці Струміловій, а згодом в Белзі. Тут був директором Торговельної школи, а його дружина Надія провадила курси кравецтва.

При кінці Другої світової війни був змушений емігрувати на захід. Осівши в Німеччині, був деякий час учителем в Українській гімназії в Регенсбурзі. В 1949 р. виїхав з дружиною і сином Юрком до Америки, де працював у фабриці, очолював Відділ УККА у Віліментіку, Конектикат. Згодом переїхав з родиною до Чикаго, де вже замешкала родина швагрів, Дарії і Павла Пундіїв. В Чикаго проф. Процик студіював механічну інженерію при Ілинойському технічному інституті та дістав диплом і працю інженера-кресляра в корпорації „Санбім". Брав активну участь у житті чикагської української учительської громади, де виступав з доповідями на педагогічні теми для молодших учителів.

В 1976 році відійшов на заслужену емеритуру та присвятив свій час вихованню гарних і здібних внуків – Калинки, Данилка і Стефи. Також годиться згадати, що Надія і Влодко, дуже нам багато допомогли у вихованні наших чотирьох дітей. На жаль, Надя, дружина проф. Володимира, тяжко захворіла на серце та померла в 2003 р., а проф. В. Процик перейшов на старість жити до своїх дітей, Юрка і Лідії.

Такою була доля і життя нашого шановного ювілята проф. В. Процика. Через страшну Другу світову війну мусів покинути рідний край, намучитися на еміґрації, щоб під кінець свого життя зазнати родинного щастя при своїх дітях і внуках тут, в Америці.

Помагай йому, Боже, та – Многая і благая літа!

Орися і Павло Пундії

Проф. В. Процик – серед своїх колишніх учениць таборової гімназії в Реґенсбурзі.

ПОДОРОЖІ

Тайкури: забута сторінка історії Волині

Рештки південної вежі замку в Тайкурах

Тайкури, в минулому містечко з магдебурзьким правом, відоме мурованим замком, оборонними вежами й мурами, об які розбивалась не одна ворожа повінь, розташоване на давньому шляху з Острога до Рівного біля вже неіснуючої річечки Сороки, яка витікала з джерел на південно-західній околиці села.

Місцеві гори, покриті в сиву давнину лісами, були притулком не одному з поколінь наших далеких пращурів, які могли серед лісів мати добре заховані житла, полювання, рибну ловлю, бортництво та інше. Першим власником Тайкурів був відомий православний рід Кирдеїв.

Перший замок на горі в Тайкурах був дерев'яний, і лише 1614 р. за грамотою польського короля Сигізмунда III почато будівництво мурованого замку, а також цією грамотою в містечку Тайкури запроваджувались два ярмарки річно, введено Магдебурське право та герб св. Юрія Переможця. Цей герб дано було в честь патрона Юрія Вишневецького та його жінки Федори. По Кирдеях Тайкури перейшли до Івана Чаплич-Шпановського, і їх, як своє придане, внесла до маєтків роду Вишневецьких його донька Федора.

Саме за час володіння Тайкурами князя Вишневецького виріс величавий мурований замок на найвищій горі, яка різко обривається із південної, західньої сторони до річечки Сороки. Високі земляні вали, оборонні вежі, мури замку на них давали можливість його оборонцям захищатися від нападів татарських загонів, які пустошили нашу землю.

Південна оборонна вежа, висотою до 30 метрів, яка нині частково збереглась, надавала можливість оглядати довкілля на десятки кілометрів навкруги, особливо з півдня і сходу, звідки завжди появлялись татарські загони.

В замку зберігаються закиданий на кілька десятків метрів вглибину мурований колодязь, з якого під час облоги брали воду, та ціла мережа підземних ходів з потаємними виходами, які в більшості нині завалені. Один з них поєднував замок з костелом, який був також вибудуваний в суто оборонному стилі – його стіни та мур навколо сягають 1.5 метра. Стіни костелу, як і замку, мурувались зовні з місцевого білого каменю, а зсередини – з цегли.

Містечко Тайкури і його замок кілька раз згадуються в документах середини XVII ст., зокрема в листі воєводи Брацлавського Адама Кисіля до королівського канцлера Юрія Осолинського від 9 серпня 1648 року, в якому знаходимо такі рядки: „Один із загонів козаків зовсім знищив містечко Гощу, воєводський маєток і його подальший шлях проліг на Рівне і Тайкури".

Ще один лист, відісланий з Тайкур до канцлера Юрія Осолинського, датується 25 травнем 1649 року. У ньому воєвода Адам Кисіль та підкоморій Федор Обухович повідомляли про польське військо, що виступило проти українських загонів Богдана Хмельницького і відступає до містечка.

Від князів Вишнівецьких Тайкури з замком, іншими добрами переходять до Поплавського, який, згідно з написом над дверима костелу, побудував цю святиню. В написі перелічуються його маєтки в Київському, Волинському, Подільському воєводствах, його рідні.

В Тайкурах і дотепер живе переказ, що мисливська собака Поплавського вигребла з землі золотий скарб. На велику радість панові та з вдячности за цю багату знахідку, і щоб прославити своє ім'я, він побудував мурований римо-католицький костел св. Лаврентія в 1710 році. Дочка Лаврентія Поплавського внесла Тайкури як свій посаг до маєтків Пинчовського, Мишковського ордината. По тому містечко почало занепадати, а 1866 року вже як село бачимо його у власності графа Олександра Іллінського.

Мої знання про давні Тайкури донедавна обмежувались коротеньким гаслом з краєзнавчого словника проф. Олександра Цинкаловського, але нещодавно надійшов лист з США від незнайомого Леоніда Царика. „Вже кілька років читаю ваші цікаві історичні дописи в „Свободі", – написав Леонід Царик, – і прийшло мені на думку звернутись до Вас з проханням. Я народився 1 березня 1915 року в селі Тайкурах. Мені цікаво, чи Ви маєте якісь історичні відомості про Тайкури і чи Ви могли б поділитися цими відомостями зі мною".

Холодний осінній недільний ранок зустрів я в Рівному, звідки шукав можливости доїхати до Тайкур. Від села Колоденки вирушив пішки розбитою вимощеною камінням дорогою до небачених ще Тайкур. Наближаюсь до невеликого села Порозове – колишньої колонії німецьких колоністів, які виїхали 1940 р. до райху, а по війні тут оселилися, в основному, українці з Польщі, яких поляки позбавили рідних осель. Село невелике, але гарно забудоване, навколо хат – сади, городи, квітники, скрізь відчувається працьовита рука волинського селянина. Від роздумів відірвав мене шум авта, і за кілька секунд я вже їхав з його власником Олегом Бабичем до Тайкур.

У храмі Покрови Богородиці Службу Божу править випускник Рівненської духовної семінарії о. Андрій Station Станіславчук. Вірні ще на початку відродження нашої Церкви одноголосно забажали бути в УПЦ КП. З вчителькою-пенсіонеркою Євгенією Буняк, яка 46 років свого життя присвятила школі і дітям, оглядаємо святиню. Дізнаюсь, що Леонід Царик робив кількаразові пожертви на храм свого дитинства.

Від вчителя історії Ігора Бернацького, з яким знайомить мене його учень Іван Мельничук, дізнаюся про давнє кладовище з кам'яними хрестами XIV–XVII ст., яке невдовзі ми оглядаємо. Хрести, що ми їх відшукали серед трави і кущів південніше храму, вже по рамена повгрузали в землю. Серед них є дуже оригінальні, проте написи на них давно стер час і всі наші старання хоч дещо відчитати не мають успіху.

Від кам'яних хрестів через вже неіснуючу річечку Сороку вирушаю до Замкової гори біля підніжжя якої примістився напівзруйнований костел св. Лаврентія. Всередині все побито: цегла, камінь, штукатурка, на стінах бридкі написи. Все це кричить своєю руїною до перехожих, які, в більшості, не помічають її. Молода пара всередині костелу п'є по черзі пиво з однієї пляшки. Плюються, ніби це смітникове звалище. Посередині замковища засипаний багатометровий колодязь, який в давнину напував спраглих оборонців княжого замку. Довго стою біля нього, а на думку, під голосіння холодного осіннього вітру, приходять слова Великого Кобзаря: „Вже й криниця тая замуліла і висохла...". Висохла і замуліла криниця нашої пам'яті, забули ми сторінки великої і славної історії рідного народу, а серед них і сторінки минулого Тайкур. На замковищі читаю охоронну таблицю „Пам'ятка археології, охороняється законом". Про „охорону" більшовиками цієї пам'ятки красномовно промовляє „пам'ятник визволителів", вибудуваний на вершині городища. „З „пам'ятника" відлетіла штукатурка, а кам'яна голова визволителя тримається на дроті... Довкруги – некошена посохла трава, по груди – бур'яни й кропива, а серед них – сміття та згарища від вогнищ нічних гостей, порожні побиті пляшки з-під пива й горілки. Залишаю Тайкури з думкою, що воскреснуть вони, бо їхня слава минула негаснучою зорею засвітить у наше сьогодення.

Володимир Рожко,
Луцьк

Церква Покрови Пресвятої Богородиці (1731 р.)

Пересилаю до „Свободи" статтю історика-архівіста Володимира Рожка про село Тайкури з дозволом на друкування. Висилаю і мій спомин з подорожі до України. Дещо може звучить, зарізко, але то – чиста правда. Жодного перебільшення нема. Хоч і „Свобода" перейшла на тижневик (мабуть, забуду про щоденник, як умру) але змістом, а головне, мовно не піддається під русифікаторський диктат!

Леонід Царик,
Фрідонія, Н. Й.

Минуло вже два роки, як я запропонував моїй онуці Тані відвідати Україну. Два тижні в Україні пролетіли, як один день. В Рівному біля нового пам'ятника Симонові Петлюрі зустріли Шишковського – голову Товариства політв'язнів. Заходимо до кімнати Шишковського, де було повно людей. Всі дивувалися, що онука розмовляє українською мовою. Наступного дня був, так би мовити, прощальний обід у Наталки Негребецької, яку совєти вивезли восьмирічною дитиною в Казахстан. Після смачних вареників розмова зійшла на незавидне життя в Україні, і син репресованої Наталки, внук діда, що вернувся калікою по відбутті десяти років заслання, як звичайно, почав нарікати на всіх і все в Україні. Я запитав: „А що ви зробили, щоб покращити життя в Україні?" Відповідь: „Нічого не зробив і нічого не робитиму"! І я зрозумів: синок тужить за колишньою посадою в колгоспі, здається, ветеринара, а що корів доять і молоко розвозять примітивним способом, то не його турбота.

Наступного ранку їдемо до Києва. На великій брилі цементу читаємо: „Червоноармійський район". Червоної армії давно нема, а район залишився. Коло напису невелика стоянка, на якій водій паркує авто, оголошуючи, що можна полагодити свої потреби. Будиночки не викінчені, мабуть, не вистачило цементу. До них не можна зайти, бо скрізь дуже брудно. У Києві опинилися в готелі „Козак". На наше здивування, готель був модерно відновлений і навіть обслуга намагалася говорити з нами українською мовою. Ми були голодні і зайшли на бульварі Шевченка, до якоїсь „пивнушки". Пішли до вільного столика. Довгенько чекали, поки до нас підійшла дівчина. Ми почали замовляти, але виявилось, що багато чого з меню нема, але, нарешті, щось замовили. Чи вони хотіли позбутися нас, чи справді у них був бідний вибір?

Наступного ранку взяли таксі. Біля собору на бульварі Шевченка авто заглохло. Водій звернувся до мене: „Дєдушка, пересядьте наперед, бо мені треба під сидження". „А що там таке?" – питаю. „Та помпа. Треба її поміняти, але ж це двісті долярів". Десь на Печерську в'їзджаємо на велику площу і минаємо велику гурму людей – передвиборне віче. „А за кого ви голосуватимете?". „За комуністів, – відповідає, – бо як вони прийдуть до влади, то перестріляють всю ту „верхушку" і буде спокій, а Ющенко і Мороз цього не зроблять". На летовищі – площа з бар'єрами і написами: „В'їзджати заборонено". Водій каже: „Ось бачите! Це вже хтось з можновладців прилетить. Своїх людей бояться".

Д. Степовик...

(Закінчення зі стор. 26)

(новели „Прихід церковних майстрів з Царгорода", „Прибуття царгородських малярів до ігумена Никона", „Чудо, яке збулось перед Богородичною іконою"), у нас комніновський „темний" стиль ікон протримався недовго. Уже з XI століття формується місцева школа ікони.

Київ і вся Русь досить вибірково поставилися до запропонованої візантійськими малярськими осередками іконографії, не прийнявши деяких варіянтів ікон Богородиці („Гра", „Годувальниця грудьми", „Вознесіння Богородиці на небо"), Ісуса Христа („Спас – Ангел великої ради"), відмовившись вводити в українську іконотворчість багатьох невідомих або маловідомих грецьких святих. Натомість мистцям сподобалось малювати образ Богородиці Покрови, якої не було в грецькому і слов'яно-балканському ікономалярстві; а також місцевих святих – Ольгу, Володимира, Бориса, Гліба, Антонія, Феодосія. Суттєвих змін зазнала стилістика ікон. Найперше – це відмова від „темної" палітри і значне просвітлення фарб; перехід від масивної, тяжкої на вигляд форми до полегшеної; щедре введення лінійної стилізації – пробілів, асистів (невеликих рисок золотистого кольору) та інших декоративних елементів; заміна типових східніх ликів (облич) святих на місцеві, слов'янські; уникання надмірної деформованости предметного середовища навколо святих, пейзажу і цілого простору (зворотної перспективи, гір у формі кристалів, будівель у вигляді карткових макетів тощо).

Інакше кажучи, ще до монгольської навали активно формується власна школа ікони – із спільною для всього православного світу іконологією та стилістикою малярства. Упродовж усього середньовіччя, до кінця XV ст., київська школа іконотворчости була головною і найпотужнішою в Україні. Нема писемних даних про існування в той час інших осередків виготовлення ікон, рівних київському. Можливо, невеликі майстерні були при епархіях у Володимирі Волинському, Чернігові, Переяславі, Новгороді. Але київські ікони цінувалися найбільше – так високо, що їх замовляли за срібло й золото єпископи і світські вельможі. Східні окраїни Київської Русі зовсім не мали ні ікономалярів, ні малярських шкіл. Удільні князі з Володимира-на-Клязьмі, Суздалю, Ростова, Твері, Москви організували грабіжницькі набіги на столичний Київ, щоб серед найцінніших скарбів забрати саме ікони. Найвідоміше пограбування ікон здійснив 1169 року Андрій Боголюбський; з Києва він вивіз чудотворну Вишгородську ікону Богородиці Ніжности і багато інших ікон.

У добу Київської Русі іконостаси у храмах були невисокі – з одного яруса ікон. Катедральні собори в єпископських містах оздоблювалися іконами, замовленими в майстернях при соборі св. Софії, при Десятинній церкві і в Печерському монастирі. Можливо, в Києві, крім цих трьох іконамалярських майстерень, були ще й інші: при Дмитрівському (пізніше Михайлівському Золотоверхому) монастирі, Видубицькому монастирі, в Китаївській пустині, Кловському монастирі, у світських ремісників на Подолі. Київ цілком міг задовольнити запити на ікони всієї держави, особливо її південно-західньої частини.

Святі Антоній і Феодосій Печерські. Ікона кінця XVII – початку XYIII ст.

Святий архангел Михаїл. Ікона з іконостасу Троїцької надбрамної церкви в Києво–Печерській лаврі. Початок XVIII ст.

З XIII ст. осередки іконотворення з'являються в західніх землях – Галицькому й Волинському князівствах. Майстри і підмайстри поступово відходять від засад візантійського стилю з його темнуватими ликами святих, плоскістю, зворотньою перспективою, різними деформаціями постатей людини, природи і навколишнього предметного середовища. Бережеться тільки богословська основа ікони – її заохочення до молитви; і на цій основі виникає культ чудотворних ікон.

У стилістичному й іконографічному відношеннях української ікони пізнього середньовіччя, тобто XIII – XV століть, розвиваються у спільному ключі з пізньовізантійським ікономалярством доби династії Палеологів (1261–1453). Характерні особливості цих ікон – тенденція до монументалізації, суворі аскетичні вирази ликів святих, героїзація образів Божих угодників, певна пасіонарність, тобто готовність до жертв і страждань. Сувора доба зумовила такий характер ікон.

СПОРТ

Параолімпіяда-2006

На Олімпійському стадіоні в Турині 10 березня, увечорі, відкрилися Параолімпійські ігри. На церемонії відкриття був присутній президент Італії Карло Адзеліо Чампі. Буде розіграно 58 медалей у п'ятьох дисциплінах – гірських лещетах, біятлоні , лещетарських перегонах, гокеї і керлінгу. За збірну України виступають 12 спортсменів у біятлоні та лещетарських перегонах. Проводжаючи команду, Президент України Віктор Ющенко сказав: „Вашого прикладу самоутвердження потребують десятки, сотні, мільйони людей. Ви є героями, тому що у вас є сила, воля, і ви її продемонстрували. За це вам велика повага і оплески".

Після промови В. Ющенко вручив прапор України прапороносцеві Національної параолімпійської збірної команди Сергієві Хижнякові. Четвертий день параолімпійських Ігор, коли „Свобода" передавалася до друку, українці завершили шістьма нагородами в біятлоні. Триразовою параолімпійською чемпіонкою стала Олена Юрковська, яка виграла перегони на 7.5 км, срібло та бронза – у її співвітчизниць Світлани Трифонової та Людмили Павленко. Після чотирьох днів змагань в активі української команди – 4 золотих, 7 срібних та 5 бронзових медалей та третє місце в загальнокомандному заліку. Перша за нагородами – Росія (7-6-3), друга – Німеччина (5-4-3). Надалі українці будуть змагатися лише в лещетарських перегонах. Варто відзначити, що дебютували українці на Параолімпійських іграх в Нагано 1998 року (3 золоті, 2 срібні та 4 бронзові медалі), у Солт-Лейк-Сіті – 6 срібних та 6 бронзових.

Легка атлетика

11 березня Іван Гешко здобув для українців останню медалю на першості світу з легкої атлетики в приміщенні, яка закінчилася 12 березня у Москві. Він виграв біг на 1500 метрів з результатом 3:42.08 хв. У медальному заліку виграла команда Росії, в якої 8 золотих, 5 срібних та 5 бронзових медалей. Друге місце в команди США (7-4-2), третє місце з двома золотими медалями разом зі збірною Етіопії розділила команда України.

Футбол

9 березня в УЕФА відбулося жеребкування календаря відбіркового турніру чемпіонату Европи 2008 року в групі „В". Як відомо, команди цієї групи, а серед них і Україна, не зуміли полюбовно домовитися про розклад змагань.

Україна розпочинає грою з Грузією в другій турі і вже в наступному колі проведе виїзний поєдинок проти Італії. Завершує Україна кваліфікаційний турнір грою з командою Франції у листопаді 2007 року.

10 березня в Парижі відбулося жеребкування півфіналу Ліги чемпіонів Европи. Зустрінуться наступні команди:

1. „Арсенал" (Англія) – „Ювентус" (Італія)
2. „Ліон" (Франція) – „Мілян" (Італія)
3. „Вільяреал" (Еспанія) – переможець гри „Аякс" (Голяндія) – „Інтер" (Італія)
4. „Бенфіка" (Португалія) – „Барселона" (еспанія).

Змагання відбудуться 28 березня та 5 квітня.

Бокс

Українець Володимир Сидоренко 12 березня в німецькому Гамбургу захистив свій титул чемпіона світу за версією „WBA" у суперлегкій вазі в бою проти Рікардо Кордоби з Панами. Бій пройшов усі відведені для нього 12 равндів. Для В. Сидоренка ця перемога стала 18-ою на професіональному рингу. У цей же вечір зазнав першої поразки український супертяжкий боксер Володимир Вірчіс, який проводив на рингу свій 21-ий бій. Переможцем став узбецький боксер Руслан Чапаєв.

Вістки з „Чорноморської Січі"

Дружина з копаного м'яча в зимовому турнірі

Перша дружина з копаного м'яча УСВТ „Ч. Січ" бере участь в іграх зимового турніру в закритій залі в Сомерсеті, Н. Дж., у вищій дивізії п'яти клюбів з напівпрофесійних ліг штату. Ігри цього турніру, що розпочалися 10 лютого, проходили вечорами протягом 4-ох тижнів. Тепер відбудуться фінальні змагання „плей оф" за чемпіонат турніру. Подаємо хроніку виступів дружини „Ч. Січі" за минулі чотири тижні:

„Ч. Січ" – „Астрос", СК – 1:6

10 лютого – це перші змагання турніру, в яких „січовики" натрапили на сильного суперника і додатково були змушені звикати до незвичних правил цих ігор, що принесло болючу поразку, вислідом – 1:6. Єдиного ґоля для нашої дружини здобув К. Вільбур.

„Ч. Січ" – „Ол Вирлд", СК – 4:0

17 лютого – в чергових змаганнях турніру наша дружина грала більш впевнено, розкуто і легко перемогла дещо слабшого суперника високим вислідом – 4:0. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Г. Сергіїв, Д. Левицький, М. Гординський і К. Вільбур.

Кінцевий показник ігор

дружини	*ігри*	*точки*
1. „Астрос", СК	4	12
2. „Ч. Січ"	4	9
3. „Квател", СК	4	9
4. „Ол Вирдл", СК	4	0
5. „Сілес", С.К.	4	0

„Ч. Січ" – „Квател", СК – 2:1

24 лютого – змагання пройшли цікаво, футболісти дружин показали гру на вищому технічному рівні, що проходила в швидкому темпі та з виявами значної завзятости. Остаточно „січовики" перемогли, завдяки Д. Левицькому і К. Вільбурі, які здобули два ґолі.

„Ч. Січ" – „Сілас", СК – 5:0

3 березня – це були останні змагання перед фінальними іграми „плей оф". В них дружина „Ч. Січі" мала значну ігрову перевагу та здобула високу перемогу – 5:0. Переможні ґолі здобули: Д. Левицький – 2, М. Витвицький, К. Вільбур і С. Магер.

Протягом цього турніру в складі „Ч. Січі" виступали: С. Магер, Р. Хомик, С. Колодій, А. Панас, Г. Сергіїв, Р. Головінський, М. Гординський, Д. Витвицький, К. Вільбур, Р. Кудрик, Л. Миськів, М. Гудзій. Провідник дружини – Микола Гординський, тренер – Андрій Панас.

Спортова школа на Союзівці

37-ма літня Спортова школа „Ч. Січі" в цьому році відбудеться на Союзівці. Вишкіл юначок й юнаків у віці 6–18 років життя розпочнеться 23 липня і триватиме до 5 серпня (тобто протягом двох тижнів). Теоретичні і практичні лекції проводитимуться кожного дня, за вийнятком неділь, коли учасники мають дозвілля та відпочинок. Як і в попередніх роках, учасники, в основному, мають до вибору 4 ділянки спорту – по дві щодня: копаний м'яч (футбол), теніс, плавання та відбиванку (волейбол). Лекції проводитимуть досвідчені інструктори-тренери, вже випробувані в минулих роках. Це, в основному, Андрій Панас (сучасний граючий тренер дружини копаного м'яча „Ч. Січі"), його заступник – Гриць Сергіїв, Таїса Бокало-Геґарті в плаванні, Аліна Козак у відбиванці (волейболі), Лариса Луків в тенісі і декілька інших тренерів з цих ділянок спорту.

В другому тижні, згідно з ініціятивою управителя Союзівки Нестора Паславського, проходитимуть лекції з гольфу і „пляжної" відбиванки. Гольфові лекції відбуватимуться на терені сусіднього ґольфового клюбу, „пляжна" відбиванка – на пісковому корті Союзівки.

В першому тижні учасники матимуть також тренування дружин до участи в Українських спортових ігрищах молоді (Олімпіяді молоді), що відбудуться на спортових базах оселі СУМ в Еленвілі, Н. Й.

Цьогорічний вишкіл в Спортовій школі „Ч. Січі" на Союзівці заповідається досить цікавим, корисним для нашого юнацтва. Сотні випускників Спортової школи стали визначними спортсменами, які тепер відзначаються між найкращими в американських середніх і вищих школах. Ряд їх стали тренерами і провідниками дружин та ланок в різних спортових осередках Америки. Цим успішним шляхом можуть іти нові юначки й юнаки, які в майбутньому переймуть відповідальність за дальшу долю організованого українського спорту в Америці.

Фізична культура і спорт не тільки стає в пригоді нашому юнацтву в американських школах, активність в цих ділянках відтягає юнацтво від сучасних злих і небезпечних впливів і звичок, які, на жаль, спостерігаються майже в усіх містах країни.

Вишкільні програми Спортової школи „Ч. Січі" кількакратно заслужили признання в українських та американських публікаціях. Першорядні приміщення для учасників, впорядковані спортові бази, здорове харчування на Союзівці вдовольняють навіть найвибагливіших учасників.

По інформації треба писати на адресу: Ukrainian Sitch Sport School, 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.

Омелян Твардовський

НА ДОЗВІЛЛІ

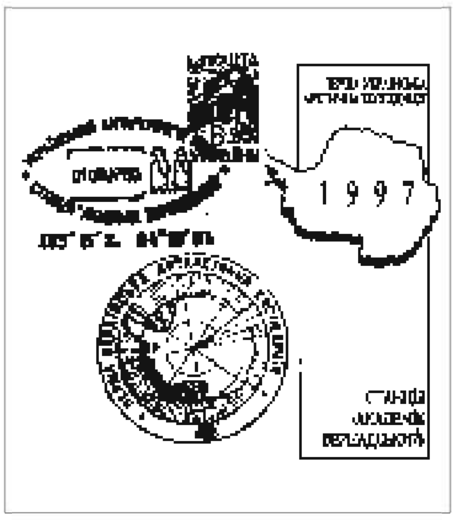
ФІЛАТЕЛІЯ

На службі Україні і людству

6 лютого цього року виповнилося 10 років від вікопомного дня, коли над колишньою британською науково-дослідною станцією „Фарадей” в Антарктиді замайорів державний стяг України.

Великобританія, зменшуючи кількість своїх станцій на льодовому материку, які через близькість взаєморозташування давали аналогічні результати досліджень, вважала за краще передати „Фарадей” іншій державі, ніж витрачати кошти на її цілковите закриття. Єдиною вимогою Британії було продовження запропонованої програми досліджень на період до 2006 року. Тому після відвідання України представницькою делегацією британських вчених і ознайомлення з науковим потенціялом України, зокрема з досягненнями у вивченні іоносфери, обидві сторони дійшли згоди, що „Фарадей” перейде у володіння саме України.

Зворушливим було прощання британських полярників зі своєю станцією. Під сюркіт боцманських свистків, які долинали з корабля „Ендуранс”, що прийшов забрати полярників, повільно поповз вниз британський прапор, якого майже 50 років напинали вітри океану. На очах завжди стриманих британців блищали сльози. „А далі настала мить, якої я ніколи не забуду, доки житиму – згадує Анатолій Писаренко, учасник Першої української антарктичної експедиції, – сльози покотилися в мене, хоч я не належу до тонкосльозих. Під звуки державного гимну я підняв над станцією в далекій, немислимо далекій Антарктиді наш синьо-жовтий прапор... На карті світу з’явилася українська антарктична станція „Академік Вернадський”.

Поштові штемпелі Антарктиди

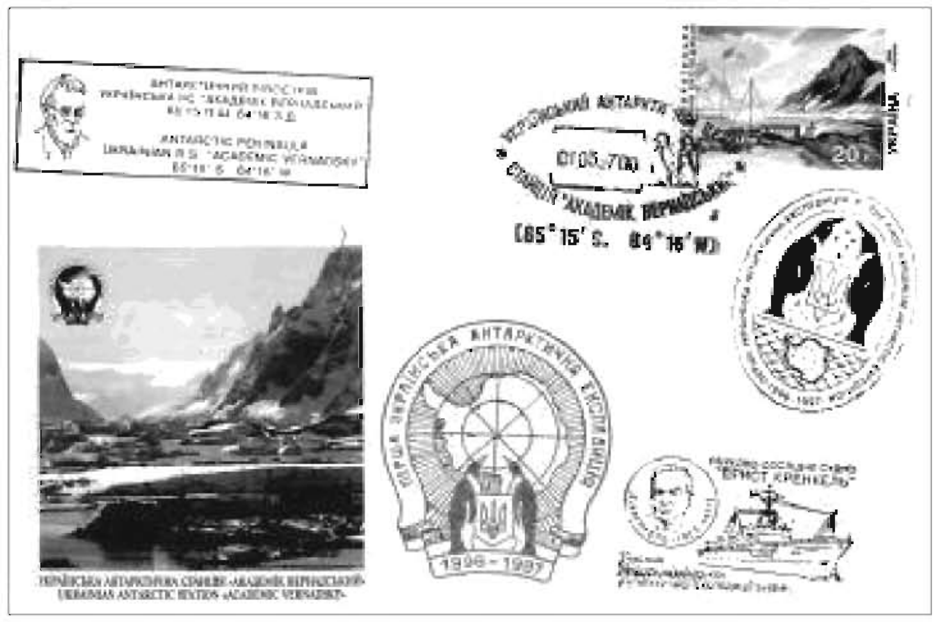
Названо станцію на честь видатного природознавця, мислителя, дослідника, основоположника комплексу наук про Землю, першого президента Української Академії наук (1918–1921 рр.). Його вчення про взаємини природи і суспільства істотно вплинуло на формування екологічної науки, а на „Фарадеї” ще від 1957 р. велося спостереження за іоносферою Землі, внаслідок чого було відкрито озонову „діру” – значне зменшення товщини озонового шару над Антарктидою.

З тих пір на українському шматочку льодового материка побувало 10 українських антарктичних експедицій, а 21 січня 2006 р. до берегів Антарктиди вирушила вже одинадцята наукова експедиція. Її шлях проліг до чілійського порту Пунта-Аренас, звідки на перуанському науково-дослідному судні „Гумбольдт” разом з колегами з Антарктичного інституту Республіки Перу вони попрямували через протоку Дрейка до архіпелагу Аргентінські острови, на одному з яких, що називається Галіндез, розташовано антарктичну станцію „Академік Вернадський”.

Щороку зміна вахти полярних дослідників відбувається в січні-лютому, коли на південний полюс приходить антарктичне літо, тануть криги, і пароплав може вільно підійти до острова. Взимку туди не дістатися, бо Галіндез оточений суцільною кригою, а смуги для приземлення літаків „Академік Вернадський” не має.

Цікаво, що серед тринадцяти українських полярників на крижаний континент відбув і механік Віктор Омельченко, який є внуком Антона Омельченка – першопрохідця Антарктики, котрий в складі експедиції Роберта Скота підкорював Південний полюс.

Вже втретє вирушив на Галіндез метеоролог Юрій Глібін, який, крім обов’язків начальника станції, виконуватиме й функції поштмайстра – штемпелюватиме

Поштова пам’ятка з української станції в Антарктиді

конверти. І хоч наразі з „Академіка Вернадського” ще не можна відіслати пошту до далекої України, але станцію відвідують учені і туристи з різних куточків світу, і найціннішою пам’яткою для них буде конверт, на якому красуватиметься українська поштова марка, погашена поштовим спеціяльним штемпелем з перевідною датою. До речі, полярна філателія (колекціювання поштових марок, штемпелів і повністок, присвячених Арктиці й Антарктиді) належить до особливої філателістичної кляси, яка доступна тільки грошовитим колекціонерам, адже кожен поштовий сувенір з „країни вічного холоду і криги” коштує чимало. Тим не менше для кожного збирача „україніки” залишається дуже престижним мати в своїй колекції первісток української полярної філателії – конверт з маркою, присвяченою Першій українській антарктичній експедиції, яка появилася в обігу наприкінці листопада 2006 р. і була погашена згодом на станції „Академік Вернадський”.

Цього року і Національний банк України випускає в обіг пам’ятну монету номіналом 5 гривень, присвячену 10-річчю антарктичної станції „Академік Вернадський”.

Олександер Жарівський,
голова Львівського обласного товариства філателістів

Знайдіть знайомі слова!

Пропонуємо на цій таблиці знайти слова, які означають: ***тижневик УНСоюзу, відпочинкова оселя УНСоюзу, загальні збори УНСоюзу, столиця України, основна складова частина УНСоюзу, автор повісті „Жовтий князь“, прізвище провідника УНСоюзу, місто розташування Головної канцелярії УНСоюзу, держава, у якій засновано УНСоюз.***

Серед тих, хто до 17 квітня надішле до редакції „Свободи“ (Svoboda, 2200 Route 10, P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054) розв’язання загадки, буде розіграна жеребкуванням добірка книжок з нашої книгарні.

А	Б	Б	Г	Д	Л	М	С	О	П	Е	Ж	І
С	О	Є	П	Я	К	Т	О	Р	Ї	Н	О	К
В	Р	С	А	Ч	А	Ц	Ю	Н	П	В	І	Т
О	Б	Ґ	Р	Г	Ч	Л	З	Т	Ф	Е	Л	О
Б	Т	Р	С	І	А	З	І	П	О	Н	Р	А
О	Д	А	И	О	Р	М	В	І	Ж	Ц	О	Т
П	К	О	П	Б	А	Р	К	А	Н	І	Я	К
Ц	О	М	А	Л	Й	С	А	П	В	Я	Н	А
Р	Е	С	Н	О	Л	З	О	М	І	С	Ш	А
В	Ж	Є	І	М	П	Р	У	С	Д	О	Л	Е
К	И	Ї	В	І	В	І	Д	Д	І	Л	М	Ґ

„Життя – це мета, здобудь її"

Ці слова належать св. п. Христі Навроцькій, Почесній членці Союзу Українок Америки, Почесній членці Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), визначній громадській діячці української діяспори Америки, перша річниця відходу у вічність якої припала на 4 березня цього року. Все свідоме життя покійної Христі було підпорядковане одній меті – Україні, бо була переконана: Україна є там, де живуть українці. В одному з листів до Головної управи СУА вона писала: „У моєму житті найважливіше була любов до всього, що українське", тому будувала Україну у своєму серці, в серцях всіх, хто був поруч з нею.

Народилася Христя (з дому Домбчевська) 24 жовтня 1917 року у патріотичній українській родині. Батько був адвокат, а мама – активна громадська діячка Союзу Українок. Виховуючись в домі дідуся по мамі о. Рибчака, який був капеляном в Українській Галицькій Армії в поході на Київ, маленька Христя мала перед собою яскраві приклади пошани і любови до рідної мови, пісні, традицій і звичаїв. Після закінчення адвокатських студій батька родина перебралася до Миколаєва над Дністром. В їхньому домі часто бували дуже цікаві люди: професор Петро Холодний – визначний мистець, відомий бандурист Данько Щербина, сенатор Олена Кисілевська, письменниця Оля Дучимінська (пізніше в'язень совєтських таборів), д-р Іван Липа, який писав дуже гарні казки для дітей.

З дитинства Христя була дуже відважна, прямолінійна і безкомпромісна. Вже в першій клясі Стрийської гімназії записалася до Пласту, хоч він був заборонений і сходини відбувалися в приватних домах. Належала також до спортового товариства „Сокіл", а у вищих клясах записалася до студентського спортового товариства „Україна". Вчилася теж гри на фортепіяно і ходила на курси модерних танців. Мала добрий голос і слух, але до шкільного хору не хотіла належати, бо на всяких імпрезах треба було співати польський національний гимн.

Після закінчення гімназії Христя навчалася в кооперативно-економічній школі у Львові, відтак працювала бухгальтером у фабриці „Здоров'я" своєї тітки Лесі Гірняк. Одночасно брала активну участь в молодіжному громадському житті Львова. Разом з друзями раділа, коли у 1938 році постала Карпатська Україна на Закарпатті. На все життя запам'ятався їй день 20 вересня 1939 року, коли побачила на вулицях Львова совєтські танки. Так почалася більшовицька окупація – з масовими арештами і вивозами сотень родин української інтелігенції.

З приходом німців Христя дуже болісно сприймала нищення євреїв, бо мала серед них багато близьких знайомих, добрих і культурних людей. Одній дівчині-єврейці Христя допомогла виробити українську метрику, водила її до церкви і навчила молитви. Іншій допомогла дістати працю в українського адвоката.

Під час німецької окупації Львова Христя познайомилась з Юрієм Навроцьким, з яким разом працювала у „Хліборобській Централі". Високий, красивий, інтелігентний юнак відразу сподобався Христі. Юрій також захопився Христею, яка була дуже швидка і точна у праці, до того ж ще й розумна і начитана дівчина. Молоді люди подружилися на все життя, створивши взірцеве подружжя і проживши у злагоді і любові 61 рік.

У 1944 році родина Навроцьких покинула Львів і вирушила на Захід, про що Христя описала у споминах „Моя мандрівка на Захід". Опинившись в Мюнхені, де відкрився університет для біженців, Юрій записався на економіку, а Христя – на фармацію. Там же народилася донечка Ірочка, і Христя змушена була покинути університетські студії. Життя в той час було надзвичайно тяжке, але знайшлися добрі люди, котрі помогли молодій родині матеріяльно.

У 1949 році родина Навроцьких прибула до Америки і оселилася в Ню-Йорку. Завдяки тому, що Христя вміла шити на машинці (від 14 років життя весь гардероб для себе шила сама), відразу знайшла працю в робітні весільних суконь. Щонеділі Навроцькі їздили до церкви св. Юра до Мангетену, куди ходили на 11-ту годину всі новоприбулі. Патріотичне подружжя Навроцьких завжди було в центрі української громади Ню-Йорку. Христя була активною членкою Пластового куреня „Ті, що греблі рвуть", згодом її обрали головою виховного сектора Краєвої Пластової Старшини.

Св. п. Христя Навроцька

У 1954 році Христя належала до ініціятивного комітету новоствореного 64-го Відділу СУА, від першого дня і до кінця життя була членом Управи Відділу. Протягом 12 років була головою 64-го Відділу, в Головній управі СУА в різні роки займала пости пресової, культурно-освітньої референтки, заступниці голови СУА, голови Контрольної комісії. В журналі „Наше життя" понад 10 років вела „Куток господині".

Багато років Христя Навроцька репрезентувала СУА через СФУЖО до ООН, де брала активну участь у комісіях, особливо в Комісії релігії і етики. Їздила від СУА на різні українські та американські міжнародні конференції, на конвенції Міжнародної Федерації жіночих клюбів, Національної Ради жінок США, Конгреси СФУЖО і СКУ. Дописувала до українських та американських часописів.

Христя Навроцька мала неабиякі організаторські здібності і була ініціятором різних проєктів 64-го Відділу СУА. З її ініціятиви протягом 11 років відбувалися виставки творчости молоді, в яких брали участь діти з Америки, Европи і навіть з України. Багато праці вклала Христя у проєкт „Історична ноша українки". Було створено 18 історичних костюмів, у виготовленні яких Христя брала безпосередню участь – від закупів матеріялів і пошиття до показу цих костюмів в Америці і Канаді. Упродовж 50 років Христя Навроцька була джерелом енергії і оптимізму на всіх сходинах 64-го Відділу СУА. Своєю веселою, товариською вдачею вносила багато життя і руху.

За самовіддану і довголітню працю була удостоєна найвищої нагороди Союзу Українок Америки – звання Почесної членки СУА, яке отримала на XXIY Конвенції СУА у Філядельфії у 1996 році.

У плідній громадській праці Христя завжди відчувала підтримку і надійне плече свого чоловіка Юрія, який був одночасно її другом і однодумцем. Разом вони виховали дві доні, Ірину і Марту, які передають родинну естафету українського патріотизму своїм дітям: Денисові, Софії, Христі, Дем'янові і Марті.

Недавно під час зустрічі з п. Юрієм Навроцьким він сказав: „Дуже бракує мені моєї Христі". Так, її бракує усім нам. Бракує її щирої усмішки, її палкого оптимізму, її веселої вдачі. Ми, членки 64-го Відділу СУА, любили і шанували свою посестру.

Христі Навроцькій я завдячую своїм членством в Союзі Українок Америки. Для мене світлий образ цієї правдивої Жінки, Матері, Громадянки з активною життєвою позицією залишається світлим дороговказом у житті так само, як і пам'ять про неї – світла і вічна.

Лідія Баб'юк,
пресова референтка 64-го Відділу СУА

Св. п. Михайло Семанич

(1923–2006)

В ніч з суботи на неділю, 29–30 січня 2006 р., відійшов у вічність, на 83-му році життя, довголітній член багатьох українських організацій, член дирекції Української кооперативи „Калина" св. п. Михайло Семанич.

Михайло Семанич народився 29 серпня 1923 року в селі Беньова, повіт Турка, в Західній Україні. З молодих років він належав до українських молодіжних організацій, а в часі Другої світової війни вступив до ОУНм і був у Німеччині членом Українського національного об'єднання (УНО).

Після приїзду до Канади в 1950 р. відразу включився в суспільно-громадське життя, став членом УНСоюзу, молодіжної організації МУНО, Української кредитової спілки „Карпатія", де був довгі роки в Кредитовому комітеті, дирекції Української кооперативи „Калина", осередку української культури й освіти, Катедри свв. Володимира й Ольги, КУК та інших організацій.

У Вінніпезі М. Семанич у 1966 р. одружився з вдовою Стефанією Загинач і заопікувався її трьома синами, яким допоміг закінчити студії.

Багато праці він віддав філії УНО у Вінніпезі, де був довгі роки секретарем, управителем літньої оселі „Русалка" та Клюбу при філії УНО, підтримував українську пресу та мав гарну домашню бібліотеку.

Св. п. М. Семанич

Залишив покійний М. Семанич в глибокому смутку дружину Стефанію, пасербів Василя, Ігоря й Ярослава Загиначів з їхніми родинами в Канаді, а в Україні – братів Йосифа, Дмитра та Івана з родинами.

Панахида відбулася 3 лютого, а похорон з катедри свв. Володимира і Ольги 4 лютого 2006 р., які відправив о. митрат М. Буячок. Поховано Михайла Семанича на цвинтарі Всіх Святих. Нехай канадська земля буде Йому легкою, а засмученій родині та друзям хай залишиться пам'ять про нього вічною!

У пам'ять покійного Михайла Семанича складаю даток на Пресовий фонд часопису „Свобода", яку Покійний любив і читав та передплачував до останніх днів свого життя.

П. Данилюк

У св. пам'ять інженера Дмитра Григорчука

(1921–2005)

Ділимося сумною вісткою, що 30 жовтня 2005 року відійшов у вічність, по тяжкій недузі, визначний і заслужений кооперативний і громадський діяч інженер Дмитро Григорчук. Прожив він 84 роки, сповнених любов'ю і працею для родини та української громади, а особливо для українського кооперативного руху в діяспорі і в Україні.

Народився він 5 листопада 1921 року в селі Бані Березів, Коломийського повіту, Івано-Франківської области. Народну школу закінчив у рідному селі і Печеніжині, а потім українську державну гімназію в Коломиї. Опісля, в 1942 році, почав студії лісової інженерії у Львові, які закінчив в німецькому університеті в Мюнхені, де дістав диплом лісового інженера.

У Мюнхені Дмитро одружився в 1947 році з студенткою медицини Наталкою Грималюк. В 1950 році подружжя виїхало до США, де Д. Григорчук працював асистентом професора в Ілинойському університеті. Тут народився перший син Данило, який згодом став відомим лікарем-токсикологом. Згодом вони переїхали до Чикаґо, де Д. Григорчук працював у фірмах „Mitchel" і „Knight Electronics", а його дружина мала лікарську практику. Впродовж 12 літ він був президентом і співвласником фірм „Electrotone і Orbit", отримав два патенти з електромеханіки.

Д. Григорчук був дуже активний у громадському житті, належав до Товариства українських інженерів, де був довголітним його головою та отримав спеціяльне відзначення за свою працю. Крім цього, був головою Батьківського комітету катедральної школи св. о. Миколая, головою „Рідної Школи", Пласт-Прияту, заступником президента Української кооперативної каси „Самопоміч", членом багатьох інших громадських організацій.

Від 1978 року працював президентом Централі українських кооператив Америки (ЦУКА), заснував Українську кооперативну агенцію, організував спеціяльні трасти для наших кредитових кооператив. В 1991 році був призначений спеціяльним дорадником у справах співпраці з Україною американської кооперативної надбудови „CUNA Mutual Insurance Group".

Св. п. Д. Григорчук

Найбільшою його заслугою було те, що він став ініціятором відновлення українських кооператив на Україні. В 1993 році був вибраний головою Української світової кооперативної ради і членом президії Світового Конґресу Українців. В Чикаґо належав до тих, котрі домоглися відкриття в Ілинойському університеті катедри української мови і літератури.

З дружиною виховали і вивчили дітей – Данила, Діяну – лікаря-радіолога і Романа – інженера, дочекалися семеро гарних внуків.

Родина і приятелі справили достойний похорон Д. Григорчука під проводом Владики Інокентія і о. митрата Івана Кротеця при співслужінні отців з собору свв. Володимира і Ольги. Після Панахиди у похоронному заведенні Музики з прощальним словом виступили Лев Боднар, Уляна Мазуркевич, Богдан Ватраль, а в церкві прощальну проповідь виголосив Владика Інокентій. Під час тризни в Культурному осередку ще мав слово родич д-р Лев Григорчук з Дітройту. Поховано Д. Григорчука на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо.

Вічна і славна Йому пам'ять!

Павло Пундій

З Волі нашого Творця
Господа Бога
відійшла у Вічність
Моя Найдорожча-Незабутня Матінка
і найщиріша Подруга мого життя

НАТАЛІЯ сас ПОГОРЕЦЬКА
з ГОРУЦЬКИХ

17 лютого 2006 року
на 101 році життя.

Цією дорогою бажаю зложити моє щире
українське спасибі
Отцям Української Католицької церкви
св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі, Н.Й.
Крилошанинові Пилипові Вайнерові
і Василеві Кадило
за відслуження похоронних відправ і
відпровадження на місце Вічного Відпочинку.

Високоповажаному д-рові Любомирові С. Ворохові
за довголітню щиру і совісну медичну опіку.

Дорогій моїй стриєчній сестрі і її мужеві
д-р Лярисі і д-рові Адріянові Долинським
за сердечну моральну підтримку і слова розради
у так дуже прикрих хвилинах мого життя.

Сердечна подяка родинам Ерстенюк,
Гіфлер, Шевченко
і пані Марусі Шульган.

Щира подяка усім паням, котрі
протягом останніх років помагали
у більшій чи меншій мірі обслужити
мою Мамуньцю.

Сердечна подяка погребникові
Дучинські-Черко за совісне
полагодження різних потрібних
справ зв'язаних з похороном.

Вкінці сердечне спасибі усім хто
взяв участь у похоронних відправах.

Рівнож прошу людей доброї волі
о молитви за спокій душі покійної
Наталії.

Александра І. сас Погорецька – дочка.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЯРОСЛАВ ЧУЧУК, член 245-го Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н. Дж. Помер 12 лютого 2006 р. на 83-му році життя. Нар. в Чорткові, Україна. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку трьох синів Ігоря, Юрія і Андрія з родинами. Похорон відбувся 16 лютого 2006 р. на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЛЕСЬ ЗАЛІЩУК, член 96 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Пітсбургу, PA Помер 25 січня 2006 р. на 83-му році життя. Нар. 31 березня 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, доньок Марусю і Ганю з мужем, сестру Анну в Україні. Похорон відбувся 28 січня 2006 р. на Holy Trinity Ukrainian Catholic Cemetery in Carnegie, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АЛЛА М. БАРАБОЛЯК, член 125 Відд. УНС у Чикаго. Померла 1 грудня 2005 р. на 83-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила в глибокому смутку дітей – Марка і Даніела, внуків, племінників та племінниць. Похорон відбувся 5 грудня 2005 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ДОРОТЕЯ Л. КЕТСДЕВЕР, член 230 Відд. УНС Т-ва St. John the Baptist in Youngstown, OH. Померла 2 січня 2006 р. на 76-му році життя. Нар. в 1929 р. в Youngstown, OH. Членом УНС стала в 1954 р. Залишила в глибокому смутку дочку Леннору. Похорон відбувся 7 січня 2006 р. на Hillcrest Memorial Park, West Palm Beach, FL.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ВОЛОШКО, член 12 Відд. УНС. Помер 13 січня 2006 р. на 78-му році життя. Нар. в 1927 р. в Україні. Членом УНС став в 1974 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочку Світлану, сина Андрія і двох внуків Михайла і Стефана. Похорон відбувся 18 січня 2006 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СПОМИН
Д-р РОМАН ПИРІГ

відійшов у вічність 7 лютого 2006 р.

Залишив засмучених, але нескорених дружину Любу, з роду Лукасевичів, стареньку маму Зеновію, сина Андрія з дружиною Лілею, з роду Калінів, і сина Адріяна. У сороковий день по Його смерті ділимося думками, які висловив один із його колегів на поминках по похоронних відправах у Денвері, Кольорадо, 11 лютого 2006 р.

Багатьом людям смерть є найстрашнішим явищем людського життя, яке не обмине нікого. Але Роман Пиріг добре знав, що є щось ще страшніше. Шевченко описав нам слідуючими словами.

„То гірше страхіття –

Страшно впасти у кайдани,
Умирать в неволі,
А ще гірше – спати, спати,
І спати на волі.
І заснути на вік-віки,
І сліду не кинуть
Ніякого: Однаково –
Чи жив, чи загинув..."

Не один українець на еміграції дозволив собі попасти якраз у таку долю, проти якої Шевченко нас всіх перестерігав. Натомість Роман Пиріг у своєму житті щоденно уникав байдужість і залишив за собою багато знатних слідів – малих, великих і навіть глибоких, затесаних в камінню.

Він народився вже на еміграції у Ляндеці в Австрії, 25 січня 1946 р. Його трилітньою дитиною привезли родичі Іван і Зеновія Пироги до Америки і оселилися у Брукліні, в Ню-Йорку. Тут він закінчив середню школу св. Августина 1963 р. В тих роках він увійшов також у ряди Пласту, і під впливом родичів, школи і Пласту, присвоїв собі ідеали, якими керувався ціле життя, а саме любов до Бога, України, науки, дружби і природи. Ці ідеали спонукали його вступити до Фордгамського університету в Ню-Йорку і рівночасно стати довголітнім виховником Пластових новаків і юнаків. Кожного літа він також був виховником на Пластових таборах на Бобрівці, або на Вовчій Тропі та у Лісових школах. У 1967 році він здобув ступінь бакалявра з хемії і переїхав до Кольорадо, де вписався на вищі студії до знатного Інженерського університету „Colorado School of Mines". Хоч далеко віддалений від своїх друзів під час року, він задержував зв'язок з ними своєю приналежністю до куреня Хмельниченків і дальшою участю в літніх таборах. Власне, на однім із тих таборів, Роман запізнався з Любою Лукасевич. Вони одружилися 9 серпня 1969 р. і відразу стали активними членами української громади у Денвері, особливо в Пласті і у парафії Преображення. У 1974 р. Роман одержав докторат з геохемії. Про себе і про свою знатну інжинерську кар'єру Роман рідко коли говорив і мало хто знає про його довголітні зусилля вичищувати небезпечні матеріяли з різних місцеположень в Америці. Додатково, в 1990-их роках він зобов'язався в Україні вичистити забруднені підземні води в околицях колишніх совєтських мілітарних баз. Хто знає, можливо що то довголітнє спілкування з небезпечними матеріялами спонукало його ракове захворювання і скоротило Йому життя. Але як той вояк, що добровільно кидається на ґранату, щоб рятувати своїх друзів, він добровільно посвятився важливому завданню – вилікувати земну кулю.

Багато частіше і з великим ентузіязмом Роман в товаристві розповідав про успіхи його жінки, його друзів і спеціяльно його синів. (Перший син Андрій народився 4 лютого 1975 р., а другий Адріян 12 червня 1981 р.). Їм і їхньому вихованню Роман разом з Любою посвячувався ще більш завзято ніж своїй праці. Він передав свої ідеали не так толкуванням як прикладом. Роман і Люба возили синів до церкви щотижня, щоб навчити їх любити Бога; возили їх пильно на Пластові сходини серед року, а в літі на табори, далеко на східне побережжя, щоб навчити їх любити Україну і дружбу; оплатили їм вищі студії, які навчили їх любити науку; і возили їх на природу, щоб навчити і її любити. До сьогоднішнього дня хлопці згадують свої розкішні прогульки до Божого Храму „Trapper's Lake", на риболови.

Я сам вперше запізнав Ромка в шістдесятих роках на таборах. Щойно роками пізніше, коли ми дітей возили на табори, ми направді зблизилися, бо нас єднали наші переконання. Чим більше ми зустрічалися, тим більше ми здавали собі справу, що ми „kindred spirits", як американці кажуть. Ми були справжні друзі.

У нього були дві прикмети, які я глибоко поважав. Перша, це була його заразлива бадьорість-життєрадість. Він тільки будучи собою, без жадного додаткового зусилля міг розрадити ціле товариство, а друга – явна його прикмета була його необмежена щирість. Я знав в душі, що у будь-яких обставинах, я можу на нього рахувати. Рідкісні є такі люди, як він, яким можна без застереження вірити.

Тяжко втратити такого доброго друга. Він був справжній герой, відданий муж і батько та сердечний друг. Поміж нами він залишив незабутні сліди.

Д-р ЛЕВ ЧИРОВСЬКИЙ (колега)

Зі смутком повідомляємо, що 3 березня 2006 р. у Вашінгтоні упокоїлася на 97 році життя

СВ. П.

МАРІЯ ОДАРЧЕНКО

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 березня 2006 р. в українській православній церкві св. Андрія у Вашінгтоні. Тіло поховано на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишилися у смутку:

сини – ОЛЕКСАНДЕР
– ПАВЛО з дружиною ЛОННІ
внучка – ЮЛЯ з мужем ДЕНІ і сином ДЖАЄМ

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 12 березня 2006 р. упокоївся в Бозі на 103-му році життя

СВ. П.

ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ ОДАРЧЕНКО

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 17 березня 2006 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Hines Rinaldi у Silver Spring, Md.

ПАНАХИДА 18 березня у соборі св. Андрія у Silver Spring, Md. о год. 8-ій ранку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 18 березня 2006 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені у смутку:

сини – ОЛЕКСАНДЕР
– ПАВЛО з дружиною ЛОННІ
внучка – ЮЛЯ з мужем ДЕНІ і сином ДЖАЄМ.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати датки на УВАН або на НТШ.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ повідомляє своїх членів та громаду, що 12 березня 2006 р. на 103 році життя відійшов з цього світу

СВ. П.

д-р ПЕТРО ОДАРЧЕНКО

бібліограф, літературознавець, мовознавець, етнограф та фольклорист

дійсний член НТШ-А.

Автор багатьох бібліографічних, літературознавчих та мовознавчих праць:

„Леся Українка: розвідки різних років";
„Тарас Шевченко і українська література";
„Про культуру української мови";
„Українознавчі спостереження і фрагменти"

та ін.

Рідним складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в АМЕРИЦІ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США з глибоким сумом сповіщає своїх членів і громаду, що 12 березня 2006 р. на 103 році життя завершив свій земний шлях

ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ ОДАРЧЕНКО

літературознавець, мовознавець, етнограф, дійсний член УВАН від 1946 р., редактор багатьох її видань, до останніх днів невтомний трудівник на ниві української науки і культури, відданий приятель і дорадник багатьох наукових інституцій і музеїв в Україні.

Родині висловлюємо найсердечніші співчуття.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

СВ. П.

ГАЛИНИ ЄНСЕН (ПОЛТАВИ)

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

будуть відправлені в неділю

28 березня, о год. 10-ій ранку

в Українській православній церкві Всіх Святих

11-та вул. Схід, між 2-ою і 3-ою Евенями, Ню-Йорк.

Після Панахиди відбудеться Поминальний обід.

З жалем повідомляємо родину та земляків Ходорівлян і Львів'ян, що 19 лютого 2006 р. померла

СВ. П.

МАРІЯ ОЛЬХОВА

дружина св. п. інж. Іларія Ольхового, одного з трьох директорів українського центрбанку у Львові, а також одного з перших засновників кредитівки „Самопоміч" у Ню-Йорку. Покійна Марія була донькою Пантелеймона і Євдокії Салаків у Ходорові. Прожила 99 років.

Залишила в смутку:

сина – ЮРІЯ з дружиною МАРТОЮ
сестрінку – МІРУ КОЦОВСЬКУ БІЛАН *із своїми дітьми і внуками.*

Вічна Її пам'ять!

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого найдорожчого ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ і ПРАДІДУСЯ

СВ. П.

ЙОСИФА ГРИЦКОВЯНА

(27 січня 1921 р. – † 25 березня 2005 р.)

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 26 березня, о год. 8:30 ранку

в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Родина просить згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина АННА і діти з родинами

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224 • Tel.: 716 674-5185
Fax: 716 675-2238 • osyp@unamember.com

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

Smiles Unlimited Dental Center
Emil T. Kesler, D.D.S.
Valentina M. Kesler, D.D.S.
(908) 722-5511
60 South Main St., Manville, NJ 08835

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC
Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave. Roselle, NJ 07203 (908) 241-5545	1432 Hylan Blvd. Staten Island, NY10305 (718) 351-9292

ДАНТИСТ
д-р МАРУСЯ КУЩІР
- Високоякісне лікування і відновлення зубів для усієї родини.
- Косметична дантистика
- „Implant"- нарощування зубів.

Лікар приймає за попереднім домовленням.
120 Millburn Ave., Suite M-4, Millburn, NJ 07041 • Тел.: (973) 467-9876

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей Real Estate/Coop Closings (fee for Condo/Coop Purch. in Manh. only is $1000)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

Apon Video, P.O. Box 3082,
Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599
МОЖНА НАБУТИ НОВІ VHS і DVD
Apon 7807 VHS - Святкуємо по нашому Новий Рік в Україні
VHS та DVD В. ЮЩЕНКА
Присяга - 2008; Революція- 2008
Інавгураційний концерт - 2010
14-та Річниця Незалежности - 2011
Ціна VHS 25.00 дол. DVD 30.00 дол.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
Тел. до Олексія: (609) 747-1382 або
e-mail ok1band@yahoo.com
website:www.fata-morgana-band.com

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на рекламиі!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА
FAST GUARANTEED DELIVERY
Export • Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

***НАДІЙНО І ШВИДКО** до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави*

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!